نرخ

اقتصادی

دوهفته نامه اقتصادی- فرهنگی- سال پنجم- شماره ۶۷
نیمه اول بهمن ۱۳۹۷- قیمت ۱۰۰۰ تومان

هشتمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت برگزار شد

شفافیت پولی و بانکی با بلاک‌چین و فین‌تک

صفحه۴

مدیر عامل صندوق ضمانت صادرات اعلام کرد

بیمه‌های اعتبار صادراتی جایگزین LC می شود

صفحه ۶

دلار ۴۲۰۰ تومانی هم دردی را دوا نکرد

سیاست‌های ارزترجیحی جواب نمی‌دهد

صفحه۴

آفتاب «چاویزمو» غروب می کند؟

ریشه‌های بحران ونزوئلا

کودتایی که نیکلاس مادورو مدت‌ها بود از آن سخن می‌گفت، اگرچه نه به شکل یک کودتای نظامی، اما در قامت یک آشوب تمام‌عیار خیابانی بالاخره از راه رسید و بار دیگر التهاب را به جان جامعه ونزوئلا انداخت. خیابان‌های کاراکاس طی روزهای اخیر شاهد تظاهرات و درگیری میان مخالفان و موافقان رئیس‌جمهور ونزوئلا از یک‌سو و نیروهای امنیتی و مخالفان از سوی دیگر بوده است. ونزوئلا طی دست‌کم ۵سال از ۶سال ریاست‌جمهوری نیکلاس مادورو، شاهد بحران بی‌سابقه سیاسی و اقتصادی بوده است...

مشروح این گزارش را در صفحه دو بخوانید

بی تعادلی در بزرگترین سازمان بیمه گر کشور

✔ علی حیدری

در زمان جنگ نقل می شد که یک بنده خدایی از مسئولین پول جمع می کرد آن هم به دلار و وقتی بچه‌های جبهه از او سوال کردند که در زمان جنگ این پولها را برای چه جمع می کنی؟ گفته بود: «این پول ها را برای فردای انقلاب جمع می کنم و نگاه می دارم» و بچه های جبهه به او گفته بودند: «مرد حسابی اگر ما خدایی نکرده در جنگ شکست بخوریم که دیگر فردایی برای انقلاب نمی ماند که تو برای آن پول جمع می کنی؟!»...

صفحه ۲

خداحافظی با رونق سلام بر رکود

✔ مهدی سلطان محمدی

کاهش شیب افزایش قیمت مسکن پیش بینی شده بود و اکنون در دی ماه محقق شده است. آمار مراجع رسمی نشان می دهد که رشد قیمت مسکن حدود ۲,۵ و یا براساس گزارش دیگری ۱,۵ درصد بوده که نشان می دهد بازار، انرژی گذشته را از دست داده است. این انتظار وجود دارد که این روند تا پایان سال ادامه پیدا کند و در سال آینده هم قیمت مسکن به اندازه قابل توجهی افزایش پیدا نکند...

صفحه ۲

نیاز خانوارهای آمریکایی به چین

✔ شانگ جین وی

اخیراً پس از اینکه شرکت آمریکایی اپل مجبور به تعدیل پیش‌بینی فروش خود شد، تیم کوک مدیرعامل این شرکت اعلام کرد که کاهش فروش این شرکت در چین جزو عوامل تأثیرگذار در این تعدیل بوده است. افت بازار شرکت اپل که کاهش شدید ارزش سهام این شرکت را نیز در پی داشته است، به‌خوبی نشان می‌دهد که بازار چین تا چه اندازه برای بسیاری از شرکت‌های بزرگ آمریکایی حائز اهمیت است...

صفحه ۷

شرایط برای راننده محورشدن بیمه ثالث مهیا نیست

چالش‌های راننده محوری بیمه شخص ثالث

صفحه۵

تیره‌ترین ابردرآسمان اقتصاد هند

تداوم نزول ارزش روپیه

صفحه ۷

«اسماعیل خان» دل پُری دارد

کتاب در ایران و جهان مُرد!

صفحه۸

ترقی اقتصادی
دوهفته‌نامه اقتصادی-فرهنگی
سال پنجم-شماره ۶۷-نیمه اول بهمن ۱۳۹۷

دیدگاه

بی‌تعادلی در بزرگترین سازمان بیمه‌گر کشور

علی حیدری
نائب رئیس هیات مدیره تامین اجتماعی

در زمان جنگ نقل می شد که یک بنده خدایی از مسئولین پول جمع می کرد آن هم بـه دلار و وقتی بچه‌های جبهه از او سـوال کردند کـه در زمان جنگ این پولها را بـرای چه جمع می کنی؟ گفته بود: «این پـول ها را برای فردای انقلاب جمع می کنم و نگاه می دارم» و بچه های جبهه به او گفته بودند: «مرد حسـابی اگر ما خدایی نکرده در جنگ شکست بخوریم که دیگر فردایی برای انقلاب نمی ماند که تـو برای آن پول جمع می کنی؟!» شبیه حکایت همان بنده خدای دیگری که حدود ۱۰ سال پیش باب دولتمردان متمول را باز کرد و از او پرسیدند این همه پول را برای چه جمع کرده ای؟ و مدعی شده بود که «پولها را برای فردای ظهور حضرت مهدی (عج) جمع کرده است ؟!»

باری حکایت سـازمان تامین اجتماعی به مرحله ای رسـیده است که بدون کمک مجلس و دولت و سـایر ارکان و اجزاء نظام نمی شـود فردایی برای آن متصور بود و لازم است که یک اتفاق نظر ملی و اجماع رای همگانی برای نجات این سازمان حاصل شود و مجموعه حاکمیت دست به دست هم بدهند تا در جهت بازگشت تعادل منابع و مصارف (نقدی، جاری و تعهدی)، تنظیم ورودی ها و خروجی ها و پایدار سـازی مالی و سازگارسازی قوانین، مقررات، روال ها و رویه های اجرایی آن با اصول، قواعد و محاسبات بیمه ای گامهای جدی و موثری بردارند.

نقطه عزیمت این اقدامات که می توان آنها را با رویکرد اضطراری و جبرانی، و سپس رویکرد ترمیمی و اصلاحی مدنظر قرار داد و اولویت بندی کرد، بایستی بر بازپرداخت تمام یا بخشی از بدهیهای دولت به سازمان تامین اجتماعی قرار گیرد و تنها در این صورت اسـت که می توان در جهت انجام سایر راهکارها اندیشید و حرکت کرد. و از سوی دیگر بایستی از اتخاذ تصمیمات مغایر با اصول، قواعد و محاسبات بیمه ای که منجـر به کاهش ورودی ها و منابع و افزایش خروجی ها و مصارف سـازمان تامین اجتماعی می شـود احتراز ورزید و از تشـدید شـرایط بحرانی و کسری قابل توجه خودداری کرد .

متاسفانه مشاهده می شود که برخی اقدامات و تلاشها در جهت عکس این رویکردهای الزامی صورت می پذیرد و در شـرایطی که همگان بایستی به کمک سازمان تامین اجتماعی بیایند و در جهت پایدارسـازی مالی آن و تامین کسـری نقدی، جاری و تعهدی گام بردارند، عکس آن عمل می کنند و در حالی که بلحاظ بروز شرایط بحران اقتصادی بایستی به کمک سازمان تامین اجتماعی که مأمن و نقطه اتکاء و امید نیمی از جمعیت کشور اسـت مبادرت نمایند، درجهت عمل می نمایند. شاهد این مدعا تلاشهایی که برای تغییر همزمان ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی (حق بیمه پیمانکاری ها) و ماده ۴۱ قانون کار (حذف حداقل دسـتمزد یکسان) در جریان است. در حالی که در تمام کشورهای دنیا و حتی کشور هایی که با بحران اقتصادی مواجه نیستند و برای توسعه کسب و کار می خواهند به ترقیق قانون کار به نفع کارفرمایان مبادرت کنند، ابتدا به تقویت و تعمیم قانون تامین اجتماعی می پردازند تا اطمینان خاطر و امید به آینده را در نیروی کار تقویت کنند و سپس به اصلاح، تعدیل و ترقیق قانون کار دست می زنند. حتی اگر کشور در شرایط بحران اقتصادی موجود نبود نیز ترقیق همزمان قانون کار و قانون تامین اجتماعی به نفع کارفرمایان توصیه نمی شود و بلکه ایجاد رابطه معکوس بین ایـن دو یعنی تقویت قانون تامین اجتماعی و نهاد تامین اجتماعی در مقابل ترقیق و تضعیف قانون کار توصیه می شود و در این شرایط غالب تجارب علمی و عملی دنیا کمک به نظام تامین اجتماعی برای تقویت و تعمیم پوشش های بیمه ای توصیه می نمایند . پر واضح است که اگر زیر ساختهای لازم نظیر پایگاه اطلاعات جامع و یکپارچه بازار کار و اشـتغال ، شناسنامه یا پرونده الکترونیک کار و اشتغال (در گذشته‌های دور کارت یا شناسنامه یا دفترچه اشتغال وجود داشت و الان نیست) سامانه و پنجره واحد خدمات کار و اشتغال وجود داشت، اعمال عدالت منطقه ای و ایجاد توازن در حداقل دستمزد به نفع دستمزدهای بالاتر امری پسندیده است ولیکن در شرایط موجود که حداقل دستمزد کارگری یکسان زیر خط فقر قرار دارد توسل به حداقل دستمزد منطقه ای با هدف کاهش و تقلیل آن کار صحیحی نیست. کاملا صحیح است که بگوئیم حداقل دستمزد در تهران و کلان شهر ها و مناطق آزاد و ویژه اقتصادی (عسلویه و ...) بایستی بالاتر از حداقل دستمزد ملی باشد ولی اینکه به بهانه رویکرد منطقه ای حداقل دستمزد را از همین مقداری که هست تنزل دهیم امر پسندیده ای نیست و منجر به تضعیف همزمان و توامان قانون تامین اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی و نیز قانون کار و حقوق بنیادین کار می شود.

شایسته است همانطور که در ستاد تدابیر ویژه و ... بخاطر شرایط مبتلابه کشور، بسته های حمایتی برای تمامی حـوزه ها (واردکنندگان، صادر کنندگان، تولیدکنندگان حمل و نقل و ...) طراحی و به مورد اجرا گذاشـته می شود، برای حوزه کار و تامین اجتماعی نیز بسته های حمایتی ویژه ای طراحی و بمورد اجرا گذاشته شود تا فردای تامین اجتماعی که فردای اقشـار مولد، خدوم و تلاشگر جامعه کار و تولید در گرو آن است، تضمین گردد. و اگر قرار است به کارفرمایان و صاحبان بنگاههای اقتصادی کمک و مساعدتی صورت پذیرد، از جیب دولت انجام شود نه از جیب کارگران.

منبع: اتاق بازرگانی تهران

خداحافظی با رونق، سلام بر رکود

مهدی سلطان محمدی
تحلیل گر بازار مسکن

کاهش شیب افزایش قیمت مسکن پیش بینی شده بود و اکنون در دی ماه محقق شده اسـت. آمار مراجع رسمی نشان می دهد که رشد قیمت مسکن حدود ۲,۵ و یا براساس گزارش دیگری ۱,۵ درصد بوده که نشان می دهد بازار، انرژی گذشته را از دست داده است. این انتظار وجود دارد که این روند تا پایان سال ادامه پیدا کند و در سال آینده هم قیمت مسکن به اندازه قابل توجهی افزایش پیدا نکند. شواهد نشان می دهد که بازار مسـکن در آسـتانه ورود به رکود است و ممکن این رکود تا چند سـال آینده ادامه پیدا کند. حجم معاملات مسکن به شدت پایین آمده و رشد قیمت ها هم کند شده است.

در شـرایط فعلی در بخش عرضه مسـکن مشـکل نداریم بلکه مسئله در بی تحرکی طرف تقاضاست. خانوارها توان کافی برای خرید مسکن ندارند و از راه هایی مثل پرداخت اعتبارات ارزان قیمت یا رشـد درآمد ملی می توان به این بخش تحرک بخشید که در شرایط فعلی چشم انداز مثبتی درباره این دو روش وجود ندارد. به دلیل تحریم ها رشـد درآمد ملی با تردید همراه اسـت و بعید است طی سال های آینده قدرت خرید خانوار در این بخش رشد قابل توجهی پیدا کند. از سـوی دیگر پرداخت تسهیلات و اعتبارات ارزان به دلیل وضعیت بانک ها دچار محدودیت است.

با توجه به این دو عامل تحریک تقاضا دشـوار اسـت. با این وجود تنها عامل اثرگـذار دیگر که می تواند به بهبود تقاضا کمک کند، نرخ بهره اسـت. بانک مرکزی در چندماه گذشته سیاست هایش را در مسیر کاهش نرخ بهره تنظیم کرده و این را می توان به طور واضح در بازار اوراق مشـارکت و خزانه دید. این بازار جایی اسـت که می توانید نـرخ تعادلی بهره را تعقیب کنید و با توجه به وضعیـت یان بازار می توان گفت که نرخ بهره کاهـش یافته اما اثر آن هنوز به اندازه ای محسـوس نشـده که خود را در بازار مسکن نشان دهد و آن را به تحرک وادارد.

اگر سیاسـت های بانک مرکزی در همین مسیر ادامه یابد، می تواند به عنوان اهرمی در رونق بازار مسـکن عمل کند. با این وجود با توجه به وضعیت کلی بازار مسـکن و دوره های مختلفی که بـازار طی کرده، در انتهای دوره رونق و آسـتانه رکود قرار داریم. اینکه قیمت ها در دوره رکود کمتر شود، ثابت بماند یا اندکی افزایش پیدا کند به دیگر متغیرهای اقتصادی مثل تورم بستگی دارد.

آفتاب «چاویزمو» غروب می کند؟

ریشه‌های اقتصادی و سیاسی بحران ونزوئلا

ترقی اقتصادی : کودتایی که نیکلاس مادورو مدت‌ها بود از آن سخن می‌گفت، اگرچه نه به شکل یک کودتای نظامی، اما در قامت یک آشـوب تمام‌عیار خیابانی بالاخره از راه رسید و بار دیگر التهاب را به جان جامعه ونزوئلا انداخت.خیابان‌های کاراکاس طی روزهای اخیر شـاهد تظاهرات و درگیری میان مخالفان و موافقان رئیس‌جمهور ونزوئلا از یک‌سو و نیروهای امنیتی و مخالفان از سوی دیگر بوده است.

ونزوئلا طی دست‌کم ۵سال از ۶سال ریاست‌جمهوری نیکلاس مادورو، شاهد بحران بی‌سابقه سیاسی و اقتصادی بوده است. طی این مدت بیش از ۳ میلیون نفر از مردم این کشـور زیر فشار فقر به کشورهای همسـایه گریخته‌اند. تورم در ونزوئلا اکنون دیگر با هیچ متر و معیاری قابل سـنجش نیست. مردم این کشـور تورم یک میلیون درصـدی را تجربه می‌کنند که رقمی بی‌سابقه در جهان است.

همزمان با به قدرت رسـیدن مـادورو در ونزوئلا، مخالفت‌ها بـا او افزایش یافت. او گروه‌های سیاسـی مخالف را متهم به کارشـکنی در اقتصاد می‌کرد و آمریکا را متهم به حمایت از آنها. در میانه آشفتگی داخلی ونزوئلا، قیمت جهانی نفت نیز روند نزولی به خود گرفت تا اقتصاد نفتی این کشـور به‌شدت آسـیب ببیند. این وضعیت در نهایت به اعتراض‌های گسترده خیابانی سـال ۲۰۱۷ منجر شـد که با واکنش شدید دولت و برخـورد با مخالفـان همراه بود. بیـش از ۱۶۰ نفر در این اعتراض‌ها کشـته شدند و نارضایتی از دولت بار دیگر به آتش زیر خاکستر تبدیل شد.

این نخسـتین‌بار نیسـت که دولت او با خطر سقوط روبه‌رو می‌شود اما نخستین‌بار است که مخالفانش توانسته‌اند حمایت قابل‌توجه بین‌المللی برای خود دست و پا کنند. همانطور که جامعه ونزوئلا به یک جامعه دوپاره تبدیل شـده، کشورهای جهان نیز در حمایت یا مخالفت با ادامه کار دولت این کشور دودسته شده‌اند.

از چاوز تا چاویزمو

انقـلاب ونزوئلایی‌هـا را به‌خاطـر قهرمـان آن یعنی هوگو چـاوز، «چاویزمو» می‌خوانند. چاوز از سـال ۱۹۹۹تا سـال ۲۰۱۳رئیس‌جمهـور ونزوئلا بود. او زمانـی که در قدرت بود درگذشـت. پیش از چاوز، قدرت در ونزوئـلا دهه‌ها بین دو حزب دست به‌دست می‌شد. انتخابات برگزار می‌شد اما مردم آنقدرها به حضور در انتخابات اقبالی نداشتند. در سال ۱۹۸۹ زمانی که دولت تصمیم گرفت دست به سیاست‌های ریاضتی گسـترده بزند، شـورش‌های مردمی سراسر کشـور را در بر گرفت. این شـورش‌ها با مداخله ارتش سـرکوب شد. هزاران نفر قربانی شـدند. در همین سـال‌ها بود که چاوز در عرصه سیاست و قدرت ونزوئلا ظاهر شد. او سرهنگ ارتش و از یک خانواده روستایی بود. چاوز جوان در سال ۱۹۹۲یک کودتای نظامی را رهبری کرد اما شکسـت خـورد. او به زندان افتاد اما سـخنانش که پیش از رفتن به زنـدان از تلویزیون پخش می‌شد، قلب بسـیاری را در ونزوئلا تسخیر کرد. ونزوئلایی‌ها در وجـود او امید به آینده دیدند؛ امیـدی که قرار بود چند سـال بعد جایگزین دولت فاسد و متصلب وقت در این کشور شـود. چاوز آزاد شد و در سال ۱۹۹۸، در صدر حزب کوچک چپ‌گرای «جنبش جمهوری پنجم» به راحتی پیروز انتخابات شـد؛ حزبی که بعدا به «حزب سوسیالیست متحد» تغییر نام داد و مبدا و مقصد همه امور سیاسی در ونزوئلا قرار گرفت.

چاوز خیلی زود قانون اساسی را تغییر داد و قدرت را در دست رئیس‌جمهور متمرکز کرد. او نیز مثل قهرمانش یعنی سیمون بولیوار که استعمارگران اسپانیایی را از آمریکای جنوبی بیرون راند، سودای جنبش‌های انقلابی منطقه‌ای در سر داشت. او از درآمدهای نفتی ونزوئلا اسـتفاده کرد تا ابتدا با کوبا و سپس با دیگر کشورهای آمریکای جنوبی، آمریکای مرکزی و دریای کارائیـب اتحادی تشـکیل دهد در مقابـل هژمونی تاریخی آمریکا در منطقه.

چـاوز بر تمام ظرایف رفتارهای یک رهبر پوپولیسـتی واقف بود. او استاد جلب آرای مردم در انتخابات بود. چاوز ونزوئلا را با سـخنرانی‌هایش و با حضور بی‌نظیرش در برنامه تلویزیونی «سلام رئیس‌جمهور!» مسحور خود کرده بود. او ساعت‌ها در این برنامه علیه دشـمنانش سـخن می‌گفت؛ علیه واشنگتن علیه «امپریالیسـت‌ها» و علیه صاحبان سـرمایه. او خاطره تعریف می‌کـرد و لطیفه می‌گفت. چـاوز آواز هم می‌خواند. او حتی در این برنامه حکم هـم صادر می‌کرد؛ حکم زندانی کردن افراد.

چاوز با نفت ارزان‌قیمت، اقتصاد کوبا را سـرپا نگه می‌داشت و کوبایی‌ها در مقابل، هزاران پزشـک به ونزوئلا فرسـتادند تا شـبکه بهداشـت و درمان این کشـور را راه‌اندازی کنند. پـس از کودتای نافرجام سـال ۲۰۰۲علیه چـاوز، کوبایی‌ها تیم‌های نظامی و اطلاعاتی‌شـان را هـم برای آموزش رفقای ونزوئلایی‌شان فرسـتادند. از این زمان بود که فضای سیاسی در ونزوئلا بسته‌تر از قبل شد؛ این بار به سبک کوبایی‌ها.

«انقلاب بولیـواری» در ونزوئلا با انقلاب کوبـا متفاوت بود. «سوسیالیسـم قرن بیسـتمی» که چاوز به‌دنبـال بنای آن بـود، بر انتخابات و دمکراسـی مبتنی بود. ونزوئلا همیشـه رنگ‌وبوی انتخابات داشت؛ انتخابات محلی، رفراندوم، انتخابات ریاست‌جمهوری؛ رای‌گیری‌ها در ونزوئلای چاوز یکی پس از دیگری از راه می‌رسـیدند و چاوز طی ۱۵سـال حضورش در قدرت، صندوق‌های انتخاباتی در تمام سـطوح را یکی پس از دیگری فتح کرد. اعتراض اما در کشور انتخابات جایی نداشت. در سـال ۲۰۰۳حدود ۳میلیون نفر طومـاری را امضا کردند و براسـاس قانون اساسی که چاوز در سال ۱۹۹۹اصلاحاتش را انجـام داده بـود، خواسـتار برگـزاری مجـدد انتخابات ریاسـت‌جمهوری شدند. این عده در لیست سیاه قرار گرفتند از وام‌های دولتی محروم شـدند و شـغل‌های دولتی‌شان را از دسـت دادند. چاوز فعالیت روزنامه‌نـگاران را هم محدود و سـیطره سـازمان‌های دولتی بر بخش‌های مختلف اقتصاد فرهنگ، جامعه و سیاست را تقویت کرد.

نیکلاس مادورو، نخسـت‌وزیر چاوز ۶هفته پس از درگذشت او در انتخاباتی ویژه، رئیس‌جمهور شد. او به هواداران انقلاب ونزوئـلا که آنها را «چاویزتا» می‌خوانند می‌گفت که پرنده‌ای کوچک بـرای او از رهبر فقید ونزوئلا خبر می‌آورد. مادورو از همان ابتدا خود را «پسـر چاوز» نامیـد و گفت که هر آنچه انجـام می‌دهد بر مبنای خواسـت و فرامین «فرمانده چاوز» است.

مخالفان چاویزمو

مخالفان چاویزمو در ونزوئـلا را «آنتی‌چاویزتا» می‌نامند. آن را باید به ۳گروه عمده تقسـیم‌بندی کرد. نخست یک طبقه سیاستمدار کلاسیک ونزوئلایی هسـتند که از ابتدا از سوی چاوز به حاشـیه رانده شـدند. اینها احزابی هستند که دائما درگیـر چانه‌زنی بـا یکدیگرند و حتـی در مخالفت با دولت مرکزی هم متحد نیستند. مخالفان سیاسی کلاسیک دولت در ونزوئلا، حمایت گسترده مردمی ندارند و هیچ‌گاه نتوانسته‌اند هواداران خود را زیر یک چتر واحد متحد کنند. دسـته دوم دانشجویان و فعالان سیاسی جوان در ونزوئلا هستند. بسیاری از آنهایی که طی یک سـال گذشته در خیابان‌های ونزوئلا با نیروهای امنیتی درگیر می‌شدند جزو همین گروه بودند.

این گروه یک رهبری واحد ندارند و هرگز نتوانسـته‌اند پشت یک تفکر مشخص متحد شوند. گروه سوم اما به تازگی ظهور کرده و شـامل آن دسـته از ونزوئلایی‌هایی است که زمانی خود هواداران پروپاقرص چاوز انقلابی بوده‌اند. اینها کسـانی هسـتند که از ۵سـال پیش با به قدرت رسـیدن مادورو و آغاز بحران سیاسـی و اقتصادی در ونزوئلا، روزبه‌روز فقیرتر شده‌اند و اکنون برای گذران زندگی محتاج کمک‌های دولتی هسـتند. اغلب مردمی کـه در ماه‌های اخیـر در خیابان‌ها در صف دریافت سـبدهای غذایی دیده می‌شـوند، جزو این دسته‌اند.

اینها اغلب دست به اعتراض‌های خیابانی هم نمی‌زنند چرا که اساسا آنقدر درگیر زندگی روزمره هستند که زمانی برای این قبیـل رفتارها ندارند. در عین حال، اینها چاویزتاهای قدیمی هستند و به گروه‌های اپوزیسیون هیچ اعتمادی ندارند.

ونزوئلای چاوز؛ ونزوئلای مادورو

ونزوئلا زمانی ثروتمندترین کشـور آمریکای جنوبی بود. برای درک وضعیت ونزوئلای مـادورو باید ابتدا به دوران ونزوئلای چـاوز نگاه کـرد. هوگو چاوز با ملی کـردن صنایع ونزوئلا و پمپاژ پول به برنامه‌های اجتماعی این کشـور، چهره سیاسی و اقتصـادی آن را متحـول کـرد. در دوران حکومت چاوز بیکاری در این کشور نصف شد و در آمدهای مردم بیش از دو برابر. فقر تا ۵۰درصد کاهش پیدا کرد و آموزش و بهداشـت پیشرفت چشمگیری داشـت. مادورو بلافاصله تلاش کرد جا پای چاوز بگذارد و ادامه‌دهنده همان مکتب سیاسی باشد اما موفق نشـد. چاوز ۲سرمایه گرانبها داشت که مادورو از وجود آنها بی‌بهره بوده است.

نخسـت اینکه چاوز کاریزمایی داشت که ممکن است در هر ملتی تنها یک‌بار در وجود یک چهره سیاسـی متبلور شـود. چاوز برای ونزوئلایی‌ها قهرمان بلامنازع بود. او طیف وسیعی از جامعه، از چپ‌ها، نظامیان، طبقه متوسط، کارگران و طبقه فرودست ونزوئلا را با خود همراه کرده بود. مادورو اما هیچ‌گاه کاریزمای رهبر بزرگ انقلابی ونزوئلا را نداشـته است. مادورو درس خوانده کوباسـت. او چند سـالی را در پارلمان ونزوئلا نماینده مجلس بود اما بعدا وارد دولت شد و حدود ۷سال وزیر خارجه چاوز بود. مادورو نه پیشینه انقلابی چاوز را داشت، نه شـخصیت و مدیریت او را. حتی در دولت هم مادورو آنقدری کنترل لازم بر امور را ندارد.

دوم اینکه چاوز از نعمت گرانبهای قیمت بالای نفت برخوردار بـود؛ نعمتی که با حضور نیکلاس مادورو در قدرت با او سـر ناسـازگاری گذاشـت. افزایش قیمت نفت، ثروت هنگفتی را نصیـب دولت ونزوئلا در دوره چاوز کرد. بیش از یک تریلیون دلار وارد صندوق ذخیره این کشـور شد. درآمدهای سرشار نفتی پس از افزایش قیمت نفت در سـال ۲۰۰۴، به مناطق مختلف سرازیر شد و محبوبیت رهبر انقلاب ونزوئلا را بیشتر کرد. ۱۰سال بعد، یعنی در سال ۲۰۱۴، درحالی‌که مادورو به تازگی به قدرت رسیده بود، اقتصاد تک محصولی ونزوئلا زیر بار سقوط قیمت جهانی نفت متلاشی شد.

اقتصـاد ونزوئلا از چاوز چیزی به ارث نبرده بود تا بتواند روی پای خود بایستد. چاوز در خرج کردن پول‌های نفتی تخصص داشـت اما از پولسـازی در قالب یک اقتصـاد غیرنفتی هیچ نمی‌دانست. مادورو را نباید مسئول تمامی مشکلات در ونزوئلا دانسـت اما قطعا او مسئول ادامه فسـاد گسترده اقتصادی و همچنیـن افزایش کشـمکش‌های سیاسـی در این کشـور اسـت. در شرایط دشـوار امروز ونزوئلا، آفتاب چاویزمو میل به غروب دارد.

افزایش قیمت و تغییر مدیریت سوخت برای سال آینده در کمیسیون تلفیق رد شد

بنزین بازهم به بن‌بست رسید

ترقی اقتصادی : بر اساس تحقیقی که اتاق بازرگانی تهران تهیه‌کرده است: «برای تأمیـن یارانه بنزین به صادرات روزانه ۴۵ هزار بشـکه نفت و بـرای تأمین یارانه کالاهای اساسی نیز به صادرات روزانه ۴۷۵ هزار بشکه نفت نیاز داریم.»

در شـرایطی که تعدادی از نمایندگان مجلس طرحی را به کمیسـیون تلفیق ارائه داده بودند که طبق آن یارانه بنزین از سال آینده بین تمام مردم به‌صورت مستقیم و برابر تقسیم و در مقابل آن قیمت بنزین آزاد می‌شد (۹۰ درصد فوب خلیج‌فارس) عصر دیروز اعضا کمیسـیون تلفیق این طـرح و هرگونه طرح دیگری که منجر به افزایش قیمت بنزین در سـال آینده می‌شـد را رد کردند. این اتفاق به این معنی است که سـال آینده هیچ تغییری در روش کنونی تخصیص یارانه بنزین نخواهیم داشـت و قیمت هم افزایش پیدا نخواهد کرد. سـید علی ادیانی، عضو کمیسیون تلفیق بودجه مجلس با اشـاره به دریافت حدود ۴۰ پیشنهاد درباره قیمت سوخت و سـهمیه‌بندی گفته است: «هیچ‌کدام از پیشنهادها در این کمیسیون رأی نیاورد. کمیسـیون تلفیق پس از دریافت پیشنهادهای کارشناسان و نمایندگان مجلس به این نتیجه رسـید که مصوبه‌ای درباره افزایش قیمت سوخت و سهمیه‌بندی بنزین برای سـال آینده نداشـته باشـد. البته دولت اختیار دارد که اگر در سـال ۹۸ به جمع‌بندی برسد، اصلاحات خود را انجام دهد، اما در قانون بودجه سال ۹۸ تا آنجا که کمیسـیون تلفیق تصمیم گرفته هیچ مصوبه‌ای درباره سهمیه‌بندی و افزایش قیمت بنزین وجود ندارد.»

سـال گذشـته هم در جریان بررسـی لایحه بودجه اکثر نمایندگان مجلس با هر تغییری درزمینه قیمت سـوخت و سهمیه‌بندی مخالف کردند و این در حالی است که کارشناسـان انرژی اصلاح قیمت سـوخت را به نفع اقتصاد کشور می‌دانند. به اعتقاد بسـیاری از کارشناسان در سال‌های گذشـته پرداخت یارانه بسیار سنگین دولـت به سـوخت و افرادی که خودرودارند علاوه بر اینکـه به افزایش مصرف در کشور دامن زده است فضای بسیار مناسبی هم برای قاچاق گسترده بنزین که گفته می‌شود روزانه حدود ۴۰ میلیون لیتر است، فراهم کرده.

بر اسـاس تحقیقی که اتاق بازرگانی تهران تهیه‌کرده اسـت: « برای تأمین یارانه بنزین به صادرات روزانه ۴۵ هزار بشـکه نفت و برای تأمین یارانه کالاهای اساسی نیز به صادرات روزانه ۴۷۵ هزار بشـکه نفت نیـاز داریم به‌عبارت‌دیگر برای تأمین یارانه ارزی بنزین و کالاهای اساسـی درمجموع به صادرات روزانه ۹۰۰ هزار بشکه نفت باقیمت ۷۵ دلار بر بشکه نیاز خواهیم داشت.»

رئیس اتاق تهران اواخر مهرماه در جلسه هیات نمایندگان اتاق تهران با ابراز نگرانی از شـرایط تخصیص یارانه بنزین و آسیب‌های آن به اقتصاد کشور گفت:« در حال حاضر حدود ۹۰ میلیون لیتر سـوخت بنزین هزارتومانی در کشور مصرف می‌کنیم کـه اگر قیمت آن را با دلار ۱۲ هزارتومانی در نظر بگیریم می‌شـود ۷ سـنت در صورت که در نزدیک‌ترین کشـورهای اطراف ما یعنی عراق و افغانستان به ترتیب بنزین با ۶۳ سنت و ۷۳ سـنت عرضه می‌شود و تنها کشوری که باقیمت پایین‌تر از ما در جهان بنزین عرضه می‌کند؛ ونزوئلا هسـت که قیمت بنزین در آن حدود ۲ سنت است.»

او در ادامه گفـت:« ما باید تصمیم‌گیری درباره بنزین را هر چه زودتر انجام دهیم و به نتیجه‌های بسـیار خوبی خواهیم رسید. قبلاً سهمیه بنزین را بر اساس ماشین می‌دادیم ولی پیشـنهاد ما این است که بنزین را حتماً به فرد بدهیم؛ آمارهایی که ما اسـتخراج کرده‌ایم نشـان می‌دهد بین دهک‌های یک تا ۱۰، دهک اولی بیش از ۲۵ برابر دهک آخری از یارانه بنزین اسـتفاده می‌کند، دهک اول ۱,۱ اسـتفاده می‌کنـد از یارانه بنزین و دهک ۱۰، ۲۵,۶؛ که این اصلاً عادلانه نیسـت و با توجه به همین بهتر اسـت به‌جای اینکه بنزین را به وسـایل نقلیه بدهیم به سرانه مردم بدهیم. باید بنزین را آزاد کنیم و از این راه می‌توانیم ۴ میلیارد دلار یعنی حدود ۲۰ میلیون لیتر صادرات بنزین به کشـورهای همسایه باقیمت ۵۰ سنت در روز داشته باشـیم. این طرح می‌تواند درآمد ریالی به همراه داشته باشد و خیلی از بدهی‌های دولت به پیمانکاران، بانک‌ها و... پرداخت شود. نکته مهم این است که هرچه زودتر تصمیم‌گیری شود، قطعاً به نفع اقتصاد خواهد بود و جلوی قاچاق گرفته می‌شود.»

البته مهم‌ترین مانع پیش روی مسـئولان برای تصمیم‌گیـری در ارتباط باقیمت سـوخت نگرانی از اثرات منفی آن روی بخش‌های دیگـر اقتصاد ازجمله افزایش قیمت‌ها، جهش تورم و شکل‌گیری اعتراضات مردمی هستند.

ایران در رتبه ۱۵۵ آزادترین اقتصادهای جهان

ترقی اقتصادی : امسـال در رده‌بنـدی آزادترین اقتصادهای جهان، رتبه نخست به هنگ‌کنگ رسید و ایران با ۵۱.۱ امتیاز بالاتر از کشـورهای آنگـولا، توگو و چاد و پایین‌تـر از لبنان مالاوی و افغانستان در رده ۱۵۵ قرار گرفت.

بنیاد آمریکایی هریتیج به‌مانند سـال‌های گذشته، کشورهای جهان را بر اسـاس شـاخص آزادی اقتصـادی رده‌بندی کرد. طبق تعریف هریتیج، آزادی اقتصادی به‌عنوان حق هر انسـان در کنتـرل نیروی کار و اموال خود، حق اشـخاص در انتخاب آزادانه مشـاغل و حق تولید، مصرف و سرمایه‌گذاری به‌صورت آزادانه است.

شـاخص آزادی اقتصادی که برحسـب عددی از صفر تا صد (بسـته‌ترین اقتصاد صفر و آزادترین صد) بیان می‌شود خود از چهار شاخص: حاکمیت قانون (حقوق اموال، یکپارچگی دولت کارایی قضائی)، اندازه دولت (مخارج دولت، بار مالیاتی، سلامت مالی)، کارایـی قوانین (آزادی کسـب‌وکارها، آزادی بازار کار آزادی بـازار پول) و میزان باز بـودن بازارها (آزادی در تجارت آزادی در سرمایه‌گذاری و آزادی مالی) تشکیل شده است.

در رده‌بندی امسـال، اطلاعات تا نیمه نخسـت سـال ۲۰۱۸ موردبررسـی و تجزیه‌وتحلیل قرار گرفته‌اند. شـاخص آزادی ۲۰۱۹ دربردارنـده اطلاعـات ۱۸۰ کشـور جهـان اسـت و کشورهای: عراق، لیبی، لیختن‌اشتاین، سومالی، سوریه و یمن در این رده‌بندی نیامده‌اند.

کشورهای دارای امتیاز ۸۰ تا ۱۰۰ جزو کشورهای دارای نظام اقتصادی آزاد، امتیاز ۷۰ تا ۷۹.۹ دارای نظام تقریباً آزاد، امتیاز ۶۰ تا ۶۹.۹ نسبتاً آزاد، ۵۰ تا ۵۹.۹ تقریباً غیرآزاد و ۰ تا ۴۹.۹ دارای نظام بسته اقتصادی تعریف می‌شوند.

آزادترین اقتصادهای جهان

به‌مانند سال‌های گذشته، هنگ‌کنگ با ۹۰.۰۲ امتیاز به‌عنوان آزادترین اقتصاد جهان معرفی شـده اسـت و پس‌ازاین کشور سـنگاپور، نیوزلند، سوئیس، اسـترالیا، ایرلند، انگلیس، کانادا امارات و تایوان در رده‌های دوم تا دهم جای گرفته‌اند.

بسته‌ترین اقتصادهای جهان

کره شـمالی با ۵.۹ امتیاز به‌عنوان بسـته‌ترین اقتصاد جهان معرفی شـده اسـت و پس‌ازاین کشـور، ونزوئلا، کوبا، اریتره جمهوری کنگو، زیمباوه، گینه اسـتوایی، بولیوی، جزایر تیمور الجزایر و اکوادور قرار دارند.

رتبه ایران

ایـران در رده‌بندی امسـال بـا ۵۱.۱ امتیـاز در بین کشورهای دارای نظام اقتصادی تقریباً بسته، بالاتر از کشـورهای آنگولا، توگو و چـاد و پایین‌تر از کشـورهای لبنان مالاوی و افغانسـتان در رده ۱۵۵ جهان قرار گرفته اسـت. امتیاز ایران در مقایسه با سـال قبل ۰.۲ درصد بهبود داشته اسـت. بالاترین امتیاز ایران مربوط به مخارج دولتی با امتیاز ۸۹.۸ و سـلامت مالی با امتیاز ۸۹.۵ و پایین‌تریـن امتیـاز مربـوط به آزادی سرمایه‌گذاری با تنها ۵ امتیاز بوده است.

رتبه دیگر کشورها

در رده‌بنـدی امسـال، آمریـکا در رده دوازدهم آلمـان در رده ۲۴، قطـر در رده ۲۸، کـره جنوبی ۲۹، ژاپن ۳۰، اتریش ۳۱، ترکیه ۶۸، فرانسـه ۷۱ ایتالیا ۸۰، عمان ۸۸، کویت ۹۰، عربسـتان ۹۱، روسـیه ۹۸ چین ۱۰۰ و هند ۱۲۹ ایستاده‌اند.

ترقی اقتصادی
دوهفته‌نامه‌اقتصادی-فرهنگی
سال پنجم-شماره ۶۷-نیمه‌اول بهمن ۱۳۹۷

عملکرد ۳۰ ماهه بازار سرمایه

از مردادماه ۱۳۹۵ تا پایان دی‌ماه ۱۳۹۷

سازمان بورس واوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION

شاخص های بازار سهام

شـــاخص کل بورس تهران در بازه زمانی ۳۰ ماهه مورد بررسی یعنی از ۵ مردادماه ۱۳۹۵ تا ۲۵ دی‌ماه ۱۳۹۷، ۸۹۹۴۵ واحد معادل ۱۱۹ درصد رشد داشته است. در مدت مشـــابه شاخص کل فرابورس ایران نیز با ۱۱۸۱ واحد افزایش به مقدار ۱۹۷۸ واحد در ۲۵ دی‌ماه ۱۳۹۷ رســـید که رشد ۱۴۸ درصدی را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌شود در مدت مشابه شاخص صنعت و شاخص ۵۰ شرکت فعال تر با بازدهی به ترتیب ۱۳۶ و ۱۳۷ درصدی همراه بوده‌اند.

نام بورس	نام شاخص	1395/05/05	1397/10/25	بازدهی در دوره ۳۰ ماهه	تغییرات مقداری
بورس اوراق بهادار تهران	شاخص کل	75,501	165,446	119%	89,945
	شاخص کل (هم وزن)	13,974	29,198	109%	15,224
	شاخص قیمت	26,901	47,969	78%	21,068
	شاخص قیمت(هم وزن)	11,185	20,553	84%	9,368
	شاخص ۵۰ شرکت برتر	3,104	8,027	159%	4,924
	شاخص صنعت	62,642	147,963	136%	85,321
	شاخص ۵۰ شرکت فعال	2,995	7,096	137%	4,101
فرابورس ایران	شاخص کل فرابورس	797	1,978	148%	1,181

ارزش کل بازار سرمایه

در جدول زیر ارزش کل بازار ســـرمایه به تفکیک ارزش بازار ســـهام و صکوک نشان داده شده است. اندازه (ارزش) بازار سهام از ۴۳۷۶ هزار میلیارد ریال در ۵ مردادماه ۹۵، به ۸۵۶۰ هزار میلیارد ریال در ۲۵ دیماه ســـال ۹۷ رسیده است که بیانگر ۹۶ درصد رشد می‌باشد. ارزش بازار صکوک نیز از ۲۱۲ هزار میلیارد ریال در ۵ مردادماه ۹۵، به ۹۲۸ هزار میلیارد ریال در ۲۵ دیماه سال ۹۷ رسیده است که نشان دهنده ۳۳۸ درصد رشـــد می‌باشد. در مجموع ارزش کل بازار سرمایه (سهام و صکوک) در بازه زمانی مورد بررسی با ۱۰۷ درصد رشد همراه بوده است.

ارزش بازار (هزار میلیارد ریال)	1395/05/05	1397/10/25	درصد تغییرات در دوره	تغییرات مقداری
ارزش بازار سهام	4376	8560	96%	4184
ارزش بازار صکوک	212	928	338%	716
مجموع	4588	9488	107%	4900

۱۰ صنعت با بیش از ۸۰ درصد ارزش بازار

در تاریخ ۲۵ دی‌ماه ۹۷، گروه محصولات شیمیایی ۲۵,۴۷ درصد از کل ارزش بازار بورس و فرابورس را به خود اختصاص داده است. پس از گروه محصولات شیمیایی، به ترتیب گروه‌های فلزات اساســـی، اســـتخراج کانه‌های فلزی و گروه فرآورده‌های نفتی، کک و ســـوخت هسته‌ای در رتبه‌های دوم تا چهارم صنایع با بیشترین ارزش بازاری قرار دارند.

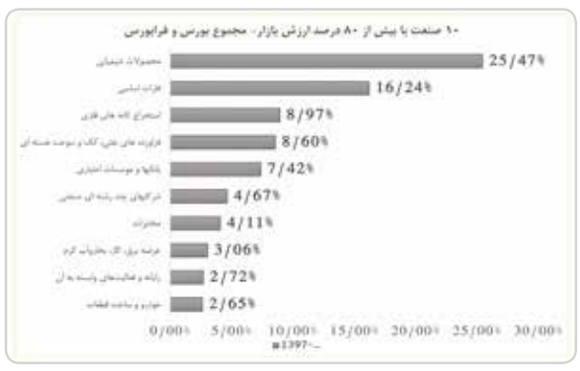

تعداد شرکت‌های پذیرفته شده و ثبت شده در بورس‌های اوراق بهادار

مجموع تعداد شـــرکت‌های پذیرفته شـــده در بورس تهران و فرابورس ایران از ۴۰۰ شـــرکت در ۵ مردادماه ۹۵، به ۴۲۹ شـــرکت در ۲۵ دیماه ســـال ۹۷ افزایش یافته است که بیانگر رشد ۷,۳ درصدی می‌باشد. همچنین تعداد شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان و پذیرش نشده در فرابورس ایران از ۱۵۴ شرکت در ۵ مردادماه ۹۵، به ۱۶۷ شرکت در ۲۵ دیماه سال ۹۷ افزایش یافته است که بیانگر رشد ۸,۴ درصدی می‌باشد.

نام بورس	پذیرش	1395/05/05	1397/10/25	پذیرفته شده در طول دوره	لغو پذیرش شده در طول دوره
بورس تهران	پذیرش شده	321	323	21	19
فرابورس ایران	پذیرش شده	79	106	29	2
	ثبت شده نزد سازمان و پذیرش نشده	154	167	–	–
مجموع		554	596	50	21

سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه

ارزش ســـرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه کشور در ۵ مردادماه سال ۹۵ حدود ۱۲,۳ هزار میلیارد ریال بوده است که این رقم در ۲۵ دیماه سال ۹۷ و با ۱۱ درصد رشد به ۱۳,۷ هزار میلیارد ریال رسیده است.

ارزش سرمایه‌گذاری (هزار میلیارد ریال)	1395/05/05	1397/10/25	درصد تغییرات
ارزش سرمایه گذاری خارجی	12.3	13.7	11%

ارزش معاملات بازار سرمایه

ارزش معامـــلات در کل بازار اوراق بهادار در دوره ۳۰ ماهه ۵ مردادماه ســـال ۹۵ تا ۲۵ دی‌ماه ۹۷، ۶۵ درصد نسبت به دوره ۳۰ ماهه مشابه قبل رشد داشته است. در بورس‌های کالایی نیز ارزش معاملات در دوره ۳۰ ماهه ۵ مردادماه ســـال ۹۵ تا ۲۵ دی‌ماه ۹۷ به ۳۴۵۴ هزار میلیارد ریال رسید که این مقدار نشان دهنده ۱۶۷ درصد رشد نسبت به دوره مشابه قبل است.

در مجموع کل بازارها نیز ارزش معاملات در دوره ۳۰ ماهه ۵ مردادماه ســـال ۹۵ تا ۲۵ دی‌ماه ۹۷، ۱۰۸ درصد نسبت به دوره ۳۰ ماهه مشابه قبل رشد داشته است.

هزار میلیارد ریال

شرح		دوره ۳۰ ماهه مشابه قبل	از ۵ مردادماه ۹۵ تا ۲۵ دی‌ماه ۹۷	درصد تغییرات
بورس تهران و فرابورس ایران	سهام	1715	2832	65%
	اوراق	575	1169	103%
	جمع	2290	4001	75%
بورس های کالایی	بورس کالا	1241.2	3239.1	161%
	بورس انرژی	50.7	214.9	324%
	جمع	1291.9	3454	167%
جمع کل بازارها		3581.9	7455	108%

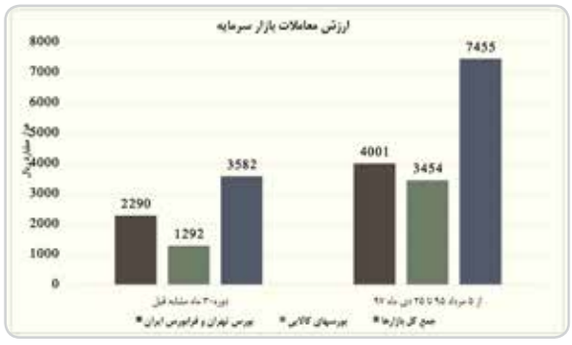

آمار تأمین مالی

ارزش مجموع تامین مالی صورت گرفته از محل انتشـــار و عرضه اولیه اوراق بهادار در دوره ۳۰ ماهه ۵ مردادماه سال ۹۵ تا ۲۵ دی‌ماه ۹۷، ۱,۷۷۵,۵۹۸ میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به دوره مشابه قبل ۹۷ درصد رشد داشته است. این درحالی است که ارزش مجموع تامین مالی صورت گرفته از طریق نهادهای مالی در این دوره ۱۸ درصد نسبت به دوره مشابه قبل کاهش داشته است.

در مجموع ارزش تامین مالی صورت گرفته در بازار سرمایه در دوره مورد بررسی ۴۲ درصد نسبت به دوره مشابه قبل افزایش داشته است.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری

در جدول زیر آمار صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه نشان داده شده است. در بازه زمانی ابتدای مردادماه ســـال ۹۵ تا پایان دی‌ماه سال ۹۷ تعداد صندوق‌های ســـرمایه‌گذاری با ۳۳,۷۵ درصد رشـــد از ۱۶۰ مورد به ۲۱۴ صندوق افزایش یافته اســـت. در این بازه ارزش صندوق‌های سرمایه‌گذاری با ۷۲,۶۳ درصد رشد به ۱۴۷۶ هزار میلیارد ریال رســـیده است. همچنین تعداد دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری در پایان بازه زمانی ۳۰ ماهه منتهی به پایان دی‌ماه ۹۷ با بیش از ۱۰۲ درصد رشد همراه بوده است.

تاریخ	۱۳۹۵/۰۵/۰۱	۱۳۹۷/۱۰/۲۹	رشد (درصد)
تعداد	۱۶۰	۲۱۴	۳۳,۷۵
ارزش (هزار میلیارد ریال)	۸۵۵	۱۴۷۶	۷۲,۶۳
تعداد دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری	۱,۰۶۰,۸۱۸	۲,۱۵۱,۰۰۹	۱۰۲,۷۷

میانگین تعداد روز تاخیر در انتشار اطلاعات

میانگین تعداد روز تاخیر در انتشـــار اطلاعات از ۳۹ روز در ابتدای ســـال ۱۳۹۳ به میانگین یک روز در پایان آذرماه ۱۳۹۷ کاهش یافته است.

روند افشای بموقع و عدم افشای اطلاعات

طی دوره ابتدای ســـال ۱۳۹۳ تا پایان آذرماه ۱۳۹۷ میزان افشاء به موقع اطلاعات از ۴۴ درصـــد به ۸۶ درصد افزایش و میزان عدم افشـــاء اطلاعات از ۳۲ درصد به ۶ درصد کاهش یافته است.

ارتقاء امنیت سایبری در زیرساخت‌های بازار سرمایه

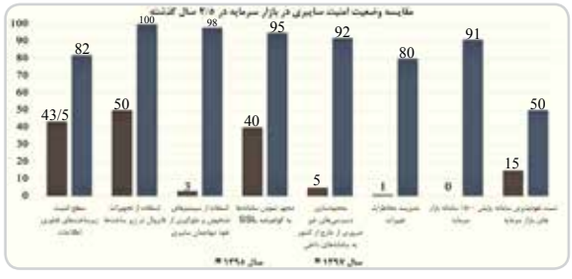

مهم‌ترین دستاوردها و اقدامات انجام شده در بازار سرمایه

دوره ۳۰ ماهه ۵ مردادماه ۹۵ تا ۲۵ دی‌ماه ۹۷

۱۰ اقدام مهم صورت گرفته از مردادماه ۱۳۹۵ تا دی‌ماه ۱۳۹۷

- کاهش هزینه‌های معاملاتی به صورتی که کارمزد نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار ۲۵ درصد و کارمزد ارکان بازار نیز ۲۰ درصد کاهش یافته اســـت و مالیات نقل و انتقال نیز از ۵/۰ درصد به ۱/۰ درصد کاهش یافته؛
- کاهش زمان رسیدگی به شکایات از ۴۶ روز در سال ۹۴، به ۱۰ روز در سال ۱۳۹۷؛
- بازنگری ۷ دســـتورالعمل مرتبط با توقف و بازگشایی نماد در راستای کاهش تعداد و زمان توقف نماد ها شـــامل معاملات، پذیرش و افشاء در جهت اصلاح فرآیند توقف و بازگشایی نمادها و کاهش زمان توقف نمادها.
- راه‌اندازی و توســـعه ابزارهای مشـــتقه از جمله آتی سبد سهام، آتی زعفران و اختیار معاملات و ابزارهای تامین مالی اسلامی؛
- عضویت دائم در کمیسیون بین‌المللی اوراق بهادار (IOSCO)
- عملیاتی کردن «حد اعتباری کارگزاران» در راستای کاهش ریسک نکول در تسویه وجوه معاملات با اتاق پایاپای؛
- پیگیری عرضه کالاهای جدید در بورسهای کالایی همانند عرضه نفت خام در بورس انرژی، اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهرهوری بخش کشاورزی؛
- انتشـــار اطلاعات مالی حدود ۳۶۰ شرکت و بنگاه اقتصادی مشمول مادهٔ ۶ اصلاحی قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی؛
- تدوین دستورالعمل و اعطای مجوز تاسیس شرکت‌های رتبه‌بندی اعتباری؛
- پذیرش کلیه اوراق منتشـــره در ســـنوات قبل و راه اندازی بازار ثانویه و متعاقب آن کاهش نرخ موثر اوراق سخاب از ۴۰درصد به ۲۰درصد؛

اقدامات مهم در راستای شفافیت اطلاعاتی و حفظ حقوق سرمایه‌گذاران

- کاهش دوره های گزارشگری ناشـــران و افزایش به موقع بودن ارائه اطلاعات با الزام ناشران به ارائه اطلاعات ماهانه؛
- انجـــام اقدامـــات لازم جهت فراهـــم آمدن امـــکان ارائه صورتهای مالـــی بر مبنای اســـتانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) شامل تهیه مقایسه استانداردهای ملی حسابداری با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی؛
- تهیه رهنمود نحوه اظهارنظر حســـابرس مســـتقل در گزارش حسابرسی، نسبت به گزارش تفسیری مدیریت؛
- تدوین و ابلاغ صورت‌های مالی نمونه شرکت‌های کارگزاری؛
- افشـــای صورتهای مالی نهادهای مالی مشمول مقررات نهادهای عمومی (در راستای قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی) در سامانه کدال؛
- راه اندازی سامانه انتشار اطلاعات بورس کالا (تسهیل و تسریع در دسترسی نهادهای اجرایـــی و نظارتی مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت همچنین ســـازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان، به آمار معاملات صورت گرفته در بورس کالای ایران)
- عملیاتی کردن پروژه تنقیح قوانین و مقررات بازار ســـرمایه و راه اندازی پایگاه جامع قوانین و مقررات بازار سرمایه
- ایجاد امکان اعلام هشدار زمان ارسال صورتهای مالی و گزارش های مرتبط به ذینفعان از طریق پیامک (با هدف کاهش تاخیرهای زمانی و افزایش ســـرعت تکمیل اطلاعات ناشران در سامانه کدال با رویکرد شفافیت)
- الزام به افشای ماهانه پرتفوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری ؛

اقدامات مهم در راستای اتخاذ تدابیر لازم جهت پیشگیری از وقوع تخلفات و نظارت بر اشخاص تحت نظارت و برخورد با ناهنجاری‌ها

- نظارت بر ۶۱۴ نهاد مالی شـــامل ۲۱۴ صندوق سرمایه‌گذاری با ارزشی حدود ۱۵۰۰ هزار میلیارد ریال دارایی تحت مدیریت؛
- رسیدگی به ۳۱۹۵ پرونده بررسی صلاحیت مدیران نهادهای مالی تحت نظارت؛
- طرح و پیگیری قضایی ۳۷ پرونده در خصوص جرایم ارتکابی در بازار سرمایه؛
- ضابطه‌منـــد کردن فرآیندهـــای اجرایی در افزایش ســـرمایه و جلوگیری از ســـوء استفاده‌های احتمالی با تصویب دستورالعمل زمان‌بندی افزایش سرمایه؛
- اصلاح فرمهای شناسایی مشـــتریان و رویه شناسایی مشتریان در راستای انطباق با قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی؛
- اصلاح حد نصاب ســـرمایه‌گذاری صندوقهای ســـرمایه‌گذاری و کاهش درصد مجاز سرمایه گذاری دارایی‌های صندوق در سپرده بانکی؛
- اصلاح کارمزد قابل دریافت توسط مدیر از محل سپرده بانکی صندوق؛
- حذف پیش بینی سود برای صندوقهای سهامی و مختلط؛
- تعیین سقف واحدهای قابل صدور برای صندوقهای سرمایه‌گذاری؛
- اصلاح حد نصاب سرمایهگذاری در اوراق فروش تبعی؛
- تهیه و تدوین قانون ارتقای نظام بازار سرمایه ایران؛
- تهیه و تدوین سند پیشگیری از جرائم و تخلفات در بازار سرمایه؛
- تهیه و تدوین سند پیشگیری از اختلافات و کاهش شکایات؛
- اجرای برنامه آموزشـــی نظام مند و هدفمند جهت قضات محترم شـــعب تخصصی بورسی به منظور ارتقای سطح آشنایی ایشان نسبت به مفاهیم موجود در بازار سرمایه؛
- تشـــکیل کارگروه تخصصی «عدالت ترمیمی و میانجیگری» و امکان سنجی ایجاد تشـــکیلات مربوط به اســـتناد مواد ۸۲ و ۸۳ قانون آیین دادرسی کیفری و آیین نامه میانجیگـــری در امور کیفـــری جهت دفاع و حمایت از حقوق ســـرمایه گذاران در بازار سرمایه؛
- برگزاری بیش از ۴۰ جلسه علمی حقوقی با حضور صاحب نظران، اساتید دانشگاه و قضات دادگستری با موضوع بررسی جرایم ارتکابی در حوزه بازار سرمایه؛
- تعامل با ســـازمان ثبت اسناد واملاک کشـــور جهت مکانیزه نمودن ارتباط دبیرخانه هیات داوری و معاونت اجرا در راستای اجرای آرای هیأت داوری؛
- طراحی سامانه دبیرخانه هیأت داوری جهت ایجاد بستر الکترونیکی ارتباط با مراجعین و طرفین و مرتبطین دعوی؛
- ایجاد وحدت رویه حقوقی در خصوص مسائل مختلف بازار با پاسخگویی به استعلامات حقوقی؛
- برگزاری حدود ۴۰۰ جلســـه در کمیته رســـیدگی به تخلفات، در رسیدگی به ۴۵۲ پرونده و ۲۳۵۳ اتخاذ تصمیم و رأی توسط کمیته مزبور؛
- برگزاری پنجاه جلسه هیأت رسیدگی به تخلفات در رسیدگی به ۲۰۱ پرونده و صدور ۱۱۶۴ رأی توسط آن هیأت؛

اقدامات مهم در راستای توسعه و ارتقاء زیرساخت‌های فناوری و نظارتی بازار

- کاهش روزهای تسویه معاملات سهام از ۳ روز به ۲ روز با هدف افزایش نقد شوندگی؛
- به روز رسانی و عملیاتی‌نمودن سامانه معاملات جدید؛
- طراحی و پیاده ســـازی ســـامانه محاســـبه سهام شـــناور آزاد و مکانیزه کردن کلیه فرآیندهای نظارت بر حسابرسان و تدوین بانک جامع اطلاعاتی موسسات حسابرسی و مضاکنندگان گزارش تحت عنوان سامانه نظارت بر حسابرسان معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار (رافوس)؛
- طراحی، پیاده‌ســـازی، تســـت و اســـتقرار داشـــبوردهای حوزه ریسک سیستمی و نقدشوندگی؛
- طراحی و راه‌اندازی فاز نخست سامانهٔ مدیریت ریسک نامک؛
- طراحی و راه‌اندازی سامانهٔ پیشگیری سیســـتمی از تغییر کارگزار ناظر اوراق بهادار متعلق به مشتریان اعتباری شرکت‌های کارگزاری؛
- طراحی و راه‌اندازی سامانهٔ هوشمند نظارت بر معاملات اعتباری کارگزاران؛
- طراحی، توسعه و عملیاتی کردن سامانه جامع نظارت بر صندوق‌ها (سنم)؛
- کاهش روزهای تسویه معاملات سهام از ۳ روز به ۲ روز با هدف افزایش نقد شوندگی؛
- راه اندازی سامانه سادنا در راستای ارتقای سرعت و دقت در برخورد با تخلفات و کمک به تسهیل در رسیدگی به جرایم و اختلافات؛
- راه اندازی ســـامانه رصد با هدف نظارت بر عملکرد درون ســـازمانی و کاهش زمان فرایند اقدامات؛
- توسعه و بهبود سامانهٔ کنترل و نظارت بر معاملات اعتباری (سکنا) به منظور افزایش توانایی در شناسایی به موقع و مدیریت ریسک اعتباری کارگزاران؛
- سیاســـت گذاری در چارچوب امنیت سایبری مبتنی بر استانداردهای بین المللی از جمله ISMS و NIST؛
- کنترل، پایش و نظارت مستمر بر امنیت زیرساخت‌های فناوری اطلاعات بازار سرمایه؛
- آموزش و آگاهی‌رسانی عمومی و تخصصی امنیت سایبری در بازار سرمایه؛
- نهادینه‌سازی چرخه مدیریت امنیت اطلاعات در بازار سرمایه؛
- بسترســـازی اســـتقرار مرکـــز عملیـــات امنیـــت (SOC) سلســـله مراتبـــی بازار سرمایه؛
- بسترسازی استقرار مرکز رسیدگی به رخدادهای امنیتی بازار سرمایه (CERT)؛

اقدامات مهم در راستای توسعه ابزارها و نهادهای مالی

- رشـــد ارزش اســـمی بازار بدهی از مبلغ ۱۹۹,۸۳۶ میلیارد ریال به مبلغ ۸۶۶,۵۴۳ میلیارد ریال (در تاریخ ۲۴/۱۰/۹۷)؛
- تامین مالی از طریق افزایش ســـرمایه در سال ۹۶ و ۹ ماهه منتهی به ۹۷/۰۹/۳۰ به ترتیب برابر با ۱۷۳٫۷۰۴ میلیارد ریال و ۱۵۹٫۷۱۶ میلیارد ریال (در تاریخ ۲۴/۱۰/۹۷)؛
- رسیدگی و پاســـخگویی به بیش از ۱۲۰۰۰ درخواســـت از طرف نهادهای مالی در خصوص تأســـیس نهاد مالی، صـــدور و تمدید مجوز فعالیت، افزایش ســـرمایه، تغییر سهامداری، استعلام و ...) بازرسی حضوری از نهادهای مالی و شرکت در مجامع نهادهای مالی تحت نظارت مجموعا بیش از ۱۸۵۰ مورد؛
- پیگیری و تدوین دستورالعمل‌ها اعم از آئین‌نامه تاسیس و فعالیت بورس در مناطق آزاد، دستورالعمل‌های راه‌اندازی ابزارهای مالی جدید؛
- طراحی و تصویب دستورالعمل انتشار اوراق خرید دین، جعاله و بیمه اتکایی؛
- انتشار اولین اوراق اجاره سهام و اوراق منفعت؛
- راه اندازی معاملات الگوریتمی در بازار سرمایه؛
- تدویـــن و ابـــلاغ مقررات صنـــدوق ســـرمایه‌گذاری صندوق در صنـــدوق، صندوق سرمایه‌گذاری خصوصی، صندوقهای ســـرمایه گذاری در اوراق بهادار مبتنی بر گواهی سپرده کالایی، صندوقهای سرمایه گذاری ارزی، صندوق سرمایه گذاری پروژه، صندوق سرمایه گذاری جسورانه؛
- تدوین و ابلاغ مقررات گروه خدمات بازار سرمایه؛
- تهیه اساسنامه پیشنهادی صندوق های سرمایه گذاری سهام عدالت؛
- تجمیع مجوزهای فعالیت شرکت‌های کارگزاری و اصلاح مبنای اعطای مجوز؛
- طراحی اوراق گواهی ظرفیت در بورس انرژی؛
- فراهم آوردن امکان افزایش عرضه برق توسط وزارت نیرو در بورس انرژی؛
- تدوین دستورالعمل اوراق ارزی؛
- تســـهیل در فرایند صدور مجوز ها با کاهش تعداد مجوز های مورد نیاز از ۲۱ به ۷ مجوز؛

مهم‌ترین برنامه‌های آتی بازار سرمایه

- راه‌اندازی ابزارها و بازارهای جدید مالی همانند فروش استقراضی، همکاری در انجام عملیات بازار باز و بورس بین‌الملل؛
- تشکیل واحد مجزا جهت نظارت بر بازار بورسهای کالایی؛
- پیگیری انجام امور مربوط به برگزاری مجامع الکترونیک، انجام اقدامات شـــرکتی به صورت متمرکز؛
- راه‌اندازی ابزارهای جدید بورس‌های کالایی در راســـتای اوراق بهادار ســـازی در این بورس‌ها؛
- ارتقای اثربخشی نظارتهای پیشگیرانه با سیستماتیک کردن تذکرات؛
- اصلاح فرآیند پذیرش در دســـتورالعمل پذیرش اوراق بهادار و اصلاح دســـتورالعمل انضباطی و تدوین دستورالعمل نحوه محاسبه امتیاز شفافیت اطلاعاتی ناشران؛
- اصلاح مقررات مربوط به بازار پایه فرابورس در دستورالعمل های مرتبط؛
- اصـــلاح صورت‌های مالی نمونه «بانک‌ها و موسســـات اعتبـــاری»، «تلفیقی گروه و شرکت اصلی به همراه صورت‌های مالی جداگانه»، «شرکت‌های ساختمانی»، «صندوق ســـرمایه‌گذاری زمین و ســـاختمان»، «شـــرکت‌های کارگزاری»، «شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری»، «شرکت‌های کارگزاری»، «شرکت‌های سرمایه‌گذاری»، «شرکت‌های پیمانکاری»، «صندوق‌های ســـرمایه‌گذاری جســـورانه» و «صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه» با توجه به استانداردهای تجدیدنظر شده جدید؛
- الکترونیکی شدن ثبت شرکتهای پذیرفته شده در بورس/ فرابورس و صدور مجوز ثبت صورت جلسات شرکتهای معاف از ثبت سازمان؛
- تدوین دستورالعمل جامع تاسیس و فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری؛
- تدوین قوانین و مقررات صندوق‌های سرمایه‌گذاری املاک و مستغلات؛
- توســـعه تبادل الکترونیکی جهت بررسی اصالت مدارک تحصیلی و تجربی داوطلبان متقاضی عضویت در هیات مدیره نهادهای مالی؛
- تدوین دستورالعمل حاکمیت شرکتی و کنترل‌های داخلی نهادهای مالی؛
- تدوین راهنمای اصول مدیریت ریسک در صندوق‌های سرمایه‌گذاری؛
- تهیه چک لیســـت‌های نظارتی شـــرکت‌های رتبـــه بندی اعتبـــاری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و صندوق در صندوق؛
- تدوین رویه حسابداری صندوق‌های خصوصی و صندوق در صندوق؛
- تدوین صورتهای مالی نمونه شرکت‌های تامین سرمایه؛
- اصلاح دستورالعمل کفایت سرمایه نهادهای مالی؛
- طراحی و راه‌اندازی ســـامانهٔ جامع نظارت بر رویدادهای مالی و فعالیت شرکت‌های کارگزاری؛
- طراحی و راه‌اندازی فازهای بعدی سامانهٔ مدیریت ریسک نامک؛
- طراحی و استقرار سامانهٔ حساب معاملاتی از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی؛
- اصلاح دستورالعمل معاملات برخط؛
- اصلاح دستورالعمل انضباطی کارگزاران؛
- تدوین دستورالعمل کارگزار معامله گر؛
- تدوین دســـتورالعمل نحوهٔ نگهداری و نقل و انتقال وجوه مشـــتریان در شرکت‌های کارگزاری؛
- تدوین دســـتورالعمل مربوط به نحوهٔ رسیدگی به نکول مشـــتریان در تسویهٔ وجوه معاملات اوراق بهادار؛
- تدوین اساسنامه نمونه شرکت های کارگزاری سهامی عام؛

اخبار کوتاه

جایگاه برجسته بانک صادرات در پرداخت تسهیلات

ترقی اقتصادی: مجموع تسهیلات پرداختی بانک صادرات ایران در حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط از ابتدای سال ۹۶ تا پایان آذرماه ۹۷ به مرز ۱۸۰ هزار میلیارد ریال رسید که همچنان جایگاه این بانک را در کمک به رونق تولید و پشتیبانی از اشتغال بین بانک‌های خصوصی کشور برجسته کرده است.بر اساس آمارهای اعلام شده، جمع تسهیلات پرداختی این بانک به این بنگاه‌ها از ابتدای سال ۹۶ تا پایان آذر ماه سال ۹۷ به ۱۷۹ هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال رسیده است این در حالی است که براساس آمارهای مهرماه وزارت صمت بانک صادرات ایران را از نظر تعداد تسهیلات پرداختی برای تامین مالی بنگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط در بین بانک‌های خصوصی توانسته است رتبه نخست را به خود اختصاص دهد.

بانک تجارت افزایش سرمایه می‌دهد

ترقی اقتصادی: جزییات افزایش سرمایه ۴۵۸ درصدی بانک تجارت که از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها صورت می‌گیرد اعلام شد.بانک تجارت با انتشار یک اطلاعیه در سامانه کدال اعلام کرد بر اساس ماده ۳ دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار «مصوب ۱۷ مهر ماه ۹۵ هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار»، گزارش توجیهی هیات مدیره به منظور پیشنهاد افزایش سرمایه از مبلغ ۴۵.۷۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به مبلغ ۲۵۴.۸۴۷.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها به منظور اصلاح ساختار سرمایه و خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت که در ۶ بهمن ماه ۹۷ به تصویب هیات مدیره رسیده، برای اظهارنظر به حسابرس و بازرس قانونی ارسال شده، ارائه شده است و اظهارنظر بازرس قانونی نسبت به گزارش مذکور متعاقبا اعلام می شود.

حمایت از تولید نباید متضاد با منافع بانک باشد

ترقی اقتصادی: مدیرعامل بانک ملی ایران گفت: «حفظ تولید و اشتغال با حمایت از واحدهای صنعتی» و «حفظ منافع مشتریان و سپرده گذاران نظام بانکی» دو روی یک سکه اند. دکتر محمد رضا حسین زاده در همایش بررسی مشکلات ترهین اراضی واقع در شهرک های صنعتی و آسیب های وارده در امر وصول مطالبات که در سالن حافظ بانک ملی ایران با حضور محمود شایان و مسعود خاتونی اعضای هیات مدیره و جمعی از مدیران ارشد بانک برگزار شد، به مشکلات تولیدکنندگان در اثر نوسانات نرخ ارز اشاره و خاطرنشان کرد: بانک ها همواره حامی تولید کنندگان بوده و هستند، اما این موضوع نباید در تضاد با منافع سایر شرکای بانک از جمله سپرده گذاران باشد.وی به اهمیت همکاری نظام بانکی با همه تصمیم گیران در حوزه مطالبات معوق اشاره کرد و افزود: بخش قابل توجهی از مطالبات معوق بانک ها به فعالان حوزه صنعت، تولید و واردات مربوط است و نظام بانکی هم همراهی لازم را با آنها دارد، چون شرایط اقتصادی روز را درک می کند.

مسابقه اینستاگرامی بانک ملت برای کارکنان نظام بانکی کشور

ترقی اقتصادی: بانک ملت به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، مسابقه عکس های بانکی را در اینستاگرام برگزار می کند.در این مسابقه کلیه کارکنان شاغل و بازنشسته نظام بانکی کشور می توانند تصاویر خاطره انگیز یا سوژه محور خود در محیط کار بانک یا ماموریت های بانکی را همراه با پی نوشت (کپشن) مورد نظر به صفحه اختصاصی این مسابقه ارسال کنند.براساس مقررات این مسابقه، تصاویر ارسالی در صورت رعایت الزامات از پیش تعیین شده، درصفحه مسابقه به نمایش عمومی گذاشته خواهد شد و در پایان مهلت مسابقه، به ۲۲ نفر از شرکت کنندگان به قید قرعه هدیه کارت ۵ میلیون ریالی از طرف روابط عمومی این بانک اهدا خواهد شد.بانک ملت مهلت شرکت در این مسابقه را ۲۱ بهمن ماه سال جاری و ارایه کارت شناسایی بانک محل خدمت و کارت ملی در هنگام دریافت جایزه را از جمله شرایط این مسابقه تصویری ذکر کرده است.براین اساس علاقه مندان به شرکت در این مسابقه می توانند به صفحه اینستاگرام به نشانی storyofmellatمراجعه کنند.

مکان مشاهده سوابق سهامداران بانک شهر

ترقی اقتصادی: مدیر امور سهام بانک شهر با اشاره به بازگشایی نماد این بانک و فراهم شدن امکان خرید و فروش سهام آن گفت: با اقدامات صورت گرفته، سهامداران بانک شهر می توانند سوابق مربوط به سهام خود را در سایت این بانک مشاهده کنند.حجت اله نجاری با بیان این مطلب اظهار کرد: با توجه به اهمیتی که این بانک برای جایگاه سهامداران خود قائل است، در سال های گذشته اقدام به راه اندازی سایت مستقل امور سهامداران کرده و در حال حاضر تمامی اطلاعات مورد نیاز سهامداران بانک از بدو سهامداری تا کنون برای این افراد قابل دسترسی است.وی افزود: سهامداران این بانک می توانند با مراجعه به سایت بانک شهر و ورود به بخش امور سهامداران نسبت به ثبت نام و دریافت نام کاربری و گذرواژه جهت ورود به پورتال، اقدام کرده و همه سوابق سهامداری خود اعم از تعداد سهام، سودهای متعلقه و مشخصات هویتی و برگ سهام خود را مشاهده کنند.

رتبه دوم بانک آینده در مبارزه با پولشویی

ترقی اقتصادی: پول‌شویی و راه‌های مبارزه با آن در سال‌های اخیر همواره از موضوعات اصلی در اقتصاد بوده است. سنگ محک سلامت و پایداری نظام بانکی، به‌عنوان مهم‌ترین فاکتورها در تعیین ریسک برقراری روابط کارگزاری استانداردهایی است که در راس آنها شفافیت و حراست از سلامت نقل و انتقالات مالی قرار دارد.همچنین این بانک در سال ۱۳۹۵ از سوی مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی وزارت اقتصاد و امور دارایی به عنوان مقام نظارتی دیگر در حوزه مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم ، توانست باکسب ۷۳,۲۸ درصد پیشرفت در راستای اهداف تعیین شده درحوزه پولشویی و در فاز سامانه مدیریت پروژه در بین ۳۵ بانک و موسسه اعتباری رتبه نخست را به خود اختصاص دهد.

مدت بخشودگی جرایم تسهیلاتی بانک مسکن تمدید شد

ترقی اقتصادی: رئیس اداره کل پیگیری وصول مطالبات بانک مسکن، از تمدید زمان اجرای طرح ویژه بخشودگی جرایم تسهیلاتی این بانک تا پایان بهمن ماه سال جاری خبر داد.مالک آزادیان با اشاره به ابتکار بانک مسکن برای وصول مطالبات سررسید گذشته معوق و مشکوک‌الوصول با اجرای طرح موسوم به چاووش در سال جاری، اظهار داشت: با توجه به اینکه در مرحله قبلی اجرای طرح چاووش استقبال خوبی صورت گرفت و نتایج آن قابل قبول ارزیابی شد، با موافقت هیات مدیره بانک، طرح مذکور تا پایان بهمن ماه سال جاری تمدید شد تا مشتریان بیشتری بتوانند از این امتیاز بهره‌مند شوند.

صدور ضمانتنامه در بانک سینا مکانیزه شد

ترقی اقتصادی: بانک سینا اعلام کرد: در راستای توسعه خدمات بانکداری الکترونیک و ارتقاء امنیت، زمینه صدور مکانیزه ضمانتنامه‌ها در این بانک فراهم شد.این امر در راستای کاهش اتلاف وقت و تسریع در صدور ضمانتنامه ها، استانداردسازی فرم ها، کاهش خطاهای احتمالی ناشی از تکمیل دستی فرایند صدور و نظارت بهتر بر مراحل صدور ضمانتنامه ها انجام شده است.همچنین با توجه به صدور مکانیزه ضمانتنامه بر روی برگه‌های اصلی و واترمارک، امکان جعل و سوء استفاده به حداقل رسیده است. پیشتر نیز این بانک سامانه استعلام وضعیت ضمانتنامه در سپام ریالی را از طریق وب سایت بانک فراهم کرده بود. بانک سینا در حال حاضر انواع ضمانتنامه ها را برای متقاضیان صادر می کند.

وام قرض‌الحسنه آنی؛ بدون ضامن با کارمزد ۲درصد

ترقی اقتصادی: بانک قرض الحسنه مهر ایران در راستای تقویت قدرت مالی هموطنان، طرح ۲ در یک را با اعطای ۲ وام قرض الحسنه با یک سپرده اجرا می کند.در طرح «۲ در یک»، متقاضیان می توانند با سپرده گذاری مبلغی در بانک قرض الحسنه مهر ایران به صورت آنی تا ۹۰ درصد از مبلغ سپرده خود را بدون ضامن و با کارمزد ۱ تا ۲ درصد وام قرض الحسنه دریافت کنند.در این طرح، مشتریان در حداکثر ۲۴ ساعت وام قرض الحسنه خود را دریافت خواهند کرد.

دلار ۴۲۰۰ تومانی هم دردی را دوا نکرد

سیاست های ارز ترجیحی جواب نمی دهد

ترقی اقتصادی : نتایج بررسی های نشان می دهد که سیاست تخصیص ارز ترجیحی به کالاهای اساسی در دستیابی به هدف یعنی ثبات قیمت این کالاها در بازار، کارآمد نبوده است.

بعد از اینکه در فروردین ماه امسال دولت قیمت دلار را ۴۲۰۰ تومان عنوان کرد، سیاست های مختلفی ارزی هم رهسپار اقتصاد شدند. ابتدا دولت مدعی بود ارز ۴۲۰۰ تومانی به همه تعلق می گیرد. بعد کم کم فیلتر برای اختصاص این ارز ایجاد شد و بعضی از تخصیص آن منع شدند. در نهایت دولت ارز ۴۲۰۰ تومانی را برای کالاهای اساسی در نظر گرفت و برای سال آینده هم حدود ۱۴ میلیارد دلار برای واردات کالاهای اساسی در نظر گرفت. اما آیا دولت با این اقداماتی که انجام داد، موفق شد به هدفش که جلوگیری از افزایش قیمت ها بود برسد؟

مرکز پژوهش های مجلس در گزارشی در تحلیل بررسی لایحه بودجه ۹۸، نتایج اختصاص ارز با نرخ ترجیحی را ارزیابی کرده است. این گزارش می نویسد: هدف این گزارش سنجش پیامدهای سیاست حمایتی دولت از اقشار متوسط و ضعیف جامعه در شرایط بروز شوک ارزی، با سازوکار اختصاص ارز ترجیحی به واردات کالاهای اساسی است. با توجه به ساختار تولید در ایران و وابستگی تولید بخش مهمی از کالاها به نهاده های وارداتی و در نتیجه نرخ ارز، شوک افزایش قیمت ارز موجب افزایش قابل توجه قیمت کالاها در کشور شد. به طور طبیعی مردم در چنین شرایطی از حکومت انتظار دارند تا آنها را در مقابل این پدیده نامطلوب که موجب کاهش قابل توجه قدرت خرید آنان شده است حمایت کند. بنا بر اظهارنظر مسئولان دولتی، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۱۴ میلیارد دلار با نرخ ترجیحی (۴۲۰۰ تومان) برای حمایت از مصرف کنندگان به کالاهای اساسی اختصاص یافته است. به طور کلی سیاست تخصیص ارز با نرخ ترجیحی به کالاهای اساسی به منظور تثبیت قیمت این کالاها صورت گرفته است. در این گزارش تلاش شده تا پیامدهای اجرای این سیاست مورد بررسی قرار گیرد. در این راستا ابتدا میزان موفقیت سیاست در دستیابی به هدف اصلی آن یعنی ثبات قیمت کالاهای اساسی مورد بررسی قرار گرفته و در ادامه به برخی پیامدهای ناشی از اجرای آن پرداخته شده است. نتایج بررسی های این مطالعه نشان می دهد که سیاست تخصیص ارز ترجیحی به کالاهای اساسی در دستیابی به هدف یعنی ثبات قیمت این کالاها در بازار، کارآمد نبوده است. رشد نقطه به نقطه شاخص قیمت کالاهای اساسی در آذرماه ۱۳۹۷ نسبت به اسفندماه ۱۳۹۶ نشان می دهد که اقلام موجود در شاخص قیمت مصرف کننده در مجموع به طور متوسط ۴۲ درصد رشد داشته اند که بالاتر از رشد ۳۹ درصدی شاخص کل قیمت هاست. هرچند باید توجه داشت که در محاسبه این رشد ممکن است مقداری کم برآوردی نیز وجود داشته باشد، زیرا رشد قیمت برخی کالاها، بر اساس قیمتی است که در شبکه توزیع دولتی وجود دارد و نه در شبکه های توزیع غیررسمی. همچنین اقلامی که در بین شاخص قیمت تولیدکننده نیز وجود دارند در آذرماه ۱۳۹۷ نسبت به اسفندماه ۱۳۹۶ ، ۳۲,۸ درصد رشد قیمت را تجربه کرده اند.

از طرف دیگر، اجرای این سیاست پیامدهای منفی به دنبال داشته است. وجود قیمت های دو یا چندگانه در بازار ارز، زمینه رانتجویی و فساد را فراهم می کند و به دلیل انحراف منابع تخصیص یافته (در قالب بیش اظهاری و دیگراظهاری واردات صادرات مجدد نهاده یا کالای نهایی به صورت رسمی یا قاچاق احتکار، گرانفروشی به مصرفکننده نهایی و ...)، سود سرشاری را نصیب افرادی می کند که به ارز با قیمت ترجیحی دسترسی دارند. همچنین اختصاص حجم بالایی از درآمد ارزی کشور به واردات کالاهای اساسی در شرایط تحریم که درآمدهای ارزی کشور نیز محدود است، در حالی که به هدف ثبات قیمت کالاهای اساسی نیز دست نیافته است موجب افزایش شدید تقاضا برای ورود کالاهای اساسی شده و در نهایت می تواند به محدودیت شدید منابع ارزی و جهش مجدد نرخ ارز منجر شود.

از دیگر پیامدهای منفی اختصاص ارز با نرخ ترجیحی می توان به تضعیف تولید داخلی خصوصاً در کالاهای اساسی مشمول قیمت گذاری و همچنین عدم انتفاع گروه های هدف (دهک های پایین درآمدی) به صورت بهینه اشاره کرد.

با توجه به مجموع این موارد، در این گزارش پیشنهاد شده است که به دلیل پیامدهای منفی سیاست ارز ترجیحی و عدم کارایی آن در تحقق اهداف، همزمان با مقابله جدی با فساد و کنترل فرایندهای تخصیص ارز و واردات از طریق تکمیل سامانه های مختلف مدیریتی، ارز ترجیحی (حداقل در مواردی که امکان کنترل کامل فرایند واردات یا تولید تا مرحله مصرف نهایی وجود ندارد) حذف شده و واردات کالاها با نرخ سامانه نیما صورت گیرد. این اقدام به هیچ وجه با هدف ایجاد درآمد از محل افزایش قیمت ارز مبنای محاسبات درآمدهای نفتی برای دولت توصیه نشده است (مرکز پژوهش ها همواره بر قطع رابطه کنونی بین ارزهای حاصل از صادرات نفت با منابع دولت که طبق آن بخشی از هزینه های دولت خواسته یا ناخواسته از محل افزایش نرخ ارز تأمین می شود، تأکید داشته است).

از دیگر سو، حمایت از عموم مردم و به ویژه اقشار محروم و در مواردی حمایت از برخی تولید داخلی کالاهای وارداتی در مقابل شوک ارزی قطعاً لازم است. لذا باید از منابع ایجاد شده از محل اختلاف نرخ ارز برای ایجاد چتر حمایتی واتخاذ سیاست های حمایتی هدفمند استفاده کرد.

این گزارش همچنین می نویسد: اختصاص ۴۲ هزار میلیارد تومان یارانه، در حالی است که کل کسری تراز عملیاتی دولت ۸۰ هزار میلیارد تومان بوده و میزان کل درآمدهای دولت از محل مالیات ها طی هفت ماهه نخست سال، ۶۰ هزار میلیارد تومان بوده است. یعنی دولت تقریباً دوسوم از آنچه از محل مالیات ها به دست آورده را صرف اعطای یارانه به کالاهای اساسی کرده، بدون آنکه دستاورد قابل توجهی به دست آورده باشد.

هشتمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت برگزار شد

شفافیت پولی و بانکی با بلاک‌چین و فین‌تک

ترقی اقتصادی : هشتمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت با حضور عبدالناصر همتی، اکبر کمیجانی و بسیاری از کارشناسان نظام بانکی در سالن همایش‌های برج میلاد برگزار شد. رییس کل بانک مرکزی در پیام خود به این همایش، به ۴ خبر و تحول برای نظام پرداخت بانکی اشاره کرد و گفت: برداشت مستقیم در بانک‌ها، به جمع‌آوری وجوه ناشی از کسب و کار وجود نخواهد داشت، سیاستنامه رمز ارزها به زودی نهایی می‌شود، تبدیل کارت‌های بانکی مغناطیسی به کارت‌های بانکی هوشمند به امنیت بیشتر کمک خواهد کرد و ایجاد پلت فرم برای بلاک چین‌ها به همکاری شرکت‌های فناوری منجر خواهد شد

همچنین اکبر کمیجانی، قائم‌مقام بانک مرکزی به تحولات و کنترل‌های نظارتی و محدودیت‌های صورت گرفته در نظام پرداخت و اثر آن بر فضای اقتصاد و کاهش سفته بازی در بازار ارز اشاره کرد و سایر سخنرانان نیز به تحولات فناوری و نظام پرداخت و همچنین موضوعات مرتبط با بلاک چین و تقویت امنیت در نظام پرداخت اشاره کردند. عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی که به دلیل سفر به سوریه و همراهی با معاون اول رییس‌جمهور، در پیامی به هشتمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت، اقدامات جدید در حوزه بانکداری الکترونیک را تشریح کرده است اعلام کرد: برداشت مستقیم در حال حاضر در اغلب بانک‌ها عملیاتی شده و سامانه‌های پرداخت و تسویه از اقدامات مهم سیستم بانکی کشور است که در دو بُعد به بانک مرکزی کمک خواهد کرد. همتی با اشاره به کمک این سامانه‌های پرداخت و تسویه در گام اول به توان نظارتی بانک مرکزی افزود: بحران ارزی که تا اواسط سال در کشور رخ داد و همزمان با تحریم‌های غرب، مشکلاتی را ایجاد کرده از طریق نظارت بر سازوکارهای نظام پرداخت و تراکنش‌ها، کنترل شده و با اصلاح ابزارها و تراکنش‌های پرداخت، آرامش نسبی را در بازار ارز حاکم کرد.

رییس کل بانک مرکزی بخش دوم کمک سامانه‌های پرداخت و تسویه به نظام بانکی را کمک به توسعه کسب و کارهای ارزیابی و گفت: روزانه ۲۰۰ میلیون تقاضای دریافت و پرداخت در این سیستم وارد می‌شود که می‌تواند به تقویت کسب و کارهای نوین و فناوری‌ها و کسب وکارها و مبادلات بانکی و کالاها و خدمات، کمک کند.

رییس شورای پول و اعتبار با بیان اینکه بانک مرکزی با توجه به مقام نظارتی خود به این جمع‌بندی رسیده که آزادی عمل بیشتری را به فین تک‌ها و مجموعه‌هایی که در زمینه توسعه فناوری و کسب و کار دارند اعطا کند و بانک مرکزی بیشتر به حیطه نظارتی خود بپردازد.

رییس کل بانک مرکزی خبر دوم مهم در حوزه بانکداری الکترونیک را تدوین سیاست‌های رمز ارزها اعلام کرد و گفت: سیاستنامه رمز ارزها روز قبل روی سایت بانک مرکزی قرار گرفت و بناست بعد از جمع‌بندی نظرات در این همایش، از سوی بانک مرکزی نهایی شود. ما منتظر خواهیم بود تا صاحب نظران و صاحبان فن در این زمینه به ارایه پیشنهادهای خود بپردازند.

تبدیل کارت‌های مغناطیسی به هوشمند

رییس کل بانک مرکزی سومین اتفاق مهم در حوزه نظام‌های پرداخت را مهاجرت کارت‌های بانکی مغناطیسی به کارت‌های بانکی هوشمند عنوان کرد و گفت: این کارت‌ها علاوه بر ارتقای سطح امنیت، امکان پرداخت همراه امن را در جامعه فراهم می‌کنند که این موضوع تحول مهمی است و به تدریج مسیر برای انتقال از کارت‌های مغناطیسی به کارت های هوشمند باز می‌شود. خوشبختانه در داخل کشور این تکنولوژی بومی‌سازی شده که تحولات خوبی را در عرصه تجارت فراهم خواهد کرد. این پلت فرمی که ایجاد شده در واقع به کاربران کسب و کارها، بانک‌ها و تمامی کسانی قصد دارند در این زمینه فعالیت کنند اجازه می‌دهد محصولات مبتنی بر زنجیره بلوک خود را توسعه دهند.

وی خاطرنشان کرد: این اقدامات و نتایج در مجموعه فناوری اطلاعات بانک مرکزی با همراهی، همفکری و کمک شرکت‌هایی که با بانک مرکزی تعامل دارند به دست آمده و امیدواریم بستر خوبی برای توسعه بانکداری الکترونیک به ویژه کسب و کارهای نو پا، فین‌تک‌ها و استارت‌آپ‌ها فراهم شود.

کاهش چالش‌های ارزی با مقررات‌گذاری در حوزه تراکنش‌ها

همچنین اکبر کمیجانی، قائم‌مقام بانک مرکزی در هشتمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت گفت: به نظر می‌رسد تدوین و تصویب مقررات جدید در حوزه تراکنش‌های بانکی به عنوان بخشی از راه‌حل در چالش‌های ارزی و سفته‌بازی موفق بوده است.

کمیجانی با بیان اینکه سیاستگذاری پولی چند روند فناورانه را که در آینده نظام پولی و بانکی ما را تحت تاثیر خواهد داد، مورد بررسی قرار می‌دهد افزود: فناوری‌های نوین موجب دگردیسی روند موجود در حوزه پولی و بانکی شده است.

وی اعلام کرد: تدوین چارچوب و سیاست‌ها در سال جاری از سوی بانک مرکزی با شتاب بیشتری ادامه یافت به‌طوری که می‌توان به انتشار پیش‌نویس سیاستنامه بانک مرکزی در خصوص رمز ارزها، هویت سنجی در پرداخت‌های غیر حضوری از طریق شماره تلفن همراه و کدملی، تدوین استانداردهای جدید EMV، توسعه محصولات با فناوری‌های بلاک چین و سامانه «سپند» اشاره کرد. وی با تاکید بر اینکه دور روند بلاک چین و فین تک توانسته مواضع روشن و شفافی در حوزه پولی و بانکی ایجاد کند، ادامه داد: فین تک‌ها ارایه خدمات به مشتری نهایی را از انحصار خارج کرده و با استفاده از خدمات پایه، محصولاتی را به صورت سفارشی شده در اختیار مشتریان قرار می‌دهد.

کمیجانی با بیان اینکه زنجیره بلاک چین نیز با ایجاد دفاتر توزیع یافته نیاز به نهاد واسط را از میان برده است، تصریح کرد: به دیگر سخن، بلاک چین ماهیت و شیوه دفترداری را در هسته نظام‌های پولی و بانکی هدف گرفته و ارتباط با مشتریان را متاثر می‌سازد.

وی گفت: در کنار دو فناوری بلاک چین و فین تک بهبود فضای کسب و کار رخ داده و فضای پولی و بانکی سطوح بالاتری از شفافیت و استحکام مالی را الزام‌آور می‌کند. کمیجانی با بیان اینکه در چند سال گذشته و پس از بحران مالی ۲۰۰۸ که به سختگیرانه‌تر شدن مقررات در حوزه مالی منجر شد، خاطرنشان کرد: فضای عمومی با توجه به تراز بانک‌ها نیاز به نظارت را بیش از پیش هویدا کرد و از طرف دیگر نوسانات قیمتی در بازارهایی از جمله مسکن، ارز و... و همچنین ورود تقاضاهای سفته بازانه در کنار قوانینی همچون پولشویی نیاز به این فناوری‌ها را اجتناب ناپذیر کرده است.

وی با تاکید بر اینکه به نظر می‌رسد تدوین و تصویب مقررات جدید در حوزه تراکنش‌های بانکی به عنوان بخشی از راه‌حل در چالش‌های ارزی و سفته بازی موفق بوده است، گفت: از این رو تسری به سایر حوزه‌ها اجتناب ناپذیر خواهد بود و به این ترتیب شاهد اثرگذاری بر محیط مالی و پولی کشور به این واسطه هستیم.

کمیجانی با بیان اینکه باید نیرویی مد نظر قرار بگیرد، که با توجه به وضعیت کنونی نظارت بهتر و موثرتر را مطالبه کند تا ایجاد تعادل رخ دهد اظهار داشت: اگر این نیرو برای ایجاد تعادل وجود نداشته باشد شاهد هرج و مرج‌های بسیار خواهد بود که در نتیجه آن افزایش هزینه‌ها و کاهش بهره وری رخ خواهد داد. خوشبختانه فناوری در حوزه رفع عدم تعادل‌ها، راه‌حل ارایه کرده و همان‌طور که فین تک‌ها رشد می‌کنند، مقررات نیز ظاهر شده و فناوری نظارتی هم شکل می‌گیرد.

عملکرد نظام بانکی و اقتصاد جهانی بر اساس اعتماد

همچنین در ابتدای مراسم دبیر هشتمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت اعلام کرد: امروزه عملکرد نظام بانکی و اقتصاد جهانی بر اساس اعتمادی که به واسطه‌هایی نظیر بانک‌ها و دولت‌ها داریم، شکل می‌گیرد.

علی دیواندری گفت: یکی از کاربردهای متداول این فناوری نوین، گسترش ارزهای مبتنی بر بلاک‌چین است که تحت عنوان رمزارزها شناخته می‌شوند. با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد این نوع از ارزها، همانند غیرمتمرکز بودن پایین بودن هزینه‌های انتقال، سرعت بالا در انتقالات بین‌المللی و فرامرزی در همایش امسال، محورهای مهمی همچون انواع رمزارزها، چارچوب‌ها و محیط‌های قانونی و مقرراتی، مسائل فقهی رمزارزها و کاربری رمزارزهای ملی منطقه‌ای و جهانی مورد بررسی و تبادل نظر کارشناسان و متخصصان این حوزه قرار خواهد گرفت.

دیواندری گفت: ضرورت توجه به موضوع سامانه‌های پرداخت جایگزین و معرفی روش‌های نوین تسویه و پرداخت‌های تجاری به‌ویژه در شرایط تحریم باعث شد تا در هشتمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت یکی از محورهای کلیدی به موضوع بررسی چالش‌ها و فرصت‌های سامانه‌های پرداخت منطقه‌ای و پیام‌رسان‌های جایگزین اختصاص داده شود. در این زمینه برخی از کارشناسان اعتقاد دارند که می‌توان با گسترش توافقات سیاسی و اقتصادی بین دولت‌ها، از رمزارزها برای انجام مبادلات بین‌المللی و تسویه وجوه استفاده کرد. به عنوان مثال کمپانی ریپل با بهره‌گیری از توکن مخصوص خود که نقش ارز واسط را در مبادلات دارد، یک شبکه تسویه ناخالص آنی برای تبدیل انواع ارز و نقل و انتقالات وجوه شکل داده است تا در این بستر مبادلات بین‌المللی بدون محدودیت مبلغ و به صورت فوری انجام شود. با توجه به محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های ظالمانه و سلطه سامانه سوییفت بر نقل و انتقالات بین‌المللی، بررسی و واکاوی ابعاد این راهکارها از اهمیت مضاعفی برخوردار است.

خطوط قرمز ارز رمزها

همچنین ناصر حکیمی، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی با بیان اینکه در مقررات‌گذاری با فعالان اقتصادی معامله می‌کنید، گفت: اگر مقررات بدی بگذارید که محدودکننده کسب و کار باشد کسی وارد نمی‌شود، اگر در اجرای آن زور هم نداشته باشید، هیچ‌کس آن را اجرا نمی‌کند. مبارزه با پولشویی و استفاده از پولی ملی در حوزه رمزارزها برای بانک مرکزی مهم است.

وی با بیان اینکه در مقررات‌گذاری تعامل بین رگولاتور و مصرف‌کننده ایجاد می‌شود، اظهار کرد: در نهایت با جمع‌بندی این دو به نتیجه می‌رسیم، در کشور ما قوانین زیادی وجود دارد که هیچ‌وقت اجرا نمی‌شود و علت این است که زور اجرای آن وجود ندارد. مقررات‌گذاری خوب این است که شما با ذی‌نفعان وارد مذاکره شوید، چنانکه مسائل نظارتی از جمله پولشویی و جایگزین نشدن ارز دیگری به جای ریال در حوزه رمزارزها برای بانک مرکزی مهم است، اما راجع به موارد دیگر می‌توان صحبت کرد.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی با بیان اینکه در همه جای دنیا سرعت فعالیت‌های اقتصادی بیشتر از قانونگذار است، درباره قانونگذاری در زمینه رمزارزها، اضافه کرد: ما باید خطوط خود را مشخص کرده و در قلعه خود بایستیم و می‌گوییم که در این قلعه خطوط قرمزی داریم و باید رعایت شود.

حکیمی درباره درخصوص بحث اوپن ای‌پی‌آی‌ها نیز تصریح کرد: همه فکر می‌کنند این موضوع یک انقلاب است که البته هست اما خطوط قرمز در این بحث، امنیت است که باید توجه ویژه‌ای به آن داشته باشیم.

ترقی اقتصادی
دوهفته‌نامه‌اقتصادی-فرهنگی
سال پنجم-شماره ۶۷-نیمه‌اول بهمن ۱۳۹۷

شرایط برای راننده محورشدن بیمه ثالث مهیا نیست

چالش‌های راننده محوری بیمه شخص ثالث

ترقی اقتصادی : متولیان امر وفعالان صنعت اعم از نمایندگان و کارگزاران و کارشناسان بدون درنظر گرفتن سایر شرایط و زیرساخت های لازم اخباری را رسانه ای می کنند که چالش هایی را به مراه دارد.مسئله قابل توجه وغیرقابل کتمان وجود آمار تصادفات جانی و سهم بالای کشوردر یکی از بالاترین آمار مرگ و میر جاده‌ای در دنیا می‌باشد همواره در تمام تصادفات کارشناسان سه عامل «انسان، راه و خودرو» را زمینه‌های اولیه وقوع تصادف می‌دانند که عامل راه ۱۵درصد و خودرو را ۵درصد نظر گرفته اند (که باتوجه به کیفیت خودروهای داخلی مخصوصا در گروه خودرو سواری پراید و وانت بارها محل ابهام باقیست) و در حدود ۸۰درصد خطای نیروی انسانی این موضوع را پررنگ تر نموده است .

قطعا رسیدن به مرحله اجرای طرح« راننده محور کردن بیمه شخص ثالث » درنظر گرفتن بسیاری از شرایط لازم می باشد که همچنان عملی نشده است ساده ترین مورد قطع ارتباط سامانه استعلام خودرو براساس پلاک خودرو در سیستم صدور می باشد که چندسالی شاهد قطع ارتباط در این خصوص بوده ایم.ضمن اینکه الزامات و متغیرهای موثر درمحاسبه حق بیمه شخص ثالث بر اساس ویژگی‌های راننده از قبیل جنسیت، سن، وضعیت تأهل، شغل است و ویژگی‌های خودرو اعم از نوع مدل خودرو، سال ساخت خودرو، تجهیزات ایمنی خودرو، کشور سازنده خودرو و ویژگی‌های کاربری مانند نوع استفاده، مسافت طی‌شده در یک سال، گروه استفاده‌کننده از خودرو و تعداد راننده‌ها و ویژگی‌های آنها و منطقه استفاده بصورت جامع مهیا نیست که طبعا با احتساب هر یک از این متغیرها، می‌توان حق بیمه را برآورد کرد.

فقدان اطلاعات سوابق رانندگی راننده اعم از نمرات منفی و تخلفات ثبت‌شده از نیروی انتظامی که این موضوع نیز از پیچیدگی خاصی برخوردار است .چرا که درحال حاضر قسمت عمده تخلفات راننده از طریق دوربین‌های نصب‌شده در سطح شهر ثبت می‌شوند و سهم ناچیزی از این تخلفات به صورت قبض جریمه و تحت عنوان تسلیمی به راننده متخلف داده می‌شود؛ بنابراین امکان شناسایی راننده متخلف به صورت دقیق نیز وجود ندارد و عملا کلیه تخلفات به پای مالک خودرو نوشته می‌شود.

مساله راننده محور شدن بیمه ثالث زمانی مطرح شد که رئیس کل بیمه مرکزی در گفتگو با صدا و سیما اذعان داشته طبق قانون برنامه ششم توسعه با توجه به ملاکهای پرخطر بودن و کم خطر بودن راننده ها بیمه نامه شخص ثالث به جای خودرو به راننده تعلق می گیرد و به نوعی رفتارهای راننده در صدور بیمه نامه تاثیر خواهد داشت. اما در پی پخش این گزارش از صدا و سیما تفسیرهای مبهمی در شبکه ها مجازی در این خصوص شکل گرفت از جمله تفسیرها پیامی بود که به شدت در فضای مجازی دست بدست می‌شود مبنی بر اینکه "اشکال کار از جایی شروع می شود که شما اگر یک خودرو داشته باشید فقط خودتان میتوانید سوار شوید ودیگر اعضای خانواده نمیتوانند استفاده کنند چون انها باید خود را جداگانه بیمه شخص ثالث نمایند. تا اخر سال هزینه فقط یک بیمه برای خودرو پرداخت میشود ولی از سال اینده باید یک خانواده ۴نفره که از یک بیمه استفاده میکردند برای استفاده از خودرو مشترکشان هزینه ۴بیمه را بپردازند.مطمئنا توان مالی پرداخت چنین هزینه ای برای مردم امکان پذیر نیست.

بیمه ثالث برای خودرو صادر می شود

در واکنش به تفاسیر صورت گرفته در رسانه ها از جمله شبکه های مجازی غلامرضا سلیمانی درباره ابهام های اخیر ایجاد شده مبنی بر تغییر شرایط اعطای بیمه شخص ثالث از خودرو محوری به راننده محوری در سال آینده اظهار داشت: بیمه نامه شخص ثالث فقط برای خودرو صادر می شود و به هیچ وجه چندبیمه نامه برای یک وسیله نقلیه صادر نمی شود؛ در این طرح ویژگی‌های راننده یا رانندگان وسیله نقلیه مانند مشخصات و سوابق شخصی و بیمه ای در تعیین حق‌بیمه و ارزیابی ریسک بیمه‌گذار دخیل خواهد بود.

سلیمانی افزود: اکنون سوابق بیمه‌ای راننده در محاسبه حق‌بیمه اعمال می‌شود به گونه ای که طبق آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۸ قانون بیمه شخص ثالث، رانندگانی که خسارتی دریافت نکرده باشد، سالانه مشمول تخفیف در حق‌بیمه می‌شوند که این تخفیف در صورت نداشتن خسارت در سال‌های آینده تا ۷۰ درصد افزایش می‌یابد. وی تصریح کرد: با توجه به تکالیف قانونی مربوط مصرح در قانون بیمه اجباری شخص ثالث مصوب ۱۳۹۵ در سال‌های اخیر برخی از عوامل مربوط به ویژگی راننده را در ارزیابی ریسک و تعیین حق‌بیمه و تخفیف یا اضافه نرخ لحاظ و مقررات مربوط را به شرکت‌های بیمه ابلاغ کرده است.«به عنوان نمونه در حال حاضر وفق مقررات ماده ۱۸ قانون بیمه شخص ثالث، رانندگان که در سوابق خود نمرات منفی یا تخلفات حادثه‌ساز داشته و در سامانه راهنمایی و رانندگی ثبت شده باشند، به تناسب حق‌بیمه آنها افزایش می‌یابد.

از سوی دیگر باهدف تشویق رانندگان مجرب، بیمه مرکزی با همکاری نماینده نیروی انتظامی آیین‌نامه‌ای را به دولت پیشنهاد کرده است که به موجب آن دارندگان گواهینامه در دوره آموزشی رانندگی ایمن و کم خطر مشمول ۱۰ درصد تخفیف در حق‌بیمه خواهند شد.رئیس کل بیمه مرکزی تاکید کرد: به هیچ عنوان این بحث مطرح نیست که برای هر نفر یک بیمه نامه صادر شود؛ در واقع با اجرای این طرح، رانندگان کم خطر تشویق و رانندگان پر خطر تنبیه می شوند و بین رانندگان پر خطر و کم خطر تفکیک ایجاد می شود.سلیمانی، اعمال این عوامل را مستلزم دسترسی به اطلاعات رانندگان مندرج در سامانه نیروی انتظامی دانست و گفت: بدین منظور با نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مذاکرات و تفاهم‌هایی انجام شده است.وی اضافه کرد: بیمه مرکزی در اجرای تکلیف قانونی خود مندرج در تبصره یک ماده ۱۸ قانون برای اعمال سایر ویژگی‌های راننده، برنامه‌هایی در دست اجرا دارد که مهمترین آن ایجاد زیرساخت‌های اطلاعاتی برای اعمال ویژگی‌های فردی راننده همچون سن و سابقه رانندگی وی در محاسبه حق‌بیمه شخص ثالث است؛ به گونه ای که تا پایان برنامه ششم این تکلیف قانونی اجرا خواهد شد.

کاهش حق بیمه ثالث با اجرای طرح شخص محوری

دهگاهی درباره راننده محور شدن بیمه شخص ثالث به جای خودرو محوری گفت: اجرای این طرح نیازمند آماده شدن تمامی زیرساخت های لازم است و مانند کشورهای پیشرفته اجرای آن باعث کاهش حق بیمه افراد قانون مدار و افزایش حق بیمه افراد پُرریسک خواهد شد.به گفته وی، براساس این طرح، مالک اصلی یک خودرو بیمه نامه اصلی شخص ثالث را خریداری می کند و افراد دیگری در آن خانواده یا شرکت که از آن خودرو استفاده می کنند، الحاقیه ای برای خود درباره رانندگی با خودروی مورد بیمه خریداری می کنند. دهگاهی با بیان اینکه اجرای این قانون تکلیف قانون جدید بیمه شخص ثالث مصوب سال ۹۵ بود که باید تا پایان برنامه ششم توسعه اجرایی شود، گفت: معتقدم حداقل زمان ممکن برای اجرایی شدن آن آماده نمودن زیرساخت های مورد نیاز تقریباً سه سال زمان خواهد برد.

برداشت ها شخصی است

در همین راستا غلامعلی ثبات ، کارشناس و صاحبنظر صنعت بیمه در این خصوص گفت:در تبصره ۱ ماده ۱۸ قانون بیمه اجباری شخص ثالث بیمه مرکزی مکلف شده تا پایان برنامه ششم امکان صدور بیمه نامه «بر اساس ویژگی‌های راننده» (نه راننده محور) را فراهم کند که علاوه بر لزوم درک روشن از این عبارت، مستلزم اصلاح قانون بیمه شخص ثالث است که اگر در مسیر اصلاح قرار گیرد یک تا دو سال طول میکشد؛ بنابراین این گونه برداشتها هنوز هیچ زمینه واقعی و دلیل متقنی ندارد و فقط برداشت و تصور اشخاص است.

حق بیمه نفر دوم نزدیک به صفر است

در همین خصوص مسعود حجاریان ، مدیر عامل انحمن حرفه ای صنعت اذعان داشت : برای راننده محور کردن بیمه شخص ثالث ، باید نام راننده همانند مشخصات خودرو ، در بیمه نامه ذکر شود و برای جابجایی راننده محدودیتهایی وضع گردد همچنین شرکتهای بیمه برای هر راننده یک پرونده ریسک تشکیل دهند و این پرونده در سنهاب نگهداری شود.وی در خصوص برخی کامنتها در فضای مجازی در خصوص چالش های استفاده دو نفر از یک خودرو گفت: حق بیمه نفر دوم بسیار پایین است و در بعضی موارد صفر است.مدیر عامل انجمن حرفه ای صنعت بیمه در این خصوص تشریح کرد: یکی از عوامل مهم تعیین حق بیمه ، میزان استفاده از خودرو است ، موردی را در نظر بگیرید که دو راننده ۱۶ ساعت از خودرو استفاده می کنند در این مورد باید واقعا سه برابر حق بیمه را پرداخت کنند.وی در توضیح این مورد افزود: مورد دوم ، به طور مثال جوان ۲۰ ساله که ریسک زیادی دارد و راننده دوم پدر ایشان است که بیست سال سابقه رانندگی و ریسک کمی دارد در این مورد رانندگی نفر دوم ریسک کل را کاهش می دهد. و باید حق بیمه نفر دوم صفر باشد.

بازار سرمایه جایگزین مناسبی سرمایه گذاری های بیمه هاست

کاهش حداقل سرمایه‌گذاری بیمه‌ها در بانک‌ها

ترقی اقتصادی: مدیرعامل بیمه البرز از تلاش سندیکای بیمه‌گران و بیمه مرکزی برای اصلاح آیین‌نامه سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه به منظور کاهش حداقل سرمایه‌گذاری بیمه‌ها در بانک‌ها از ۳۰ درصد به ۱۵ درصد خبر داد و گفت بورس جایگزینی برای بخشی از سرمایه گذاری های بیمه در بانک است.

بروز شرایط تورمی در اقتصاد کشور علاوه بر اثرگذاری بر اقلام مصرفی و گران شدن کالاها روی صنایع تولیدی و خدماتی اقتصاد هم تاثیر می‌گذارد. صنعت بیمه یکی از این صنایع است که با شدن گرفتن تورم به ناچار باید خود را برای انجام تغییراتی آماده کند.

صنعت بیمه برای ایفای تعهدات مختلف و بعضا سنگین خود باید در حوزه‌هایی که می‌توانند در بلندمدت سودآور باشند سرمایه‌گذاری کنند. بانک‌ها و املاک یکی از مطمئن‌ترین و سودآورترین سرمایه‌گذاری‌های بیمه‌ها در طول سال‌های گذشته بوده است. در سال جاری (۱۳۹۷) اما بروز شرایط تورمی باعث شده تا رفته رفته نرخ تورم به حداکثر سود پرداختی بانک‌ها نزدیک شود. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد شرکت‌های بیمه باید به سمت سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مولد تغییر ریل دهند.رسول تاجدار، مدیرعامل بیمه البرز درباره ضرورت سرمایه‌گذاری مولد بیمه‌ها با بیان این‌که سرمایه گذاری توسط شرکت‌های بیمه تابع یک آیین‌نامه است، اظهار کرد: در تمام دنیا هم وضعیت به همین منوال است و نهاد ناظر سعی دارد تا شرکت های بیمه به گونه‌ای سرمایه گذاری نکنند که در آینده نتوانند از عهده ایفای تعهداتشان بربیایند.

مدیر عامل بیمه البرز در مورد سپرده‌های بانکی شرکت‌های بیمه و سودآوری آن در این شرایط تورمی که نرخ تورم به سود بانکی نزدیک می‌شود هم اظهار کرد: اساسا صنعت بیمه صنعتی است که باید یک تعادل را بین میزان نقدینگی و سررسید ایفای تعهدات خود ایجاد کند، بنابراین این‌که گفته شود چون سود بانکی به تورم نزدیک شده است شرکت‌های بیمه نباید در آن سرمایه گذاری کنند به صورت مطلق گزاره صحیحی نیست، چرا که بیمه‌ها باید همیشه یکسری وجوهی را داشته باشند که برای ایفای برخی تعهدات خود به آن دسترسی آنی داشته باشند.

به گزارش ایسنا ،مدیر عامل بیمه البرز در پایان با اشاره به احتمال کاهش کف سپرده‌گذاری شرکت‌های بیمه در بانک‌ها از ۳۰ درصد به ۱۵ درصد گفت که براین اساس گزینه‌های دیگری در بخش سرمایه گذاری‌های بورسی و غیربورسی پیش‌بینی شده است که به نظر می‌رسد می‌تواند دست شرکت‌های بیمه را برای سرمایه گذاری‌های دیگر باز بگذارد.

تاکید مدیرعامل بیمه آسیا بر فروش بیمه نامه‌های خُرد در سطح کلان

افزایش اختیارات شعب استان‌های بیمه آسیا

ترقی اقتصادی : نایب رییس هیات مدیره و مدیرعامل بیمه آسیا بر فروش بیمه نامه های خرد در سطح کلان افزایش تفویض اختیارات به استان ها و اجرای آیین نامه ۹۶ در سال آینده تاکید کرد.

مسعود بادین، نایب رییس هیات مدیره و مدیرعامل بیمه آسیا و هیات همراه در نشستی مشترک با روسای شعب ساری، آمل، بابل، قائمشهر و اعضای هیات رییسه انجمن صنفی نمایندگان استان، ضمن معارفه مسلم سهرابی به عنوان معاون سرپرستی منطقه ۶ و استماع گزارش عملکرد شعبه، به ارائه رهنمودها و راهکارهای لازم پرداخت.

تاکید بر فروش بیمه نامه های خرد در سطح کلان، ادامه روند رو به رشد بیمه آسیا و رصد آن، اجرای آیین نامه ۹۶ در سال آینده، برنامه ریزی و انجام امور در موعد مقرر، افزایش تفویض اختیار استان ها متناسب با میزان فعالیت و تعیین حدود اختیارات شعب، افزایش نشست های کاری شعب و نمایندگان، تأکید بر برخورداری از نیروهای بومی در مناطق، حفظ بیمه نامه های کیفی، فراهم کردن شرایط کاری مناسب همکاران و حفظ جایگاه و حرمت آنها، توزیع مناسب نیروی انسانی در سطح شعبه و تقسیم کار و تلاش برای حل مشکلات نیروی انسانی از جمله رهنمودهای مدیرعامل در این نشست بود.

همچنین مدیرعامل بیمه آسیا و هیأت همراه در سفر خود به استان مازندران از شرکت کاله آمل، بزرگترین کارخانه لبنی غرب آسیا، بازدید کردند. مدیرعامل بیمه آسیا در نشستی با حضور مدیر عامل و مدیران شرکت کاله در سخنانی با اشاره به فعالیت ها و عملکرد بیمه آسیا، گفت: با توجه به توان بالای فنی و مالی بیمه آسیا و تعامل اثر بخش با بیمه گذاران بزرگ در جهت تداوم روند همکاری‌ها، امیدواریم با تعامل سازنده، خدمات بیمه ای شایسته‌ای را ارائه دهیم.

مدیر عامل شرکت کاله در سخنانی با معرفی ساختار این شرکت و محصولات متنوع آن، از همکاری با شرکت بیمه آسیا اظهار خرسندی کرد. بازدید از شعب آمل، بابل قائمشهر و ساختمان در حال احداث شعبه بابل و دیدار با کارکنان این شعب از دیگر برنامه‌های مدیرعامل بیمه آسیا و هیأت همراه در این سفر بود.

کاردگر مطرح کرد:

رشد ۲۷ درصدی بیمه دانا در ۹ ماه امسال

ترقی اقتصادی: نایب رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل بیمه دانا، با اشاره به رشد ۲۷ درصدی این شرکت در ۹ ماه امسال، اعمال نظارت هوشمند بر فرآیند عملیات پرداخت خسارت را عامل تأثیرگذاری در کاهش ضریب خسارت عنوان کرد.

ابراهیم کاردگر در جلسه شورای مدیران این شرکت که در محل ساختمان سعدی برگزار شد، با ارائه‌گزارشی از عملکرد ۹ ماهه شرکت، خواستار افزایش نظارت بر حوزه‌های مختلف ستادی و صف شد و اظهار داشت: برای کنترل و رسیدگی بهینه بر امور لازم است از ابزارهای نظارتی به درستی و به بهترین شکل ممکن استفاده شود که یکی از این ابزارها، بهره‌گیری از نظارت هوشمند است که موجب تقویت فرآیند کنترل سیستم خواهد شد.

وی، جلوگیری از پرداخت خسارت غیر واقع و یا تکراری را از فواید استفاده از نظارت هوشمند عنوان کرد و از مدیران شرکت خواست با استفاده درست و بهینه از امکانات و قابلیت‌های "داشبورد مدیریتی"، ضمن‌کوتاه‌کردن فرآیند امور، به تقویت ابزارهای نظارتی کمک شایانی داشته باشند.

دکتر کاردگر، دوری از انعقاد قراردادهای زیان‌ده را مورد تأکید قرار داد و افزود: خوشبختانه در ۹ ماهه اول امسال حدود ۲۲۰۰ میلیارد تومان حق بیمه تولیدکردیم که حاکی از رشد ۲۷ درصدی بیمه دانا در این مدت بوده است.

وی گفت: اگر همین روند تا پایان امسال ادامه یابد، ضمن تحقق بودجه پیش بینی شده، موجب افزایش پرتفوی نیز می‌شود.

مدیر عامل بیمه دانا، ضریب خسارت در رشته بیمه درمان و شخص ثالث را از چالش‌های مهم صنعت بیمه توصیف کرد و اصلاح فرآیند سیستم پرداخت خسارت را یکی از عوامل تأثیرگذار در کاهش ضریب خسارت دانست و افزود: برای موفقیت بیشتر در پیشرفت امور لازم است فرایندهای سازمانی از جمله سیستم پرداخت خسارت اصلاح و بازنگری شود تا با کوتاه کردن این فرایندها، امور در مصدر واقعی خود قرار گرفته و اجرا شوند. وی در بخش دیگری از سخنان خود شکل‌گیری کمیته‌های جبران خدمات، ریسک، حسابرسی و سرمایه‌گذاری را مورد تأکید قرار داد و ابراز امیدواری کرد با تشکیل و عملیاتی شدن این کمیته‌ها، نقش و تأثیرگذاری بیشتری از بیمه دانا در صنعت بیمه شاهد باشیم.

اخبار کوتاه

مدیر عامل بیمه کوثر:
صنعت بیمه در تبدیل دیتا به دانش با مشکل مواجه است

ترقی اقتصادی: مشعلچی با بیان اینکه علیرغم وجود دیتابیس های غنی در صنعت بیمه هنوز دچار ضعف تعامل این دیتابیس ها هستیم و برای تصمیم سازی و تبدیل دیتا به دانش دچار مشکل هستیم گفت: ضمن اینکه مولفه های مشتری مداری هنوز در صنعت بیمه لیست نشده و به آن پرداخته نشده است. پنجمین همایش مدیریت ریسک و بیمه با رویکرد بازار (چالش ها و راهکارها) با حضور رییس کل بیمه مرکزی، مدیر عامل بیمه کوثر و جمعی از مدیران صنعت بیمه کشور برگزار شد. مجید مشعلچی در پنجمین همایش مدیریت ریسک و بیمه با بیان اینکه رشد سالانه ۱۰تا ۱۵ درصدی مبتنی بر تورم در صنعت بیمه با ایده آل ها فاصله دارد گفت: برای دستیابی به ضریب نفوذ ۷درصدی صنعت بیمه باید نوآور باشیم. وی گفت: مدیریت، شناخت و کنترل ریسک مهم ترین ابزارهای صنعت بیمه هستند. دارایی های نامشروط، بیمه های زندگی، بیمه های اتومبیل، مباحث مالی و دغدغه های بازار بیمه از جمله مباحثی بوده که طی سال های گذشته در این همایش مدنظر بوده؛ این در حالی است که صنعت بیمه کشور مدیریت ریسک را به عهده دارد که باید در کنار آن از محاسبات دقیق بهره مند شد؛ ریسک و بیمه اکنون با هم قرین هستند. مشعل چی افزود: ریسک های مرتبط با استارت آپ ها، نیروی انسانی و مواردی از این دست پیش روی صنعت بیمه است که قطعا حل مشکلات ریسک علیرغم عوامل بیرونی ایجاد ریسک، درون گرا است. این مقام مسئول در صنعت بیمه گفت: شناخت تمام مولفه ها و معیارهای دقیق در بازار بیمه ضروری است تا بتوان راجع به آنها تدبیر کرد؛ برخی از این فعل و انفعالات مثل سود سپرده، تحریم، نقدینگی سرگردان و ارز ناشی از فعل و انفعالات حکمرانی است اما مولفه‌هایی مثل رشد سریع فین تک ها و استارت آپ ها باید در بازار صنعت بیمه مورد توجه قرار گیرد. مشعلچی با بیان اینکه علیرغم وجود دیتابیس های غنی در صنعت بیمه، هنوز دچار ضعف تعامل این دیتابیس ها هستیم و برای تصمیم سازی و تبدیل دیتا به دانش دچار مشکل هستیم گفت: ضمن اینکه مولفه های مشتری مداری هنوز در صنعت بیمه لیست نشده و به آن پرداخته نشده است.

بیمه تعاون حامی هنرمندان در هفدهمین جشن سالیانه منتقدان خانه تئاتر

ترقی اقتصادی: هفدهمین جشن سالیانه منتقدان و نویسندگان و پژوهشگران خانه تئاتر شامگاه پنجشنبه ۶ دی ۹۷ با حضور اهالی فرهنگ و هنر در سالن زنده یاد عباس کیارستمی بنیاد سینمایی فارابی با حمایت بیمه تعاون برگزار شد.هفدهمین جشن سالیانه منتقدان و نویسندگان و پژوهشگران خانه تئاتر شامگاه پنجشنبه ۶ دی ۹۷ با حضور اهالی فرهنگ و هنر در سالن زنده یاد عباس کیارستمی بنیاد سینمایی فارابی برگزار شد. جشن امسال با حمایت دکتر«شهرام گیل‌آبادی» مدیرعامل خانه تئاتر ، دکتر «یونس مظلومی» بنیاد سینمایی فارابی برگزار شد.

تقدیر جامعه خیرین مدرسه ساز از بیمه پارسیان

ترقی اقتصادی: جامعه خیرین مدرسه ساز و سازمان نوسازی توسعه و تجهیز مدارس کشور از بیمه پارسیان تقدیر کردند.در این ارتباط، جامعه خیرین مدرسه ساز و سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور نقش آفرینی و حضور به موقع و اثر بخش بیمه پارسیان در بازسازی فضاهای آموزشی آسیب دیده در زلزله سال گذشته استان کرمانشاه را شایسته حق شناسی دانسته و مراتب قدردانی خود را از احساس مسئولیت این شرکت در تعمیق پیوندهای عمیق اجتماعی و گسترش روحیه مشارکت و همبستگی ملی ابراز کردند.به دلیل این کار ارزشمند لوح تقدیر ویژه همایش تجلیل از خیرین مدرسه ساز در زلزله کرمانشاه در همایشی که در روز چهارشنبه پنجم دی ماه به همین نام در محل سالن همایش های هتل ارم برگزار گردید به بیمه پارسیان اهدا شد.

برنامه جدی بیمه میهن در توانمندسازی شبکه فروش

ترقی اقتصادی: بیمه میهن برای توانمندسازی و آموزش کارکنان و شبکه فروش برنامه‌های آموزشی، کلاس آموزش بیمه های آتش سوزی با مشارکت تمام کارشناسان فنی ستادی، در دفتر مرکزی شرکت بیمه میهن برگزار کرد.در ادامه رویکرد جدید این شرکت در اجرای برنامه های آموزشی، کلاس آموزش بیمه های آتش سوزی با مشارکت تمام کارشناسان فنی ستادی، در دفتر مرکزی شرکت بیمه میهن برگزار شد.

بیمه دی سومین شرکت خصوصی کشور در تولید حق بیمه

ترقی اقتصادی: شرکت بیمه دی طبق صورت های مالی شش ماهه و نه ماهه سال جاری خود که به تازگی بر روی کدال (سامانه جامع اطلاع رسانی ناشران بورس و فرابورس) منتشر شده است، در بین شرکت های بیمه ای خصوصی رتبه سوم در تولید حق بیمه را کسب نموده است.براساس صورت های مالی شش ماهه حسابرسی شده منتهی به ۹۷/۰۶/۳۱ شرکت بیمه دی که در سامانه کدال منتشر شده است، حق بیمه صادره شرکت حدود ۲ هزار و ۵۲۲ میلیارد ریال و خسارت پرداختی بالغ بر ۱۱ هزار و ۱۰۸ میلیارد ریال بوده است.

تأیید صلاحیت اعضای هیات‌مدیره بیمه آرمان

ترقی اقتصادی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران صلاحیت حرفه ای همهٔ اعضای هیات‌مدیره شرکت بیمه آرمان را تایید کرد.بیمه مرکزی صلاحیت حرفه ای آقایان علیرضا بیانیان، کامبیز پیکارجو، سیدمحمد آقامیری، مجید قلی پور و رضا آقابابایی را به عنوان اعضای جدید هیات‌مدیره بیمه آرمان تأیید و بلامانع اعلام کرد.در نامه بیمه مرکزی آمده است به استناد ماده ۶ دستورالعمل بررسی صلاحیت حرفه ای کارکنان کلیدی مؤسسات بیمه و نظر به تصمیمات متخذه در مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده ۱۵دی۱۳۹۷ بیمه آرمان، حسب بررسی های بعمل آمده انتصاب افراد معرفی شده به عنوان اعضای هیات‌مدیره شرکت بیمه آرمان برای مدت حداکثر ۲ سال از تاریخ برگزاری مجمع فوق‌الذکر، از نظر این سازمان بلامانع است.

صدور نخستین بیمه نامه طرح جامع منازل مسکونی بیمه سامان

ترقی اقتصادی: نخستین بیمه نامه «طرح جامع منازل مسکونی» شرکت بیمه سامان صادر شد.برای اولین بار در ایران بیمه نامه «جامع منازل مسکونی» منطبق با جدیدترین استانداردهای جهانی بیمه، در بیمه سامان صادر شد.بنابر این گزارش در راستای اهداف استراتژیک شرکت بیمه سامان که تامین حداکثر آرامش و اطمینان برای بیمه گذاران است، جامع‌ترین پوشش بیمه منازل مسکونی و ساکنین آن در این شرکت طراحی و به بازار بیمه عرضه شد. این بیمه نامه که بر اساس تحقیقات و بررسی‌های گسترده در بازارهای داخلی و خارجی تدوین شده است حاوی پوشش‌های مناسبی برای ساختمان منزل مسکونی، اثاثیه منزل، ملحقات و تاسیسات منزل، پوشش بیمه حادثه برای ساکنین منزل همچنین پوشش بیمه مسئولیت مالک و ساکنین منزل مسکونی در قبال خدمه، و اشخاص ثالث می‌باشد.

ارائه بیمه‌نامه جامع مجتمع‌های مسکونی توسط بیمه نوین

ترقی اقتصادی: بیمه‌نامه جامع مجتمع‌های مسکونی برای نخستین بار از سوی بیمه نوین ارائه می شود.بیتا جمیلی؛ مدیر بازاریابی و ارتباط با مشتریان این شرکت با اعلام این مطلب افزود: ارائه این بیمه‌نامه به صورت جامع، حاصل نیازسنجی و ارزیابی ریسک‌های مختلف در این حوزه بوده است که متناسب با شرایط قانونی و مدنی حاکم بر مجتمع‌های مسکونی و حفظ حقوق ساکنان و مالکان آن طراحی شده است.

گزارش

معدن وصنایع معدنی در لایحه بودجه ۹۸

ترقی اقتصادی : جزئیات لایحه بودجه نشـان می دهد، ارزیابی طرح‌های تملک دارایی، مطالبات ایمیدرو و سـود سـهام سـازمان های توسعه ای محورهای اصلی بخش معدن و صنایع معدنی در لایحه بودجه سال ۹۸ است.
در نخستین موارد مرتبط با بخش معدن و صنایع معدنی، موضوع بند (الف) تبصره ۴ لایحه بودجه سـازمان های توسـعه ای مورد توجه است. در این بند به بانک های عامل اجازه داده شـده است در خصوص اعطای تسهیلات ارزی از محل منابع در اختیار برای طرح های توسعه ای و زیربنایی سازمان های توسعه ای بخش صنعت و معدن با مشارکت حداقل ۵۱ درصدی بخش خصوصی و تعاونی با اولویت مناطق محروم و بر اساس مزیت های منطقه‌ای اقدام کنند.
در این بند از لایحه بودجه اشاره شده است که عملکرد سازمان های توسعه‌ای همچون ایمیدرو از محل این تبصره در سال ۹۷ قابل توجه نبوده و این تبصره مشکل منابع مالی آن ها را حل نکرده است.

اوراق مالی اسلامی

در بند (ط) تبصره ۵، انتشـار اوراق مالی اسـلامی(ریالی یا ارزی) در سقف ۳۵هزار میلیارد رالن از طریق شرکت های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نفت برای طرح های توسعه ای مدنظر است.

مطالبات ایمیدرو

متن تبصره ماده ۷ در لایحه بودجه سال آینده و قانون بودجه سال ۹۷ تغییری ندارد. ذکر این نکته حائز اهمیت است که مطالبات سازمان های توسعه ای از محل واگذاری سهام شرکت های دولتی زیرمجموعه آن ها موضوع ماده(۲۹) قانون سیاسـت های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی محقق نشده است و میزان کل مطالبات ایمیدرو از دولت بابت واگذاری های قبلی است.
در لایحـه بودجه ۹۸ همچنین میزان حقـوق دولتی ۱۵۰۰ میلیارد تومان پیشنهاد شده است.

درآمدهای سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور

بند (ط) تبصره ۶ لایحه بودجه ۹۸ این بند اختصاصی تلقی شدن درآمدهای سازمان زمین شناسی و اکتشـافات معدنی کشور مربوط به خدمات زمین شناسی، اکتشافی و آزمایشگاهی اشاره دارد.
در عملکرد این بند درآمدهای سازمان زمین شناسی از محل درآمد حاصل از خدمات صنعتی، معدنی و اکتشافی(۱۱۵ هزار میلیون رالخ)، درآمد حاصل از خدمات آزمایشگاهی(۱۰ هزار میلیون رالد)، درآمد حاصل از چاپ، توزیع و فروش کتب و نشریات(۶۰۰ میلیون رالز) و درآمد حاصل از خدمات پژوهشی و تحقیقاتی(۲۰ هزار میلیون رالر) محقق شده است.

تهاتر مطالبات سازمان های توسعه ای

بند (ه) تبصره ۷ اشـاره به تهاتر مطالبات سازمان های توسعه ای(ایمیدرو و ایـدرو) دارد. این بخش در خصوص افزایش سـرمایه بانک صنعت، معدن و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه بابت سهم متعلق به آن ها از واگذاری سهام تا سقف ۴ هزار میلیارد رال با بدهی آن ها به صورت جمعی، خرجی از طریق گردش خزانه تهاتر و یا تا سقف مطالبات نسبت به اعطای خطوط اعتباری تسهیلات مالی خارجی(فاینانس) یا تضامین برای طرح های اشتغال زا با اولویت مناطق محروم است.

سود سهام سازمان های توسعه ای

در این لایحه آمده اسـت؛ بر اساس اطلاعات دریافتی از سازمان های توسعه ای(ایـدرو و ایمیدرو) به میـزان ۱.۳۳۰ میلیارد رالک به هر یک از آن ها در سال های اخیر در قالب تهاتر با بدهی های مالیاتی، سود سهام و غیره تحقق یافته اسـت. نکته مهم در این بند این اسـت مبلغی که در هر سال امکان تهاتر به سـازمان های توسعه ای داده می شود نسبت به سر جمع مطالبات این سازمان‌ها بسـیار کوچک بوده و از طرف دیگر با توجه به کوچک بودن بدهی‌های مالیاتی و سـود سهام این سازمان ها با رقم مورد نظر این تبصره امکان جذب کامل در یک سال وجود ندارد. در این بخش از لایحه آمده است باید شرکت های تابعه ایمیدرو و ایدرو به این بند اضافه شوند.

اصلاح بند ۷ سال ۹۷

بند ط تبصره ۷ سال ۹۷ به دلیل ابهام در روش های اجرای آن نیازمند اصلاح قانون و تدوین آیین نامه اجرایی صرفا برای صنایع معدنی است.
ارزیابی اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای بخش معدن در

لایحه بودجه

در جدول ۳ پیوسـت ۲ لایحه بودجه سال ۹۸ درآمدهای حاصل از مالکیت دولت، منابع از واگذاری دارایی های سـرمایه ای و مالی و درآمدهای متفرقه در حوزه معدن و صنایع معدنی آمده است. در قوانین و مقررات بر اساس بند (پ) ماده ۴۳ قانون برنامه ششـم توسعه کشور، درآمدهای حاصل از بخش معدن شـامل حقوق دولتی، حق انتفاع پروانه بهـره برداری(دولتی)، عواید حاصل از ماده ۳۵ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب اردیبهشـت ۹۴ و عواید حاصل از تبصره هـای ۲ و ۳ ماده ۶ قانون معادن مصوب خرداد ۷۷ و اصلاحات و الحاقات بعدی، ۱۰۰ درصد تخصیص یافته تلقی شـده است. موارد مذکور برای اموری همچون تکمیل زیربناها و زیرساخت های مورد نیاز برای معادن و زیرساخت های عمومی صنایع معدنی اجرای تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معادن (با اولویت مناطق مجاور درگیر محدوده معدنی) و مواد ۲۵ و ۳۱ قانون معادن و ماده ۳۵ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشـور، تشویق صادرات محصولات صنایع معدنی دارای ارزش افزوده بالا و تکمیل نقشه های پایه زمین شناسی، شناسایی، پی جویی و اکتشاف عمومی کلیه ظرفیت های کشور صرف شده است.

مدیر عامل صندوق ضمانت صادرات اعلام کرد

بیمه‌های اعتبار صادراتی جایگزین LC می شود

ترقی اقتصـادی : مدیرعامل صندوق ضمانـت صادات ایران در خصـوص محصـولات جدید صنـدوق گفت : شناسـایی خریداران معتبر خارجـی و معرفی آنها به صادرکنندگان، فعال سـازی خطوط اعتبار با همکاری سیسـتم بانکی، صدور انواع ضمانتنامه‌های مورد نیاز صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی بیمه اعتبار داخلی برای مشتریان ویژه ، صدور ضمانتنامه برای شـرکت ملی نفت ایران جهت ارایه محصول به بخش خصوصی و صـدور ضمانتنامه بـرای پروژه‌های صـادرات محور از جمله محصولات جدید صندوق می‌باشد.
رییس هیأت مدیره و مدیر عامل این صندوق با تاکید بر اهمیت توسعه صادرات غیر نفتی در رشـد اقتصادی، توسعه اشتغال و تأمین درآمدهای ارزی کشـور خصوصاً در شرایط سخت تحریم برنامه های صندوق مذکور برای تسـهیل، توسـعه و پوشـش ریسکهای صادراتی را تشریح نمود.
دکتـر بهرامی با اشـاره به اینکه تجـارت، روابـط کارگزاری و ارتباطات بانکـی تحت تأثیر تحریم هـای ظالمانه آمریکا بر علیه مردم ایـران قرار گرفته اسـت؛افزود: هماهنگی نهادهای سیاسـت‌گذاری به خصوص در حوزه صـادرات مانند صندوق ضمانت صادرات ، سازمان توسعه تجارت،بانک توسعه صادرات ، بانک مرکزی و صندوق توسـعه ملی ضروری بوده و میتواند آثار زیانبار این تحریم ها را کاهش دهد.
وی یادآور شـد : وجود ریسـک‌های سیاسی و تجاری در حوزه صـادرات منجر به عدم وصول مطالبات صادرکنندگان شـده و صندوق با حمایتهای دولت و با ارایه پوشـش های لازم در این خصوص میتواند امنیت صادرکنندگان را فراهم آورد.
مدیـر عامل صنـدوق ضمانت صادرات تصریح کـرد: به‌منظور جلوگیـری از تمرکز ریسـک، تنوع بخشـی در بازارهای هدف بصورت جدی باید مد نظر صادرکنندگان قرار گیرد صندوق در این زمینه می‌تواند با اعتبار سـنجی از خریداران خارجی جدید در بازارهای هدف، امکان توسـعه بـازار را برای صادرکنندگان فراهم نماید.
بهرامی یادآورشـد : پوشـش های بیمه ای صنـدوق به مثابه جایگزین اعتبار اسـنادی برای تجار وصادرکنندگان اسـت و با هزینه ای اندک، ابزار بسـیار مناسـبی برای مدیریت و کنترل ریسکهای صادراتی قلمداد می شود.
رئیس هیات مدیره صندوق با اشـاره بـه اینکه تاکید بر فروش نقدی یـا پیش پرداخت در حکـم ایجاد مزیـت رقابتی برای صادرکنندگان کشورهای دیگر ورقبای ایران است افزود: فروش اعتبـاری بجای فروش نقدی با تضمیـن صندوق قدرت رقابت صادرکننـدگان ایرانی را افزایش میدهد. وی تسـهیل دسترسی صادرکننـدگان به تامین مالـی قبل و بعـد از حمل خصوصا تامین سـرمایه در گردش را از دیگر وظایف صندوق برشمرد و به‌طور خاص از برنامه صندوق برای فعالسازی خرید دین اسناد صادراتی با کمک صندوق خبرداد.
بهرامی اذعان داشت :هدف جدی ما در صندوق افزایش ضریب پوشـش صادرات ایـران از ۵درصد فعلی بـه ۱۰درصد معادل متوسط جهانی تا پایان برنامه ششم است.
وی تصریح کرد: در ۹ ماهه سـالجاری (۱۳۹۷) صندوق با رشد عملکردی معادل ۶۱درصد مواجه بوده و انشـاالله تا پایان سال میزان کل پوششـهای صندوق به بالغ بر ۲ میلیارد دلار خواهد رسید.

تأمین مالی پروژه های صادرات محور

مدیر عامل صنـدوق ضمانت صادرات ایران گفت: بزودی صدور ضمانتنامـه برای تأمین مالـی پروژه های صـادرات محور در صندوق عملیاتی خواهد شد. در اینصورت تسهیل مالی صندوق در تأمین سرمایه در گردش به ایجاد داراییهای ثابت برای تولید محصولات صادراتی تعمیم خواهد یافت.
افـروز بهرامـی رییس هیأت مدیـره صندوق اظهار داشـت: یقینـا موثرتریـن راهـکار حمایـت از کالای ایرانی توسـعه صادرات اسـت لیکن باید توجه داشـت که مشـکل اصلی در کمبـود تقاضا در بخش صنعت کشـور ناشـی از عـدم توجه مـردم به خرید کالای ایرانی نیسـت چرا که بیش از هشـتاد درصد سـبد مصـرف خانوارهـای ایرانی به کالاهـای داخلی اختصاص دارد.
مشـکل اصلی عدم توجه به رویکرد توسعه صادرات و توجه به بازارهای بین المللی است لذا باید در تدوین استراتژیهای مربوط به حمایت از کالای داخلی، توسعه صادرات در اولویت قرار گیرد.
دکتـر بهرامی افـزود: صندوق بـا برطرف کـردن نگرانیهای صادرکنندگان از ریسک وصول مطالباتشان از خریداران خارجی تسـهیل در تامین مالی صادرات، خرید دین اسـناد صادراتی و صدور ضمانتنامه های مورد نیاز بخش خدمات فنی و مهندسی به رشـد و توسعه ظرفیتهای صادراتی اسـتان خراسان رضوی کمک خواهد کرد.همچنین به منظور افزایش شفافیت ، کاهش بروکراسی و تسریع در مراحل صدور بیمه نامه ها و ضمانت نامه های صادراتی ، الکترونیکی کردن فرایندها در دسـتور کار قرار دارد. این مقام مسـول در ادامه افزود: هزینه بسـیار ناچیز حق بیمه برای کشور افغانسـتان معادل ۵ در هزار برای یک اعتبار ۶ ماهه شرایط استثنایی برای حضور در این بازار مهم صادراتی فراهم نمـوده و با توجه به اهمیت این بـازار صادراتی صندوق در نظـر دارد تا بصورت پیش دسـتانه بیـش از ۱۰۰ خریدار معتبـر افغانی که تمایل بـه خرید خدمـات و کالاهای ایرانی دارند را شناسـایی ، اعتبار سـنجی و به صادرکنندگان ایرانی معرفی نماید.
مدیر عامل صندوق همچنین به مزایای اسـتفاده از ضمانتنامه های اعتباری صندوق و کاهش ۲ درصدی نرخ سـود تسهیلات ریالی و کاهش ۱ درصدی نرخ تسهیلات ارزی مطابق بخشنامه بانک مرکزی اشـاره نمـود و در ادامه تصریح کـرد که بزودی صدور ضمانتنامه برای تأمین مالی پروژه های صادرات محور در صندوق عملیاتی خواهد شد. در اینصورت تسهیل مالی صندوق در تأمین سرمایه در گردش به ایجاد داراییهای ثابت برای تولید محصولات صادراتی تعمیم خواهد یافت.
دکتر بهرامی همچنین از تلاش صندوق برای همکاری با سیستم بانکی کشور و صندوق توسعه ملی برای کاهش بیشتر نرخ سود تسـهیلات صادراتی در سیستم بانکی خبر و وعده دادند تا قبل از پایان سال این مهم صورت پذیرد.

تقویت بنیه مالی صندوق ضمانت صادرات

دکتر افروز بهرامی با اشاره به نقش صندوق به عنوان سپر دفاعی صادرات در جنگهای اقتصادی از پوشـش ریسک‌های سیاسی و تجـاری صادرکنندگان در قالب محصـولات جدید بیمه‌ای و تضمینی خبر داد. وی با اشـاره به اینکه متوسـط پوشش‌های بیمه اعتبار صادراتی در سـطح جهان ۱۰درصد اسـت، عنوان داشـت صندوق تا پایان برنامه ششم این حد نصاب را پشت سر خواهد گذاشت.
بهرامی، الگوهای موفق کشـورهای شرق آسـیا از جمله ژاپن چین، هند و کره جنوبی در سیسـتمهای اعتبار صادراتی را به عنوان الگویی برای کشـورمان معرفی نمود و از دولت و مجلس درخواسـت نمود تا بنیه مالی صندوق ضمانت صادرات ایران در سطح موسسات رقیب صادراتی تقویت شود.
رییـس هیات مدیره صندوق با اشـاره به چهـار وجه نهادهای حامی صادرات شامل سـازمان توسعه تجارت ، صندوق توسعه ملی، بانک توسـعه صادرات و صندوق ضمانت صادرات، از عزم جدی این نهادها برای اجرای بسـته حمایت از صادرات سـال ۹۷ و تزریق منابع مالـی ارزان قیمت ارزی و ریالی به صادرات کشور خبر داد.
بهرامی ، اسـتفاده از بیمه نامه های اعتبار صادراتی صندوق را از بهترین و ارزان ترین راه پوشـش و مدیریت ریسک صادرات معرفـی نمود و به صادرکنندگان توصیه نمود تا بیش از پیش از این خدمات استفاده نمایند.
وی فـروش صادراتی به شـکل نقدی را در حکـم ایجاد مزیت رقابتی برای صادرکنندگان سـایر کشـورها دانسـت و تاکید نمود صادرکنندگان ایرانـی باید برای افزایش رقایت پذیری در بازارهای خارجی به فروش به شکل اعتباری فکر کنند.
مدیرعامل صندوق با اشـاره به اینکه صندوق آماده اسـت تا به عنـوان ضربه گیر تجارت خارجی عمل نماید برنامه های جدید صندوق ضمانت صادرات را شـامل فعال سـازی خطوط اعتبار خریدار، خرید دین اسـناد صادراتی، صـدور ضمانت نامه های مورد نیاز پیمانکاران ایرانی فعال در خارج از کشور و ایجاد دفتر اعتبارسنجی در عراق، تشریح نمود.
دکتر بهرامی عنوان داشـت تنوع بخش محصولات و خدمات در دسـتور اتاق فکر صندوق قرار گرفته است که با مشارکت بخش خصوصی اخیرا تشکیل شده است.

شاخص مدیران خرید در آذرماه به ۳۹.۲۱ درصد رسید

انتظارات مثبت برای بازار صنعت در آینده نزدیک

ترقی اقتصادی: مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران برای اولین بار شـاخص مدیران خرید (PMI) در ایران را با عنوان شاخ استخراج و منتشر کرده است. این شاخص که برای سه ماه گذشته محاسبه شده، نشان می‌دهد اقتصاد ایران در حالت انقباض قرار دارد اما انتظارات تولید در فصل پاییز با رشد مواجه بوده که نشان‌دهنده انتظارات مثبت برای بازار صنعت در آینده نزدیک است.
مرکـز آمار و اطلاعات اقتصـادی اتاق ایران پس از بررسـی‌های مقدماتی و امکان پیاده‌سـازی شـاخص مدیران خرید (PMI) در ایران، به اجرای طرح اسـتخراج و محاسبه این شاخص تحت عنوان شامخ پرداخته و نخستین بار این شاخص را برای بخش صنعت در مهرماه ۱۳۹۷ ارائه کرده است.
به گزارش پایگاه خبری اتاق ایران، شاخص مدیران خرید (PMI) مقیاسی است که با تکمیل سـؤالات مشخص از سوی بنگاه‌های نمونه استخراج و اوایل هر ماه منتشر می‌شود و رونق، رکود یا ثبات کسب‌وکارهای مورد بررسی را نشان می‌دهد.
در جریان اسـتخراج این شاخص، اگر عدد شـاخص بیش از ۵۰ درصد باشد نشان می‌دهد که اقتصاد درحال‌توسعه اسـت درحالی‌که هر رقمی زیر ۵۰ درصد، از قرار داشتن اقتصاد در شرف انقباض و رکود حکایت دارد.
این مقیـاس، از سال ۱۹۴۸ از سوی «موسسـه مدیریت عرضه» در ایالات‌متحده مطرح شـده و اطلاعات مورد نیاز برای استخراج آن از مشارکت ۴۰۰ نفر از مدیران خرید بخش تولید و با پاسخگویی به سؤالات مشخص به دست می‌آید.
در طرح اجرای شـده توسط اتاق ایران تحت عنوان شامخ، اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه شـاخص (PMI) در ۵ مقیاس اصلی شامل «سطح تولید»، «سفارش‌های جدید از مشـتریان»، «سرعت تحویل توسـط تأمین‌کنندگان»، «موجودی کالا» و «میزان اسـتخدام نیروی کار» و ۷ مقیاس فرعی شـامل «قیمت خرید مواد اولیه» «موجودی انبار»، «صادرات کالا»، «قیمت تولیدات»، «مصرف سـوخت»، «میزان فروش» و «انتظارات تولید» جمع‌آوری شده و در نهایت تحت عنوان شاخص مدیران خرید (PMI) استخراج و منتشر می‌شود.
در محاسـبه عدد شـامخ، برای وزن‌دهی به ۵ سؤال اصلی پرسشـنامه، از رویکرد موسسه بین‌المللی IHS Markit استفاده شده که بر اساس آن وزن «سطح تولید» ۲۵ درصد، «سـفارش‌های جدید از مشـتریان» ۳۰ درصد، «سرعت تحویل توسط تأمین‌کنندگان» ۱۵ درصد، «موجودی کالا» ۱۰ درصد و «میزان اسـتخدام نیروی کار» ۲۰ درصد اعمال می‌شود.
مرکـز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران به‌عنوان متولی اجرای طرح پایش محیط کسـب‌وکار، پس از انجام مطالعات کارشناسـی، از ابتدای پائیز امسـال استخراج شاخص مدیران خرید (PMI) را تحت عنوان شامخ در دستور کار قرار داده و اینک شامخ سه ماه پائیز ۱۳۹۷ را برای اولین بار منتشر کرده است.
در این طرح از شرکت‌های مختلف صنعتی در صنایع مختلف از قبیل صنایع غذایی نسـاجی، پوشاک و چرم، شیمیایی، فلزی، لاسـتیک و پلاستیک، ماشین‌سازی و... آمارگیری به‌عمل‌آمده و نرخ تکمیل پرسشنامه از تعداد ۴ هزار نمونه کارگاه صنعتی فعال و بزرگ انتخابی، به‌طور متوسط حدود ۱۰ درصد بوده است.
پرسشنامه الکترونیکی طرح شامخ که شامل ۱۲ پرسش بوده که توسط شرکت‌های انتخابی در نمونه تکمیل شده اسـت. پاسخ سؤالات پرسشنامه این طرح شامل سه گزینه «بیشتر از ماه قبل»، «بدون تغییر» و «کمتر از ماه قبل» است.
بر اسـاس اطلاعات منتشر شده از سـوی مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران عدد شامخ از ۴۱,۹۱ درصد در مهرماه به ۳۹,۲۱ درصد در آذرماه رسیده و میانگین سـه‌ماهه این شاخص عدد ۴۰,۶۹ درصد را نشان می‌دهد که از انقباض فعالیت‌های اقتصادی حکایت دارد.
بررسی‌ها نشان می‌دهد تغییرات منفی در دو مقیاس «سفارش‌های جدید مشتریان» و «مقدار تولید»، مهم‌ترین عوامل در کاهش شامخ در ماه‌های آذر و آبان بوده است اما شـاخص صادرات در این فصل، روندی صعودی داشـته و رشد متوسط تقریبی ۱,۰۷ درصد را برای هر ماه ثبت کرده است.
نکته قابل‌توجه اینکه همچنین رشد ۱,۰۶ درصدی شاخص انتظارات تولید در فصل پاییز، نشان‌دهنده انتظارات مثبت برای بازار صنعت در آینده نزدیک است.

رشد قیمت حاشیه سود خودروسازان را افزایش می دهد

خودرو سازان در مسیر افزایش تولید

ترقی اقتصادی : یکی از اخبار مهم روزهای اخیر، افزایش قیمت جدیـد خودروهای داخلی بود.در چنین شـرایطی مسئولان و شرکت های خودروساز معتقدند، افزایش اخیر قیمت خودروها ، تعادل بازار و کاهش قیمت محصولات را در بازار به دنبال دارد اما به اعتقاد کارشناسان، افزایش تولید و عرضه، شـرط لازم برای کاهش و ثبات قیمت ها در بازار محسوب می شود.
در این باره ترقی اقتصادی به دو کارشناس حوزه خودرو به گفت و گو نشسته است. بهرام شهریاری یکی از کارشناسان بازار خودرو و عضو سابق هیئت مدیره انجمن قطعه سازان خودرو معتقد اسـت تیـراژ تولید ۱۷ خودروسـاز داخلی مقیاس اقتصادی نداشـته و همین امر در کنار سایر عوامل هزینه تولید و قیمت تمام شده محصولات را بالا می برد.
بهرام شـهریاری کارشـناس بازار خودرو درخصوص تاثیر افزایـش قیمت خودرو بر بازار گفـت: بحث افزایش قیمت خودرو یک مبحث مهندسـی مالی است که با نگاه نظری متفاوت اسـت. تعییـن این موضـوع که افزایـش اخیر قیمت‌های خودرو بر سـودآوری خودروسازان چه تاثیری دارد، بدون درنظر گفتن عوامل موثر بر قیمت مشـکل ساز خواهد بود.
وی با بیان اینکه چند روش علمی در تعیین نرخ وجود دارد افزود: یکی از این روش ها قیمت هدف یا Target Price بوده و دیگری قیمت تمام شده می باشد. قیمت تمام شده متشکل از عناصر مختلف در زمینه قیمت شامل مواد اولیه شـرایط، کشـور به تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه در صنعت خودرو رسـیده اسـت که امروز هنوز هم به آن رکورد نرسـیدم و این عدد برای ۱۷ خودروساز داخلی عدد ناچیزی اسـت و مقیاس اقتصادی محسـوب نمی شود و بیانگر آن است که خودروسـازان با ظرفیت کامل در حال تولید هستند. تیراژ تولید پایین به معنای هزینه های سربار بالاست و درنتیجه قیمت تمام شده را بالا می برد. در کنار این مسائل، هزینه بیمه، مالیات و مالیات های غیر مستقیم و غیر دولتی و نیز نوسـانات نرخ ارز و وابستگی به خارج از کشور را نیز باید مد نظر قرار داد. همه این عوامل دست در دست هم داده و قیمت تمام شده را بالا برده است.
وی با ابراز تاسـف از اینکه متاسفانه علی رغم نبود منطق و مبنایی در قیمت ها اما نرخ ها به هر کجا که رسـید، مردم خریدار بودند گفت: اقتصاد مـا یک اقتصاد غیر قابل مهار است. در نتیجه نمی توان اینگونه استدلال کرد که افزایش قیمت، تقاضای بازار را کنترل می کند.
دولت باید در صنعت خودرو هـدف گذاری و برنامه ریزی نماید. مشکل بزرگ کشور این است که دولت چه در عرصه مواد اولیه و چه محصول نهایی، تولیدکننده اسـت درحالی که نباید چنین باشد و دولت تنها باید به دنبال برنامه ریزی و هدف گذاری باشد.
ترقـی اقتصـادی در مرحله بعد به سـراغ یکـی دیگر از کارشناسان حوزه خودرو کشـور رفت. در گفتگو با حسن کریمی سنجری، وی معتقد است اگر پیش شرط های لازم نظیر عدم تغییر قیمت نهاده های تولید و قیمت سربار و نیز تداوم عرضه مستمر خودروسازان به بازار اتفاق بیافتد قطعا بازار خودرو تا اردیبهشت سال آینده به تعادل می رسد. وی گفت: این افزایش قیمت منجر خواهد شـد قیمت تعادلی شده و تقاضا به نقطه واقعی خود برسد.
حسن کریمی سنجری، کارشناس بازار خودرو با بیان اینکه سـه روش در تعیین قیمت خودرو وجود دارد به خبرنگار ما گفت: روش قیمت تمام شـده (Cost Benefit)، روش تعیین قیمت براسـاس بازار رقابتی و روش محاسبه قیمت بر اساس کشـش بازار یا تقاضا سه روش معمول در قیمت گذاری خودرو می باشند.
وی افزود: معمولا در بازارهایی که از انحصار نسبی یا کامل برخوردارنـد و یا در مورد کالاهایی کـه از یک تکنولوژی منحصر بفردی برخوردار هستند برای تعیین قیمت از روش کشـش بازار یا تقاضا استفاده می کنند. در این روش بطور غیر شـفاف قیمت بر اسـاس مکانیزم عرضه-تقاضا تعیین می‌شود بطوری که شرکتها تمایل دارند نقطه نهائی قیمت را بازار تعیین کند این روش برای جلوگیری از بوجود آمدن بازار سـفته ای و دلال بازی مناسبتر است. بنظر می رسد بازار خودرو این روزها از چنین ویژگی هایی برخوردار است لذا تعیین قیمت بر اساس حاشیه بازار یا همان کشش تقاضا برای تعیین قیمت خودرو در بازار امروز مناسبتر است.
وی ادامه داد: در واقع به جهت اختلاف قیمت ایجاد شـده میان نرخ کارخانه و بازار در شرایط فعلی، این روش یعنی کشـش تقاضا و اصطلاحا حاشـیه بازار بهترین راه برای تعیین قیمت اسـت در غیر این صـورت به موضوع دلالی دامن زده می‌شود.
این کارشـناس بازار خودرو خاطرنشان کرد: خودروسازان نیـز در نهایت به این فرمول یعنی ۵ درصد زیر قیمت بازار رسـیدند. با این اقدام انگیزه برای واسطه گری و دلالی به سـبب از بین رفتن و به صفر نزدیک شـدن تفاوت قیمت میان کارخانه و بازار، کم می شود.
وی گفت: اسـتفاده از این روش همچنین سـبب می شود قیمت تمام شـده مطرح نباشد درحالی که در روش قیمت تمام شـده، هزینه تمام شـده محصول محاسبه شده و با احتساب سـود مورد نظر، محصول به بازار عرضه می‌گردد درسـت مانند کاری که تا پیش از این، شـورای رقابت در بازار خودرو انجام می داد و قیمت خودرو را براساس قیمت تمام شده اعلام می کرد و در هر مرحله بر حسب نرخ تورم درصدی را به قیمت های خودرو اضافه می کرد. همزمان با این اتفاق، بازار واکنش نشـان داده و قیمت های بازار روند صعـودی تری را دنبال می کـرد و در نتیجه این اختلاف قیمت همواره وجود داشـت و بحث دلالی و سـفته بازی مطرح بود.
سـنجری افزود: البته انتظار می رود در این روش حاشـیه سود خودروسازها از یک سو و قدرت خرید مصرف کنندگان از سوی دیگر در نظر گرفته شود. تمرکز اصلی قیمت گذاری بر اساس این روش حذف جریان دلالی از بازار خودرو آنهم به سـبب اختلاف قیمت کارخانه و بازار است. اگر افزایش سـودی هم در میان است بهتر این سـود به جیب تولید کننده برود تا دلال ها. البته پیش بینی می شود به مرور و با عرضه درست خودرو به بازار قیمت ها تعدیل شود. بعبارتی با نزدیک شدن قیمت کارخانه به حاشیه بازار، بخش زیادی از تقاضای کاذب فروکش کرده و تقاضا به نقطه واقعی خود می رسد. امروز نقطه واقعی تقاضا در قیمت های کنونی به جهـت کاهش قدرت خرید جامعه، پایین تر از حد معمول اسـت. بنابراین قیمت خودرو به شرط عرضه مستمر نزولی خواهد بود.
وی یکـی از مزیت های افزایش قیمت خودرو را براسـاس مکانیزم تقاضا، افزایش توان و انگیزه تولید میان خودروسازان دانست و اظهار داشـت: با افزایش قیمت خودرو که سبب شده خودروسازان به حاشیه سود بروند، توان و انگیزه آنان بـرای تولید افزایش می یابد. در واقع با این مکانیزم قیمت گذاری، هم طرف عرضه تقویت شـده و هم طرف تقاضا به نقطه واقعی و بهینه خود می رسد. در نتیجه به مرور قیمت تعادلی کاهشی خواهد بود. بنابراین با پافشاری بر مکانیزم درست تعیین قیمت برمبنای تقاضا و تعیین نرخ ۵ درصد زیر حاشیه بازار، به مرورشاهد حذف دلالی و متعادل شدن قیمت ها خواهیم بود.
این کارشـناس بازار خودرو تصریح کرد: البته تعادلی شدن قیمت به شرط آن است که تمامی پارامترهای تاثیرگذار بر روی قیمت مانند نهاده های تولید و هزینه های سربار ثابت بماند. یکی دیگر از پیش شرط ها همانطور که پیشتر گفتم عدم بروز مشـکل در جریان عرضه خودرو به بازار است که بایـد از یک روند نرمال تبعیت نمایـد، در غیر این صورت محدودیت عرضه در بازار سبب واکنش بازار به قیمت ها و افزایش نرخ ها خواهد بود.
وی درباره تاثیر دخالت دولت در قیمت گذاری محصولات در بـازار نیز به خبرنگارترقی اقتصـادی گفت: اصولا بحث اقتصاد دستوری سالیان سال است که در دنیا منسوخ شده و مدلی قدیمی اسـت. در هیچ کجـای دنیا دولت دخالتی در قیمت گذاری و سیسـتم توزیع نمـی کند. در ایران در برخی بخش هـا و حوزه ها به جهت تخصیص یارانه تولید در جهت تامین مـواد اولیه، دولت خود را محق می داند و دخالت می کند. تجربه چندین سـال اخیر نشـان داده در بخش خودرویی، معمولا حمایت دولت بجای حمایت موثر بیشتر از جنس دخالت مخرب بوده است. لذا همواره توصیه ما این بوده که در پروسـه قیمت گـذاری و فروش خودرو دخالت نشود. البته یک موضوع مطرح می شود و آن اینکه ۹۵درصد بازار خودرو در اختیار دو خودروسـازی است که با مدل مدیریت دولتی اداره می شـوند لذا می توان چنین اسـتدلال کرد که بازار خودرو تاحدودی انحصاری اسـت. انحصار بدین معنا که مدیریت این دو شـرکت در دسـت دولت اسـت. پس بهترین اقدام دولت در این وضعیت برای به تعادل رسیدن قیمت‌ها، تنها کنترل جریان و روند عرضه خودروسازان به بازار است.

ترقی اقتصادی
دوهفته‌نامه‌اقتصادی-فرهنگی
سال پنجم-شماره ۶۷-نیمه‌اول بهمن ۱۳۹۷

تیره‌ترین ابر در آسمان اقتصاد هند

تداوم نزول ارزش روپیه

ترقی اقتصادی : هند در سال‌های اخیر موفقیت‌های قابل‌توجهی در عرصه اقتصادی داشته است اما چالش‌هایی که از سال گذشته میلادی آغاز شده و به سال جدید نیز کشیده شده‌اند، نگرانی‌هایی را در مورد آینده اقتصاد هند به دنبال داشته‌اند.

در سال ۲۰۱۴ نارندرا مودی قدرت را در هند به دست گرفت و به مردم کشورش قول داد که اقتصاد هند را به قله‌های جدیدی برساند و میلیون‌ها شغل برای جوانان هندی ایجاد کند.

اقتصاد هند در سال‌های اخیر روند مناسبی را طی کرده و حتی از لحاظ نرخ رشد سالانه جایگاه اول را در بین اقتصادهای بزرگ جهان داشته است. با این وجود اقتصاد هند در سال ۲۰۱۸ با مشکلاتی مواجه بود که اثرات آنها می‌تواند موقعیت نارندرا مودی را در انتخاباتی که قرار است در اواسط سال جاری میلادی برگزار شود، تضعیف کند.

ریچی ینگار، تحلیل‌گر هندی تبار شبکه خبری سی‌ان‌ان آمریکا، از کاهش ارزش روپیه در برابر دیگر ارزهای معتبر بروز تنش بین نخست‌وزیر نارندرا مودی و رئیس بانک مرکزی هند (رزرو بانک) که در نهایت به استعفای رئیس رزرو بانک منجر شد و نیز کاهش نرخ رشد اقتصادی در سه‌ماهه سوم سال به‌عنوان مهم‌ترین چالش‌های اقتصاد هند در سال گذشته نام می‌برد و معتقد است که این چالش‌ها در سال جدید نیز همچنان اقتصاد هند را تحت تأثیر قرار خواهند داد.

کاهش نرخ رشد اقتصادی

هند در سه‌ماهه دوم سال ۲۰۱۸ رشد اقتصادی ۸,۲ درصدی را تجربه کرد که برای اقتصادی در مقیاس هند رشد قابل‌توجهی محسوب می‌شود. با این حال در سه‌ماهه سوم سال گذشته نرخ رشد اقتصادی هند به ۷,۱ درصد کاهش یافت؛ رقمی که اگرچه برتری اقتصاد هند (از لحاظ نرخ رشد) در بین اقتصادهای بزرگ جهان را تداوم بخشید، اما به دلیل کاهش محسوس نسبت به دوره قبل موجب بروز نگرانی‌هایی شده است. اطلاعات مربوط به نرخ رشد اقتصادی هند در سه‌ماهه پایانی سال ۲۰۱۸ احتمالاً حدود یک ماه بعد منتشر خواهد شد و نقش مهمی در میزان استقبال رأی‌دهندگان هندی از وعده‌های اقتصادی نارندرا مودی ایفا خواهد کرد.

علاوه بر این، شهروندان هندی سیاست‌های نارندرا مودی در حوزه اشتغال را نیز در انتخابات پیش رو کاملاً لحاظ خواهند کرد. سالانه حدود ۱۲ میلیون جوان هندی وارد بازار کار می‌شوند اما بسیاری از آنها به‌سختی می‌توانند شغلی برای خود دست‌وپا کنند. اگرچه در هند آمار رسمی اشتغال و بیکاری منتشر نمی‌شود اما نتایج بررسی‌های پژوهشگران دانشگاه عظیم پرمجی هند از افزایش محسوس نرخ بیکاری در نقاط مختلف این کشور حکایت دارد.

بحران روپیه

پول ملی هند در سال ۲۰۱۸ روزهای سختی را پشت سر گذاشت و در بین ارزهای معتبر آسیایی جزو ضعیف‌ترین‌ها بود. ارزش روپیه در برابر دلار آمریکا از ابتدای سال ۲۰۱۸ تا انتهای آن حدود ۱۰ درصد کاهش یافت و حتی بهبود نسبی ارزش پول ملی هند در ماههای پایانی سال نیز نتوانست آب رفته را به جوی بازگرداند.

تحلیل‌گران مؤسسه مشاوره و تحقیقات اقتصادی کپیتال اکونومیکس لندن معتقدند به دلیل نااطمینانی‌های سیاسی در هند (با توجه به برگزاری انتخابات) و نگرانی‌هایی که در مورد استقلال بانک مرکزی این کشور وجود دارد، تضعیف بیشتر روپیه در سال ۲۰۱۹ اتفاقی دور از انتظار نخواهد بود.

تنش بین دولت و بانک مرکزی هند

تیره‌ترین ابر در آسمان اقتصاد هند، بروز تنش‌های گاه‌وبیگاه بین دولت و بانک مرکزی این کشور (رزرو بانک) است. در اوایل ماه گذشته میلادی اورجیت پاتل، رئیس رزرو بانک، در حال که هنوز حدود ۹ ماه تا پایان دوره ریاستش باقی مانده بود، از سمت خود استعفا داد. اگرچه پاتل اعلام کرد استعفایش به دلیل مشکلات شخصی بوده است اما قبل از آن کشمکش‌های او و دولت مودی نقل محافل عمومی بود.

گفته می‌شود دولت نارندرا مودی، رزرو بانک را به‌منظور اتخاذ سیاست پولی انبساطی تحت فشار گذاشته و پاتل نیز دخالت دولت در امورات رزرو بانک را برنتابیده و درنهایت مجبور به استعفا شده است. پس از استعفای پاتل، نارندرا مودی بدون فوت وقت وارد عمل شد و ظرف کمتر از ۲۴ ساعت شاکتیکانتا داس، از مقامات سابق وزارت دارایی هند، را به‌عنوان رئیس رزرو بانک معرفی کرد.

انتصاب عجولانه رئیس جدید رزرو بانک هند استقلال این بانک را بیش از پیش زیر سؤال برد. چنان‌که پریانکا کیشور تحلیل‌گر اقتصاد هند در مؤسسه آکسفورد اکونومیکس، در این رابطه خاطرنشان می‌سازد: «با توجه به روابط نزدیک رئیس جدید رزرو بانک با دولت، احتمالاً سرمایه‌گذاران و فعالان بازار همچنان نگران استقلال این بانک خواهند بود».

پریانکا کیشور و بسیاری از کارشناسان اقتصادی دیگر پیش‌بینی می‌کنند رزرو بانک که در سال ۲۰۱۸ دو بار اقدام به افزایش نرخ بهره کرده بود، در سال جاری میلادی طبق خواسته دولت نارندرا مودی نرخ بهره را کاهش خواهد داد.

انتخابات و سرنوشت اصلاحات اقتصادی

بسیاری از اصلاحات پیشنهادی نارندرا مودی، به‌ویژه در زمینه مالکیت اراضی و قوانین کار، هنوز تحقق پیدا نکرده‌اند و از طرفی اجرای برخی اصلاحات مانند تغییر نظام مالیاتی و قانون ممنوعیت استفاده از اسکناس‌های درشت مشکلاتی را به دنبال داشته است.

در چنین شرایطی پیروزی نارندرا مودی در انتخابات پیش رو می‌تواند فرصت بیشتری را برای به ثمر نشاندن اصلاحات اقتصادی در اختیار او قرار دهد. شیلان شاه، تحلیل‌گر ارشد اقتصاد هند در مؤسسه کپیتال اکونومیکس لندن، در این خصوص می‌گوید: «پیروزی مودی در انتخابات می‌تواند فضای لازم را برای او فراهم کند تا انرژی دوباره‌ای به اصلاحات ببخشد و از بن‌بست سال ۲۰۱۸ خارج شود».

به گفته شیلان شاه، مودی احتمالاً در دور جدید نخست‌وزیری خود به دنبال ایجاد محیط مساعدتری برای فعالیت بنگاه‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاران خارجی خواهد بود و همچنین خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی را با جدیت بیشتری پیگیری خواهد کرد.

این کارشناس اقتصادی معتقد است انتخابات سراسری هند می‌تواند نقطه عطفی برای اقتصاد این کشور باشد زیرا نتایج این انتخابات، سمت و سوی اصلاحات اقتصادی هند را حداقل تا ۵ سال آینده مشخص می‌کند.

جهانی شدن از دست ترامپ جان سالم به در می‌برد

ترقی اقتصادی : به نظر می رسد علی رغم تلاش رئیس جمهور آمریکا در سال‌های اخیر برای از بین بردن قواعد تجارت آزاد جهانی و آنچه به "جهانی شدن" شهره شده است، کشورهای اروپایی و آسیایی در طول این سال‌ها در حفظ دستاوردهای این پدیده موفق‌تر عمل کرده‌اند.

عقب نشینی دونالد ترامپ از پیمان تجاری اقیانوس آرام یا شراکت ترانس-پاسیفیک در روزهای اول ریاست جمهوری او هیچ تاثیر مثبتی بر اقتصاد آمریکا و به ویژه بخش کشاورزی آن، که از مناقشات اصلی واشنگتن با اعضای آن پیمان بود، نداشته است. پیمانی که به تی پی پی TPP معروف است، پس از ترک آمریکا از عضویت، به پیشنهاد کانادا تغییر نام داد و همچنان به کار خود ادامه می دهد.

پس از ترک پیمان تی پی پی، مذاکرات آمریکا با ژاپن، واردکننده عمده گوشت گاو از آمریکا، به نتیجه چشمگیری نرسید و گله‌داران آمریکایی معتقدند کاهش تعرفه وارداتی گوشت آمریکا به ژاپن منفعتی برای آنان نداشته است. انجمن گله‌داران آمریکا به ترامپ توصیه کرده اند که پیش از آنکه دیر شود مذاکرات تجاری با ژاپن را، که یکی از بزرگترین اعضای پیمان تی پی پی نیز هست، به طور جدی از سر گیرد تا آمریکاییان شاهد یک جنگ تجاری دیگر، این بار با ژاپن، نباشند.

برخی گله‌داران می گویند خشکسالی در استرالیا سبب شده تا اثرات سیاست‌های نادرست ترامپ در حوزه کشاورزی فعلا گریبانگیر گله‌داران آمریکایی نشود، ولی این موهبت شاید فقط تا سه سال دیگر اثر داشته باشد و بعد از آنکه گله‌داری استرالیا رونق بگیرد، وضع صادرات گوشت گاو آمریکا ممکن است ضعیف تر شود.

در حالی که ترامپ معتقد است جهانی شدن سبب ضرر آمریکا در سال‌های گذشته شده و همچنان اصرار در خروج از پیمان‌های بین‌المللی دارد، اروپایی‌ها و آسیایی‌ها همچنان به قوانین گذشته پایبند هستند و حتی در شرف امضای پیمان‌های جدید هم هستند.

به عنوان نمونه احتمالا در اول فوریه سال جاری قراردادی بین ژاپن و اتحادیه اروپا نهایی و امضاء خواهد شد که بر اساس آن، دو طرف دسترسی ترجیحی به بازارهای خودروی یکدیگر خواهند داشت. در ضمن، ژاپن به بازار گوشت گاو اروپا نیز، طبق همین قرارداد، دسترسی وسیع خواهد داشت. اتحادیه اروپا با کانادا، استرالیا، مکزیک، نیوزیلند و آمریکای لاتین نیز قراردادهای مشابهی منعقد کرده است -- اقدامی که یک نوع بی‌محلی به رویکرد ترامپ به شمار می رود.

سیسیلیا مالمستورم، کمسینیور تجاری اتحادیه اروپا، در یک سخنرانی در ۱۰ ژانویه تاکید کرد که بخش بزرگی از رشد اقتصاد جهانی به زودی خارج از غرب (ایالات متحده آمریکا) اتفاق خواهد افتاد -- اظهار نظری که نشان از کنار گذاشتن واشنگتن از تعاملات اقتصادی جهان دارد.

اتحادیه اروپا در توسعه پیمان‌ها تنها نیست. چین نیز به دنبال عقد قراردادهای تجاری با اقتصادهای جنوب شرق آسیا و هند از یک سو و استرالیا، ژاپن و کره جنوبی از سوی دیگر است. این سه کشور آخر، همگی از هم‌پیمانان آمریکا به حساب می آیند. آفریقا نیز به دنبال پیمانی تجاری است که بر روابط تجاری در کل قاره آفریقا تاثیر خواهد گذاشت.

کشاورزان، گله‌داران و تاجران آمریکایی هنوز متنظرند تا ببینند آیا قول‌های ترامپ مبنی بر جایگزین کردن توافقات بزرگ قدیمی با توافقات کوچک جدید با کشورهای جهان عملی خواهد شد یا خیر. در حال حاضر، جنگ تجاری ترامپ با چین و تهدیدهای تعرفه ای وی علیه خودروهای وارداتی از ژاپن و اتحادیه اروپا احتمالا آینده مذاکرات واشنگتن را با توکیو و بروسل نیز به چالش خواهد کشید.

چشم بازارهای جهانی به آمارهای اقتصادی چین

مسیر سرمایه گذاری ۲۰۱۹مشخص نیست

ترقی اقتصادی : بازار در انتظار گزارش جدید آمار اقتصادی چین است تا بتواند مسیر سرمایه گذاری سال ۲۰۱۹ میلادی را تشخیص دهد. در این بین، بسیاری از تحلیل گران معتقدند آمارهای حاصله نشان از این است که آهنگ رشد اقتصادی در چین به کندترین میزان خود نسبت به ۲۸ سال اخیر رسیده است. گزارش جدید آمار اقتصادی که فردا منتشر خواهد شد می تواند هیجان سرمایه گذاری را یک روزه در بازار خاموش کند از طرفی شاید نتایج حاصله بتواند کمی این هیجان را شعله ور تر کند. اما باید دید فکت های اقتصادی در خصوص چین، چه چیزی برای عیان دارند. تحلیل گران معتقدند آهنگ رشد اقتصادی چین به دلیل مشکلات جنگ تعرفه ای میان این کشور و آمریکا به کندی پیش رفته است و در واقع این روند در ۲۸ سال گذشته در اقتصاد چین تکرار نشدنی بوده است. افزایش روزنه های ضعف اقتصادی در چین همراه با افت رشد اقتصادی در یک سوم از کشورهای جهان اتفاق افتاد. اتفاقی که در یک دهه گذشته غیر قابل انکار و باور بوده است. به این ترتیب ریسک های تحمیلی بر اقتصاد جهانی می تواند بر سوددهی شرکت ها تاثیر قابل توجهی داشته باشد و شرکت اپل در این میان یکی از بزرگ ترین متضررین خواهد بود.

سیاست گذاران چینی حمایت های قابل توجهی از اقتصاد این کشور در سال جدید اعمال کرده اند تا بتوانند کمی از افزایش نرخ بیکاری ایجاد شده را جبران کنند.

رشد اقتصادی در این کشور طی یک سال گذشته ۶.۴ درصد بوده است در حالی که در مدت مشابه سال قبل این رشد به ۶.۵ درصد رسیده بود.

به این ترتیب رشد تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۱۸ میلادی برابر با ۶.۶درصد بوده است و کمترین میزان رشد را در مقایسه با سال ۱۹۹۰ میلادای داشته است در حالی که این متغیر در سال ۲۰۱۷ میلادی رشدی برابر با ۶.۸ درصد داشته است .

حتی اگر آمریکا و چین به توافق های قابل قبولی هم برسند این توافق نمی تواند اقتصاد چین را از این وضعیت نجات دهد و تازمانی که چین نتواند برای تقویت سرمایه گذاری ضعیف خود و کاهش میزان تقاضا چاره اندیشی کند، هیچ رونق اقتصادی در انتظار چین نخواهد بود .

کمتر از سه ماه تا خروج بریتانیا از اتحادیه باقی مانده است

صدمات «برگزیت» بر اقتصاد بریتانیا

ترقی اقتصادی : بسیاری از بانک ها، دفاتر جدید خود را در دیگر نقاط اتحادیه دایر کرده اند تا عملیات منطقه ای خود را بعد از برگزیت انجام دهند. این خروج به این معنی است که آنها باید دارایی قابل توجهی را به اتحادیه منتقل کنند.

یک تریلیون دلار به دلیل برگزیت از بریتانیا خارج می شود. خروج کامل بریتانیا از اتحادیه اروپا نزدیک است و هنوز خبری از توافق و مذاکره مطلوب دو طرف شنیده نمی شود. سی ان ان گزارشی دراین باره منتشر کرده است.

طبق این گزارش، برگزیت هنوز اتفاق نیفتاده است اما صنعت خدمات مالی انگستان در حال آب رفتن است. براساس گزارش EY، بانک ها و موسسه های مالی به دلیل برگزیت حداقل ۸۰۰ میلیارد پوند (یک تریلیون دلار) از دارایی های خود را از این کشور خارج کرده و به اتحادیه اروپا برده اند.

بسیاری از بانک ها، دفاتر جدید خود را در دیگر نقاط اتحادیه دایر کرده اند تا عملیات منطقه ای خود را بعد از برگزیت انجام دهند. این خروج به این معنی است که آنها باید دارایی قابل توجهی را به اتحادیه منتقل کنند.

دیگر شرکت ها هم برای محافظت از مشتریان خود در برابر نوسانات بازار و تغییر ناگهانی قوانین مجبور به نقل مکان شده اند.

به گفته کارشناسان این رقم تقریبا ۱۰ درصد از کل ارزش بخش بانکی بریتانیاست و البته خیلی محافظه کارانه تخمین زده شده است چرا که بعضی از بانک ها هنوز برنامه های خود را منتشر نکرده اند.

عمر علی، رییس بخش خدمات مالی EY می گوید: اعداد ما تنها از آماری است که از بریتانیا منتقل شده و به طور عمومی منتشر شده است. ما می دانیم که پشت صحنه، شرکت ها برنامه های خود برای سناریوی «بدون معامله» برگزیت را ادامه می دهند.

EY، ۲۲۲ شرکت از بزرگترین شرکت های خدمات مالی بریتانیا را از زمان رفراندوم برگزیت در ژوئن ۲۰۱۶ دنبال کرده است.

بریتانیا برنامه ریزی کرده است که ۸۱ روز دیگر اتحادیه اروپا را ترک کند. اما ترزا می هنوز هم دراین مسیر با مشکلاتی مواجه است.

پارلمان انگلیس به دنبال رای برای معامله هفته آینده است. اگر ترزا می نتواند نظر موافق را به دست آورد، شانس این کشور سقوط می کند و خروج از اتحادیه بدون هیچ معامله افزایش پیدا می‌کند. بانک انگلیس می گوید که عواقب این اتفاق بدتر از بحران مالی سال ۲۰۰۸ خواهد بود. برای موسسه های مالی، «بدون معامله» برگزیت یک کابوس خواهد بود.

این به این معنی است که بانک ها قادر به ادامه انجام برخی از کسب و کار خود در سراسر اتحادیه نخواهند بود. البته اتحادیه اروپا گفته است که گام هایی برای جلوگیری از فروپاشی کامل اجرا خواهد کرد اما این طرح احتمالی کوتاه مدت و با هدف حفاظت منافع خودش است.

علی عمر می گوید: شرکت های خدمات مالی هیچ انتخابی ندارند، اما آنها اقداماتی را برای سناریوی «بدون معامله» برنامه ریزی خواهند کرد.

EY می گوید که شرکت هایی که دنبال کرده است، حدود ۲۰۰۰ شغل جدید در دیگر نقاط اتحادیه اروپا ایجاد کرده اند.

دویچه بانک، گلدمن ساکس و سیتی در حال حاضر بخشی از کسب و کار خود را به خارج از بریتانیا منتقل کرده اند. دوبلین، لوکزامبورگ، فرانکفورت و پاریس از جمله محبوب ترین مقاصد آنها بوده است. انتظار می رود که طی هفته آینده دارایی‌های بیشتری از بریتانیا خارج شود. به گفته کارشناسان هرچقدر به ۲۹ مارس، زمان خروج رسمی بریتانیا از اتحادیه نزدیک تر می شود، دارایی بیشتری از دست می رود. ده ها سال بود که لندن، سرمایه مالی مسلم اتحادیه اروپا را به خود اختصاص داده و خانه اصلی ده ها بانک جهانی بود. طبق گزارش City of London Corporation، صنعت خدمات مالی ۲,۲ میلیون نفر را در سراسر این کشور استخدام کرده و ۱۲,۵ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را به خود اختصاص داده بود. این صنعت سالانه ۷۲ میلیارد پوند (۱۰۰ میلیارد دلار) از درآمد مالیاتی را تولید می کرد.

اقتصاد بریتانیا از برگزیت رنج می برد. عتماد مصرف کنندگان کاهش یافته و بخش خرده فروشی این کشور ضربه دیده است.

سرمایه گذاری تجاری به دلیل عدم اطمینان از آینده کاهش یافته است. تولیدکننده های اصلی مانند ایرباس هشدار داده اند که ممکن است با «برگزیت بدون معامله» مجبور شوند بریتانیا را ترک کنند.

انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان وسایل موتوری هم اعلام کرده اند که ثبت نام خودروهای جدید در این کشور ۶,۸ درصد در سال ۲۰۱۸ کاهش یافته است. این دومین سال متوالی کاهش بوده است.

یادداشت

نیاز خانوارهای آمریکایی به چین

شانگ جین وی
استاد اقتصاد دانشگاه کلمبیا

اخیراً پس از اینکه شرکت آمریکایی اپل مجبور به تعدیل پیش‌بینی فروش خود شد، تیم کوک مدیرعامل این شرکت اعلام کرد که کاهش فروش این شرکت در چین جزو عوامل تأثیرگذار در این تعدیل بوده است. افت بازار شرکت اپل که کاهش شدید ارزش سهام این شرکت را نیز در پی داشته است، به‌خوبی نشان می‌دهد که بازار چین تا چه اندازه برای بسیاری از شرکت‌های بزرگ آمریکایی حائز اهمیت است و سیاست‌های حمایت‌گرایانه ترامپ چه دشواری‌هایی را برای اقتصاد آمریکا ایجاد می‌کند.

واقعیت این است صادرات آیفون‌ها و آیپدهای شرکت اپل به چین بسیار بیش از آن چیزی است که آمارهای تجاری آمریکا نشان می‌دهند. فروش خودروهای تولیدی شرکت جنرال موتورز در چین نیز بسیار فراتر از آمارهای اعلام شده از سوی مراجع مربوطه بوده و حتی از مجموع خودروهای به فروش رفته این شرکت در بازار آمریکا و کانادا نیز بیشتر است. علت وجود اختلاف بین آمارهای رسمی و آمارهای واقعی صادرات کالاهای آمریکایی به چین این است که بسیاری از شرکت‌های آمریکایی در چین کارخانه دارند و محصول خود را به‌طور مستقیم در بازار چین به فروش می‌رسانند.

از آنجا که شرکت‌های آمریکایی به مرور زمان فعالیت‌های تولیدی خود در خاک چین را توسعه بخشیده‌اند، آمارهای مربوط به تجارت دوجانبه آمریکا و چین تنها بخشی از اهمیت بازار چین برای آمریکا را نمایش می‌دهد.

در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۸ صادرات آمریکا به چین ۵۳۰ درصد افزایش یافت و این در حالی است که طی همین دوره کل صادرات آمریکا (به همه کشورهای جهان) تنها ۱۳۰درصد افزایش نشان می‌دهد. رشد خارق‌العاده صادرات آمریکا به چین مستقیماً ناشی از اتخاذ سیاست آزادسازی تجاری در چین و کاهش شدید تعرفه‌های تجاری این کشور (از ۳۰به ۶ درصد) پس از پیوستن به سازمان تجارت جهانی در سال ۲۰۰۱ بوده است. از طرفی دولت چین از کالاهایی که برای ورود به بازارهای جهانی تولید شده‌اند و صرفاً مختص بازار چین نیستند هیچ‌گونه تعرفه‌ای اخذ نمی‌کند، به‌طوری که نیمی از واردات چین با تعرفه صفر انجام می‌شود.

اگرچه رشد پرشتاب تولید ناخالص داخلی چین و متعاقب آن بهبود قابل‌توجه قدرت خرید شهروندان چینی در دهه‌های اخیر نقش بسیار مهمی در افزایش واردات این کشور داشته است اما در این میان نباید از نقش تسهیل‌کننده سیاست‌های آزادسازی تجاری و اصلاحات منجر به توسعه بازار آزاد در این کشور نیز غافل شد. در چهار دهه اخیر هیچ کشوری به اندازه چین موانع تجاری خود را کاهش نداده و به سمت بازار آزاد گام برنداشته است.

اصلاحات گسترده اقتصادی و تجاری در چین به توسعه کارآفرینی در این کشور منجر شده و فرصت‌های متعددی را نه‌تنها برای شرکت‌های داخلی بلکه برای شرکت‌های خارجی فراهم آورده است. هنوز هم برخی کشورها اصرار دارند که چین تعهداتش به سازمان تجارت جهانی را نادیده گرفته یا در انجام آنها کوتاهی کرده است، در حالی که اگر این ادعا واقعیت داشت چین هرگز نمی‌توانست به چنین رشد اقتصادی بالایی دست پیدا کند.

برخی کارشناسان و فعالان اقتصادی می‌گویند اگرچه شرکت‌های آمریکایی از دسترسی به بازار چین سود سرشاری کسب کرده‌اند اما گسترش روابط تجاری بین آمریکا و چین به بازار کار آمریکا آسیب زده و شغل بسیاری از کارگرانی که مجبور به رقابت با کارگران ارزان‌قیمت چینی بوده‌اند را از آنها گرفته است. اما نباید این نکته را فراموش کرد که واردات کالاهای ارزان‌قیمت از چین نه‌تنها هزینه‌های مصرفی خانوارهای کارگری آمریکا -که اغلب درآمد پایین یا متوسطی دارند- را به میزان قابل‌توجهی کاهش داده است، بلکه در کاهش هزینه‌های تولیدکنندگان آمریکایی نیز نقش داشته و از این طریق به بهبود اشتغال کمک کرده است. حدود ۴۰ درصد واردات آمریکا از چین را قطعات و کالاهای واسطه‌ای یا نیمه‌ساخته تشکیل می‌دهند.

صرفه‌جویی ناشی از واردات کالاهای واسطه‌ای ارزان‌قیمت چینی به شرکت‌های آمریکایی توان رقابتی بیشتری می‌بخشد و به آنها امکان می‌دهد تا کارگران بیشتری استخدام کنند. بر اساس پژوهش اخیر وانگ و همکاران که نتایج آن در پایگاه اطلاعاتی دفتر ملی پژوهش اقتصادی آمریکا (NBER) منتشر شده است، تعداد شغل‌هایی که این‌گونه در آمریکا ایجاد می‌شود بیش از شغل‌هایی است که بر اثر رقابت شرکت‌های آمریکایی با همتایان چینی آنها از بین می‌رود. حدود ۷۵ درصد از کارگران آمریکایی از تداوم روابط تجاری با چین سود می‌برند که این رقم حتی بدون احتساب اثرات مثبت این روابط تجاری بر قدرت خرید خانوارهای کارگری برآورد شده است.

با این وجود هنوز هم بسیاری از آمریکایی‌ها کماکان بر جنبه‌های منفی تجارت با چین تأکید دارند. هرگاه یک شرکت آمریکایی اقدام به تعدیل نیرو می‌کند، نوک پیکان انتقادات متوجه چین می‌شود، اما اگر همان شرکت کارگران بیشتری استخدام کند، به‌ندرت کسی در مورد نقش مثبت کالاهای واسطه‌ای ارزان‌قیمت چینی در این قضیه سخن می‌گوید.

در آمریکا برخی تندروها خواستار پایان بخشیدن به روابط تجاری این کشور با چین هستند اما اگر این اتفاق رخ دهد، توان رقابتی آن دسته از شرکت‌هایی آمریکایی که از کالاهای واسطه‌ای چینی استفاده می‌کنند، در برابر رقبای اروپایی و ژاپنی آنها کاهش می‌یابد و بدین ترتیب ممکن است بخشی از کارگران این شرکت‌ها شغلشان را از دست بدهند. از طرفی افزایش اجتناب‌ناپذیر سطح قیمت‌ها به دلیل رشد هزینه‌های تولید، استانداردهای زندگی خانوارهای قشر ضعیف یا متوسط آمریکا را تنزل خواهد داد.

البته هیچ‌یک از این گفته‌ها بدان معنا نیست که چین نباید به دنبال اصلاح خود باشد. مسلماً چین باید بیش از این برای رفع موانع تجاری، کاهش یارانه‌های اعطایی به شرکت‌های دولتی، از میان برداشتن محدودیت‌های اعمال‌شده بر شرکت‌های خارجی فعال در این کشور و نیز رعایت حقوق مالکیت فکری تلاش کند؛ اما در مقابل، آمریکا نیز باید گام‌های مهمی بردارد تا تجارت بین دو کشور منصفانه‌تر و کارآمدتر دنبال شود. مثلاً آمریکا باید تعرفه‌های سنگین خود بر واردات پوشاک و منسوجات از چین را کاهش دهد و یا برخی قوانین خود را به‌گونه‌ای اصلاح کند که فشار ناعادلانه بر صادرکنندگان چینی به بهانه مبارزه با دامپینگ (بازارشکنی) برداشته شود.

آمریکا و چین هر دو از عادی‌سازی روابط تجاری فی‌مابین سود خواهند برد، اما همواره فشارهای سیاسی و منفعت‌طلبی افراد یا گروههای خاص موجب دشواری اصلاحات می‌شود. حال باید دید که آیا رهبران آمریکا و چین از جرأت و خردمندی کافی برای عادی‌سازی روابط تجاری دو کشور برخوردارند یا اینکه همچنان می‌خواهند بر طبل جنگ تجاری بکوبند.

ترقی اقتصادی

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: حورا خاکدامن
سردبیر: امیر اسماعیل کاظمی
توزیع: شرکت پیام آوران پارس ایرانیان
چاپ: گلریز
آدرس: خیابان سمیه، بین سپهبد قرنی و نجات اللهی، شماره ۲۳۱، واحد ۸
تلفن: ۸۸۸۵۳۳۷۱
فکس: ۸۸۸۵۳۳۷۵
ایمیل: taraghieghtesadi@gmail.com

ترقی اقتصادی در ۱۵۰ کیوسک منتخب مطبوعاتی تهران توزیع می گردد، جهت اطلاعات بیشتر به سایت istanews.ir مراجعه فرمایید.

صفحه آخر

دوهفته‌نامه اقتصادی - فرهنگی
سال پنجم - شماره ۶۷ - نیمه اول بهمن ۱۳۹۷

یک فنجان چای در طهران قدیم

چشمه علی ری؛ آنچه بود و آنچه شد

روزگاری بود که اهالی ری تابستان ها را در کنار چشمه علی می گذراندند چشمه ای جوشان از دل کـوه های اطراف با کتیبه ای مربوط به فتحعلی شـاه قاجار که ترکیبی بود از تاریخ طبیعت و تفریح.

حالا اما از چشمه علی تنها افسوس و آه مردم ری باقی مانده است. در سال ۹۴ بود که آخرین فرش های از خانه های مردم ری بیرون آورده شده تا برای نوروز ۹۵ شسته شوند.

در گذشته های خیلی دور کتیبه قاجاری و چشمه جاری در کنار آن اهبتی مثال زدنی داشت همان زمان که زمزمه های ایجاد مترو در نزدیکی چشـمه علی شـنیده می شد اما همان زمان هم فرماندار بخش مرکزی ری نسبت به این موضوع هشدار داده بود. ولی کسی جدی نگرفت. حسن خدادادی گفت که قرار است مترو از کنار آثار تاریخی شهری مانند برج طغرل و چشمه علی بگذرد و باید مسئولان میراث فرهنگی دست بجنبانند.

چشمه علی ری تفرجگاه مهم اهالی شهری بود

از یکی دو سـال بعد تازه خبرها در این باره بیشـتر شد و هر کسی نظری داد و تا امروز اما همچنان این چشمه در حال خشک شدن و دوباره جاری شدن آب است.

تورهای بازدید از چشـمه علی به این مکان می آمدند تا میراث را در کنار طبیعت مشاهده کنند. در این میان مسئولان سازمان میراث فرهنگی نیز هیچگاه اقدام قاطعی را انجام ندادند گاهی منتظر مطالعات شـرکت مترو بودند و گاهی نیز هشدار می دادند. اما اقدام قاطعی از سوی سازمان متولی میراث فرهنگی انجام نشد. شاید چون فعالیت های عمرانی در اولویت است تا نسبت به نگهداری از میراث باستانی!

آب تنی در چشمه آن هم در فصل تابستان جزو تفریحات کودکان به شمار می رفت. اما در هر حال فعالیت های عمرانی مترو در خط ۶ باعث شده است تا دیگر چشمه علی به روزهای خوش گذشته برنگردد و این چشمه هشت هزار ساله خشک بماند. شستن فرش نزدیک ایام عید در آب دریاچه به یکی از رسوم مردم ری تبدیل شده بود. برای بررسی میزان کاهش دبی آب هم یک ترازی گذاشته شود تا هر کسی می آید متوجه شود که زمانی اینجا پر آب بود و حالا نیست! اگر برای یکی دو روزی هم آب دوباره به چشمه جاری می شود موقتی است.

چشمه علی خشکید

آنچه که در این مدت به جا گذاشـته است تنها جلبک هایی است که در دریاچه رشد کرده اند و فضا را نازیباتر. مدتی بگذرد این جلبک ها بوی متعفنی را نیز به دنبال خواهند داشت تا وقتی که دیگر همه از این چشمه فراری شوند.

جلبک ها روئیدند

اگرچه قرار بود تا مسئولان ری نسبت به زدودن سبزه های رشد کرده روی صخره ها و جلبک‌های چشمه اقدام کنند اما این کار نیز انجام نشده است.

«اسماعیل خان» دل پُری دارد

کتاب در ایران و جهان مُرد!

ترقی اقتصادی : صاحب کتاب‌فروشی قدیمی «ایرانیان» می‌گوید: کتـاب در ایران و جهان مُـرد! دیگر نه کتاب می‌خرند، نه می‌فروشند، نه کتاب چاپ می‌شود.

نامش «ایرانیان» است و حالا ۴۵ سال دارد؛ کتابخانه‌ای در خیابان فردوسـی جنوبی که در میان بافت تغییریافته این خیابـان هنوز هم چهره چند دهه قبل را دارد. حتی از دور هم می‌شـود با ویترین قدیمی خاک‌گرفته‌اش که کتاب‌ها پشتش ایستاده‌اند، خاطره‌بازی کرد. هرچند که تعدادی هم جلو در نشسـته‌اند. آخر برای همه‌شـان جا ندارد.

کتاب‌ها همانند دیگر کتاب‌فروشـی‌ها به خط ایستاده و در قفسـه جاگرفته نیستند. حدود ۵۰ جلد از «لغت‌نامه دهخدا» همان روبه‌روی در مغـازه روی هم بالا رفته‌اند. کنارشـان شـاهنامه‌هایی که برای آموزش خوشنویسی هستند، کمی آن‌طرف‌تر تعدادی داستان و رمان قدیمی و کتاب‌هایی تاریخی. شـعرها هم هسـتند، دیوان‌هایی کهنه و مثنوی‌هایی قدیمی که به دوره رونق کتاب‌خوانی برمی‌گردند.

صاحب مغازه اما همان مرد ۴۰ سـال پیش است. موهای سفیدش و دست‌های لرزانش نه، ولی هنوز همان انصاف گذشته را دارد. برایش فرقی نمی‌کند که حالا درآمدش از فروش این کتاب‌ها حتی شاید کم‌تر از خرج راهش باشد و کتاب را انگار فقط به خاطر خود کتاب در مغازه دارد.

البته به گفته خودش، از ناشـران قدیمی است. اسماعیل شاداب‌نیا از سرگذشت مغازه‌اش روایت می‌کند و می‌گوید: این خیابان فردوسـی فعلی به خیابان علاءالدوله معروف بود. زمان رضاشـاه این خیابان به خیابان فردوسی تغییر نام پیدا کرد. من پنج سـال قبـل از انقلاب به این مغازه آمدم. مغازه متعلق به کیـکاووس ملک‌المنصور، یکی از شـاهزاده‌های قاجاری بود که او کتابـی هم درباره قرآن (تفسیرالآیات) ترجمه کرده است.

شـاداب‌نیا به وضعیـت بد کتاب اشـاره می‌کند و ادامه می‌دهد: وقتی کتاب‌فروشی از بین می‌رود، پنج شغل هم از بین می‌رود. ناشـر برای چاپ کتابش باید کاغذ بخرد، پس کاغذفروش سود می‌برد. بعد آن باید به چاپخانه داده شـود که آن‌جا حروف‌چینی لازم است، پس حروف‌چین هم سود می‌برد. بعد از آن کتاب به صحافی و بعد به بازار می‌رود. اما حالا همه این‌ها از بین رفته است.

این کتاب‌فروش با بیان این‌که هیچ‌کس کتاب نمی‌خرد، چون مردم موبایل دارند و فقیر حال هم شـده‌اند، اظهار می‌کند: یک ماه پیش یک نفر آمد، به او شاهنامه‌ای را که داشتم معرفی کردم و گفتم که این شاهنامه خیلی خوب اسـت. از جیبش موبایلش را درآورد، شاهنامه را آورد که یک نقال شـاهنامه می‌خواند. همین باعث شده که دیگر کسی کتاب نخرد. بعضی‌ها هم کتاب را دوست دارند برای همین دو تا کتاب هم تفننـی می‌خرند، اما عموماً دیگر کسـی کتاب نمی‌خرد. وقتی می‌توانند با یک دکمه هر لغتی را پیدا کنند چرا باید «لغت‌نامه دهخدا» را بخرند؟ این‌ها همه باعث شده تا کتاب چنین وضعی پیدا کند.

آن‌طور که مشـتری‌های قدیمـی‌اش صدایش می‌زنند «اسماعیل خان»، دل پری از اوضاع و احوال فعلی کتاب دارد؛ می‌گوید: الان مثنوی سانسور شده، سعدی سانسور شده؛ وقتی کتاب سانسور می‌شود، طرف می‌خواهد بیاید ۶۰ هـزار تومان پول مثنوی بدهد که چه؟ این را بخواند که «بشـنو از نی چون حکایت می‌کنـد»؟ آن موقع که می‌توانست کتاب بخرد وضع زندگی‌اش بهتر بود، اما حالا می‌گوید با آن ۶۰ هزار تومان می‌توانم دو کیلو گوشـت بخورم. برای همین کتاب تفننی شده است.

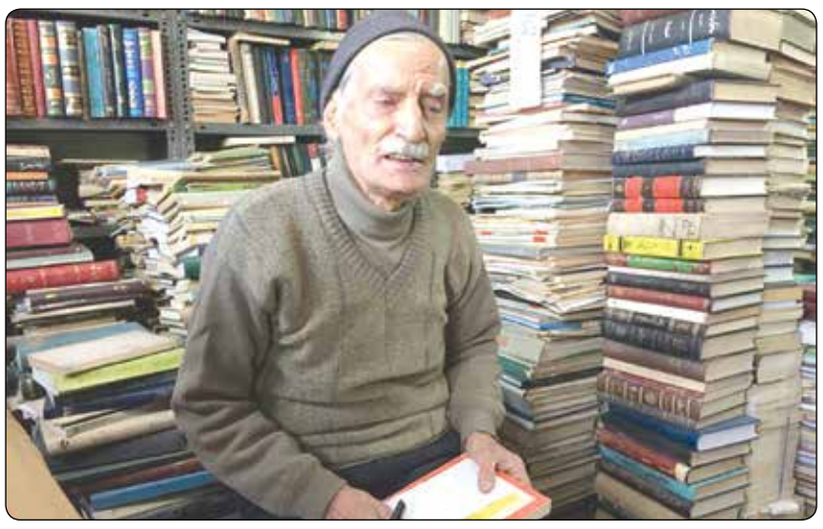

ایـن کتاب‌فـروش در ادامـه بـه کم‌شـدن تعـداد کتاب‌فروشـی‌های عمومی اشـاره می‌کنـد و می‌افزاید: اگر الان به مرکز کتاب‌فروشـی‌های تهـران در خیابان انقلاب بروید می‌بینید به جز کتاب‌فروشـی‌های درسی کتاب‌فروشـی‌های زیادی وجود ندارد. کتاب‌های درسی هم که امروز چاپ می‌شـوند، همین امروز فروخته و یک هفته دیگر باطل می‌شوند. این وضع کتاب است.

به گفته او، کتاب‌های موجود در این مغازه همه از دست مردم خریده می‌شود، یعنی افراد می‌آیند و کتاب‌های‌شان را بـرای فـروش می‌آورند، او هم از آن‌هـا می‌خرد. این حتی درباره کتاب‌هایی هم که می‌فروشد صدق می‌کند. از آن‌جایـی که خانمی برای خریـد کتابی می‌آید و این کتاب‌فروش پس از دادن کتاب به آن فرد می‌گوید: «اگر خواستی بفروشی، بیار خودم می‌خرم.»

این‌چنین اسـت که کتاب‌های رفته گاهی بازمی‌گردند. مشـتریان این مغازه هم می‌روند، گاهـی بازمی‌گردند و گاهی نه. شاداب‌نیا می‌گوید سعید نفیسی هم از مشتریان ثابتش بود، اما از آخرین بار هنوز بازنگشته است.

صاحـب کتاب‌فروشـی «ایرانیان» خرید کتـاب نو را از محالات زندگی‌اش می‌داند و بیان می‌کند: اصلاً کتاب‌های نو نمی‌خرم. یکی از محالات است که من کتاب نو بیاورم. چون کتاب نو سانسور شده است و قیمت گرانی هم دارد.

او در پاسخ به سوالی درباره قدیمی‌ترین کتاب مغازه‌اش، می‌گویـد کـه لغت‌نامـه ۵۰ جلـدی دهخـدا یکی از قدیمی‌ترین کتاب‌هایی اسـت که دارد. قدیمی‌تر از آن را هم قرآنی در چهار جلد معرفی می‌کند.

وقتی بحث به درآمدش می‌رسـد، دفتـر روزانه‌اش را باز می‌کند و ارقامـی را می‌خواند که برای گذران زندگی در شـرایط فعلی عجیب است. یک روز ۵۰۰ تومان، یک روز ۲،۵۰۰ تومـان و بعضی روزها هم ۵،۰۰۰ تومان و گاهی ۱۰ هزار تومان فروش داشـته اسـت. اما بـا این‌حال به گرفتن پول اضافه‌ای که مشتری حتی از دادن آن رضایت دارد راضی نمی‌شـود و می‌گوید که پول زیاد زندگی‌اش را خراب می‌کند. با وجود این‌که تعداد کتاب‌های موجود همه یکسـان نیسـتند اما پرفروش بودن برخی کتاب‌ها هنوز هم خودنمایی می‌کنند. او در این‌باره اظهار می‌کند: کتاب «۳۱۷ بیت از شـرح مثنوی» بیش‌ترین فروش را داشته است. آن را هم ناشر چاپ نکرده است. دکتر عارف مثنوی‌شـناس با سرمایه خودش این کتاب را چاپ کرده است. اما الان که کتاب نمی‌خرند که بخواهی بگویی کدام کتاب را خوب می‌خرند. قبلاً دیوان شـعرا، مثنوی و... را خوب می‌خریدند. رمان‌ها را هم از همه بیشتر می‌خریدند الان مردم حتی رمان هم نمی‌خوانند.

اسماعیل شـاداب‌نیا علاقه‌ای به این‌که خودش صحبت کند ندارد و می‌گوید که باید سوال پرسیده شود تا اگر در توانش باشد جواب بدهد. اما در آخرین جملاتش باز هم بر مرگ کتاب تاکید می‌کند و می‌گوید: کتاب مُرد! کتاب برای همیشه تعطیل شد!

ناصر نیکوبخت:

عبید زاکانی تابوشکنی کرده است

ترقی اقتصادی : چهارمین نشست از مجموعه درس‌گفتارهایی درباره عبید زاکانی به «عبیـد زاکانی؛ نقطه عطف طنزپردازی در تاریخ ادب فارسـی» اختصاص داشـت که با سخنرانی دکتر ناصر نیکوبخت، استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت مدرس، در مرکز فرهنگی شهرکتاب برگزار شد.

نیکوبخت در این نشسـت در سخنانی گفت: بدون تردید عبید زاکانی یکی از شاخص‌ترین طنزپردازان عرصه تاریخ ادب فارسی است تا آنجا که واژگان طنـز و عبیـد در تاریخ فرهنگ و تمدن ایرانی چنان درهم‌تنیده شـده که به‌محض یادکرد یکی، دیگری به ذهن متبادر می‌شود. با این‌همه عبید اولین طنزپرداز تاریخ ادب فارسـی نیست و شـاعران و نویسندگان فراوانی پیش از او در ایـن عرصه قلم زده‌اند و عبید نیز در این زمینه وامدار آنان اسـت. خوشبختانه در باب طنز در ادب فارسی و کارکردها و ویژگی‌های آن، به‌ویژه دربـاره طنز عبید زاکانی، کتاب‌ها و مقالات و پژوهش‌های عالمانه‌ای تنظیم و منتشر شده است.

او افزود: این شـاعر بزرگ چنان در طنزسـرایی شـهره است که وقتی واژه طنـز را بر زبان می‌آوریم بدون اختیار او فرا یاد می‌آید. بدون این‌که تعریف اصطلاحی طنز را بخواهیم مطرح کنیم، باید به این نکته اشـاره کنیم که طنز بـه معنایی که امروز در فرهنگ ما مصطلح اسـت از چـه زمانی در تاریخ ادبیات ما رایج شـده اسـت. هنگامی که کتاب‌های فرهنگ و فرهنگنامه‌ها را بررسـی می‌کنیم که طنز به چه معنی اسـت تعدادی برابرنهاد می‌بینیم حتی در کتاب‌های ادبیات عرب هم همین‌طور اسـت و این مسـاله متفاوت اسـت تا امروزه که طنز را می‌شناسیم. تاریخچه طنز تا عصر عبید نیز بسیار مهم است.

این اسـتاد دانشگاه اظهار کرد: شاید همه ما با طنز آشنا باشیم. ناز، سخریه طعنه زدن، تهمت زدن، فسـوس کردن، بر کسی خندیدن، سرزنش کردن ریشـخند، بذله‌گویی، ظرافت طبع، کنایـه زدن و لطیفه در برابر طنز آمده اسـت که از فرهنگ دهخدا و معین گرفته شـده و در اختیار ماست. اولین باری که طنز به معنای امروزی در فرهنگ ما مصطلح شـد، مربوط به سال ۱۳۵۰ اسـت و تـا پیش از این تاریخ، کسـی طنز را به معنـای امروزه آن نمی‌شناخت. بنابراین طنز یک معنای جدید است، که ایرانی‌ها با آشنا شدن با فرهنگ غرب و ترجمه آثار طنز، با این کلمه آشنا می‌شوند و کم‌کم معنای اصطلاحی و ادبی آن در حوزه ادب فارسی مصطلح می‌شود.

او در ادامـه گفت: حتی کسـانی مثل دهخدا که چرند و پرند را نوشـته به معنای طنز در عصر خودش شـناخته نشده بود. برابرنهاد طنز در کتاب‌های ادبیات عرب به چه معنی اسـت؟ وقتی در تاریخ ادبیات و شعر فارسی نگاه می‌کنیم تا عصر معاصر، طنز به عنوان یک قالب ادبی مسـتقل شناخته‌شده نیسـت. اولین کسی که ماهیت شعر را تقسیم می‌کند ارسطو است و ارسطو بیشـتر سخن می‌گوید و شـعر را به گونه تراژیک و کمیک تقسیم می‌کند و سـپس «ابن‌قتیبه دینوری» به تبع آن، شـعر را بـه دو نوع مدح و هجو بخش‌بندی می‌کند. بنابراین تقسـیم‌های متعدد نبـود و تمام اغراض دیگر شعر، ذیل این دو عنوان تقسیم‌بندی می‌شد. انواع طنز هم ذیل همین هجو برشمرده می‌شـد و هر نوع طنزی که اغراض شخصی داشت ذیل هجو بود. ما در تاریخ ادبیات تقسـیم‌بندی دیگری نداشـتیم. بعدها هم که شاعران و نویسندگان درباره انواع دیگر شعر سخن گفتند و تقسیم‌بندی‌های متعددی کردند، باز هم در هیچ تقسـیم‌بندی شـعر طنز جایگاهی نداشته است و به عنوان یک فن در ادبیات ما شناخته نیست.

نیکوبخـت همچنین بیان کرد: در تمام فروعات هجو مثل هزل، مسـتهجن نقیضه، تحکم، شهرآشـوب، کارنامه‌سرایی و... شـعر طنز هم هست. نکته دوم سیر تحول طنز در ادب فارسی است. شاید از تاریخ ادب فارسی یا شعر دوران پیش از اسـلام اطلاع کافی نداریم و آثار شـعری به دست ما نرسیده اسـت و از کیفیت هجو و طنز و هزل در پیش از اسـلام اطلاعی در دست نیسـت اما از زمان ظهور اسـلام و وقتی اموی‌ها روی کار آمدند توانستند با طنز تعصبات جاهلیت را احیا کنند. شاعران و نویسندگان در شعرهای عربی ملت مغلوب را تحقیر و سرزنش می‌کردند.

او افزود: شاعران ایرانی تازی‌گو برای مقابله با قوم عرب شعرهایی می‌سرودند و عظمت و شکوه ایرانیان را برملا می‌کردند و بسیاری از آن‌ها به مجازت‌های سـختی هم رسـیدند اما نهضتی در آن زمان به وجود آمد با نام شـعوبیه و جنبش‌هـای اجتماعی که در آن زمان ایجاد می‌شـد نهضت شـعوبیه را تقویت می‌کرد. از شـعرهای تازی ایرانی‌ها آثار فراوانی در دسـت ما اسـت که شـعرهای گزنده‌ای نسبت به اعراب اسـت اما در آثار عربی گاهی اوقات تکه‌های کوچکی از ترانه‌های فارسـی داریم که در کتاب‌های عربی به جای مانده است. ابیاتی که مردم می‌سـرودند غالباً مضمونشان هجو و هزل بوده است و دلیل ماندگاری شعرها اشتمال آن‌ها بر هجو و هزل و طنز بوده است. این اسـتاد دانشگاه یادآور شد: اولین شعر هجوی و طنز که بازمانده از قرون اول اسـلامی است، سـرود مردم بخارا در وصف عشقبازی‌های سردار سعید بن عثمان تازی با خاتون بخارا اسـت. آن دو مراودات عاشقانه داشتند. وقتی مردم بخارا متوجه می‌شـوند و این مساله شـاید برایشان سنگین بوده برای آن ملکه شـعری می‌سرایند که مضمونش این است که «گو ور خمیر اومده / خاتـون دروغ گنده» به این معنـی که: «خاتون خمیرت ور اومده» و یکی از هجوهایی اسـت که در تاریخ شعر فارسی آمده است. این قطعه‌ای مربوط به سـال ۱۰ هجری است و سـروده مردم بخارا در مذمت یکی از سرداران. این‌ها سـروده‌هایی است که در تاریخ ادبیات ما ثبت شده است. تا قرن سوم که یعقوب لیث صفاری زبان فارسـی را به رسمیت می‌شناسد و شاعرانی که فتوحاتـش را به عربی مدح می‌کردند. یعقوب لیث صفاری گفت من به زبان عربی آشـنا نیسـتم، چرا مرا با زبان عربی مدح می‌کنید و شـاعران با زبان فارسی او را مدح کردند.

نیکوبخت همچنین گفت: قرن سوم هجری هیچ کتاب چاپی نداریم و تنها از هفت شـاعر حدود ۵۷ بیت باقی مانده است که در این ابیات هم هیچ مورد طنـز، هجو و هزلی وجود ندارد. البته باز هم نمی‌توانیم هیچ قضاوتی در این قالب‌ها در قرن سـوم داشته باشیم. همچنین بیت‌ها به چند نفر هم منسوب است. قرن چهارم عهد سامانی است که بسیاری از امیران سامانی خود شاعر و شعردوسـت هستند و احترام بسیاری به شـاعران می‌گذارند اما بررسی‌ها نشـان می‌دهد که شاعران عصر سامانی خیلی تمایلی به شعرهای هجوی و هزلی نداشـتند چرا که دربار سـامانی مجمع فضلا و شعرا بود و شاعران و نویسندگان را خدمت می‌کردند و آن‌ها در ناز و نعمت و تنعم بودند؛ بنابراین ضرورتی به هجو و هزل گفتن نبود.

او افـزود: در آن دوره طنزهای منجیـک ترمذی متوجه ارباب قدرت بوده و شـاید اولین شاعری است که از طبقه ضعیف جامعه حمایت می‌کرده است. به دلیل این‌که شـعرهای طنز در دربارها جای نداشـته آثـار آن‌ها نیز به جای نمانده اسـت. وقتی وارد قرن پنجم می‌شویم، در شعر قرن پنجم، هزل هجو و طنز به وفور یافت می‌شـود اما چون بسـیاری از شاعران قرن پنجم تربیت‌یافتگان همان دوره سامانی هسـتند تفاوت محسوسی با قرن چهارم ندارد. شـاعران دوره غزنوی در عصر سـامانی تربیت یافته‌اند مثل فردوسی بزرگ که شـاعر قرن پنجم اسـت که در دوره سـامانی تربیت یافته است اما بعدها دیوانش را به پادشـاه غزنوی اهدا می‌کند و در بسـیاری از اشعار آن‌ها مثل عنصری، فرخی و منوچهری یک بیت شـعر هجوی و هزلی دیده نمی‌شود.

این استاد دانشگاه متذکر شـد: تنها شاعری که دیدگاه اعتراضی و انتقادی وسیع دارد ناصرخسرو است. ناصرخسرو شاعری مذهبی است و دارای بینش و جهان‌بینی متفاوت از دوره و زمانه خودش بوده اسـت. ناصرخسرو مذهب فاطمی داشـته و با عباسیان که اهل تسـنن بوده‌اند مخالف بوده است. در سروده‌های او شعرهای فراوانی درباره حکام عباسی، هم به طنز و هم به هزل و هجو وجود دارد و گاهی اصول مذهبی اهل سـنت را هدف قرار می‌دهد و با طنز زننده‌ای آن‌ها را محکوم می‌کند. می‌توانیم در آثار شـاعر آواره یمگان میزان نسبتاً زیادی ابیات انتقادی را ببینیم.

او افزود: قرن ششـم دوره سـلجوقی‌ها و دوران تاریخ پادشـاهی سلطنت ایرانیان اسـت و می‌توان گفت یکی از منحط‌ترین یا فسادانگیزترین دوران تاریخ پادشـاهی ایرانی اسـت و هرزگی، غلام‌بارگی، شـکم‌بارگی و هرچه که منافی عفت اسـت، در ایـن دوره به غایت خود وجود دارد. شـاعران و نویسـندگان این دوره هم مثل حاکمان هستند و کمتر شاعر و نویسنده‌ای داریم که زبانش پاک و سالم باشد، حتی در آثار شاعرانی مثل مولوی، سنایی و خاقانی کلمات رکیک وجود دارد و در شـعر معلمـان اخلاق هم کلمات رکیک دیده می‌شـود زیرا فساد در آن روزگاران بیداد می‌کرده است. انسان متعجب می‌شود که این‌ها عارف هستند و هزل خود را به عنوان تعلیم نشان می‌دهند. دوره، دوره منحط اسـت اما شـاعران بزرگی نیز در همین روزگار بودند. شـبلی نعمانی در کتاب «شـعر العجم» که یک تاریخ ادبیات فارسی اسـت، می‌گوید انوری صاحب شـریعت بود و اگر بـرای هزل و هجو دینی می‌آمد، حتماً انوری پیامبر هجوگویان می‌شد.

او در ادامـه بیان کرد: اگر بخواهم یکی از هزل‌سـرایان این دوره را نام ببرم سـوزنی سمرقندی است که در تمام قالب‌های شـعری هزل و هجو را وارد می‌کند. در قصیده کمتر هزل و هجو داریم و شاعری نداریم که غزل سروده باشد و در غزل هجو و هزل داشته باشد. سوزنی سمرقندی در قصیده، غزل مسمط، قطعه و رباعی یکی است و چون شاعر هزال است شعرهای هزلی او بیشتر است. سـوزنی سمرقندی اولین شاعری است که به طور جد به هزل و هجو در غزل پرداخته اسـت و حد و مرزی هم در شعرهایش نمی‌شناسد. مهسـتی گنجوی که یک خانم بوده و بعد از رابعه کعب قزداری دومین زن در عصر سلجوقی است و بسیاری از شعرهایش که در دیوانش به جای مانده بسیار رکیک است و این مساله فقط مختص آقایان نیست بلکه خانم‌های آن روزگار نیز در اشعارشان حرف‌های رکیک وجود دارد.

نیکوبخت همچنین گفت: قرن هفتم و هشـتم به عبید نزدیک می‌شـویم و روزگار هجوم مغول اسـت، مغولان دولت خوارزمشـاهی را از بین بردند و شـهرهای ایران یکی پـس از دیگری در تصرف مغـول درآمد. این دو قرن یکی از سیاه‌ترین و وحشتناک‌ترین دوره‌های حیات ملی ایرانی‌ها است شعر و نثر فارسـی کماکان ادامه دارد و شـاعران بزرگی تجلی کرده‌اند. شاعرانی مثل مولوی، سـعدی، خواجوی کرمانی، ابن یمین، اوحدی مراغه‌ای، سلمان سـاوجی، حافظ و عبید زاکانی محصول این دوران هسـتند. در قرن هشتم سـلطان بهادرخان سـقوط می‌کند و حکومت‌های محلی و کشمکش‌های فراوانی درمی‌گیرد. دوره فترتی تا قرن هشـتم تا روی کار آمدن تیمور لنگ که حدفاصل بین دولت ایلخانی و دولت تیموری است، شکل می‌گیرد. تقریباً شـاعران و نویسندگان آزادی داشـته‌اند و حافظ و عبید محصول این دوره هسـتند. حافظ و عبید در دربار ابواسحاق اینجو بودند. در دیوان هر یک از این دو بزرگ (حافظ و عبید) یک سـخن از دیگری نیسـت و شعر همدیگر را تضمین نکرده‌اند.

او افزود: بسیاری از نامداران و سرآمدان علم و فرهنگ ایران‌زمین آن‌طور که باید شناخته نشده‌اند. شاید یکی از دلایل آن حجاب معاصریت باشد؛ چیزی که از کتاب «نهضت‌های اسـلامی صد ساله اخیر» شـهید مطهری درباره اقبال دیدم که برخی از شخصیت‌ها در زمان خودشان آن‌قدر شناخته‌شده و خورشید تابان هستند که هیچ‌کس درباره آن‌ها چیزی نمی‌نویسد چون فکر می‌کنند شـخصیت آن‌ها برای همیشه در ذهن و زبان مردم ماندگار خواهد بود ولی چند نسـل که می‌گذرد این‌ها به افسانه‌ها می‌پیوندند و درباره آن‌ها افسانه‌سـرایی می‌شود. شخصیتی مثل عبید نیز دچار این حجاب معاصریت شـده است، چون شخصیت بزرگی بوده ولی کسـی درباره او چیزی نگفته است. فقط حمدالله مستوفی، همشهری او در کتاب «تاریخ گزیده» اطلاعات مختصری درباره او داده اسـت در نتیجه اطلاعات زیـادی از تاریخ زندگی عبید در دسـت ما نیسـت و ما دوره عبید را می‌شناسیم، ولی خود عبید را کمتر می‌شناسیم.

نیکوبخـت اظهار کرد: عبید زاکانی با حافظ نیز هم قرن بوده اسـت و مثل شاعران مداح، درباریان را مدح کرده و سال‌های زیادی را در شیراز گذرانده و بخشـی از زندگی‌اش را در قزوین بوده اسـت. عبید مثنوی عشاق‌نامه‌ای دارد و آن را به شـاه ابواسـحاق اهدا کرده که سـخن رکیکی در آن وجود ندارد. در کلیات عبید قصاید ارزشـمند و غزل‌های لطیفی دارد و شخصیت عبید تحت تاثیر طنز و هزل است و ما از شخصیت عبید کمتر اطلاع داریم. پرسش دیگری که باید مطرح کنم این است که دلیل توفیق عبید چیست؟ عبید شـاعری است که زبان عربی را بسیار مسلط است و استفاده زیادی از کتاب‌های عرب‌زبان کرده اسـت. رساله دلگشـای عبید زاکانی ۹۳ حکایت عربـی را نقل کرده و آن‌ها را ترجمه می‌کند و ۸۰ تای آن‌ها را از کتاب‌های عربی گرفته است. این رساله نیز بسیار ارزشمند است.

کافه کتاب

آدم های خوشبخت کتاب می‌خوانند و قهوه می‌خورند

«مجموعه خصوصی» لیلی گلستان کتاب شد

ترقی اقتصادی: چهارم بهمن کتاب «مجموعه خصوصی» لیلی گلستان رونمایی می‌شود.لیلی گلستان در این باره گفت: تصمیم گرفتم مجموعه هنرهای تجسمی‌ام را کتـاب کنم. با خیلی‌ها صحبت کردم که بیایید همه این کار را بکنید، خیلی‌ها گفتند ما دوست نداریم مردم بدانند ما چه چیزهایی داریم. این حرف برایم خیلی عجیب بود. به نظرم مردم باید بدانند که سـهراب سـپهری، زنده رودی و سـایر هنرمندهای مهم، چه کارهای دیگری کرده‌اند که هنوز کسـی ندیده اسـت. این کارها در خانه من اسـت و دیده نشـده و فقط کسانی که به خانه‌ام آمدند این ها را دیده‌اند.

باید همه این آثار را ببینند. من فکر کردم حتما این کار را انجام بدهم. بالاخره با نشر چشمه وارد صحبت شدم و این اتفاق افتاد. خیلی با من همراهی کردند و واقعاً درست و حرفه‌ای رفتار شد.

گلسـتان با اعلام اینکه در این کتاب ۱۳۳ کار چاپ شـده است، افزود: این کتاب دو مقدمـه دارد؛ یکی مقدمه خـودم و یکی مقدمه دکتر مجابی که خیلی جذاب نوشـته‌اند و تاریخ مجموعه‌داری در ایران را روایت کرده‌اند. مشـخصه جالب این کتاب این است که من برای هر اثر یک یادداشت چند خطی نوشته‌ام.

ترقی اقتصادی را هم می‌توانید در
ISTANEWS.IR
دنبال کنید